

Acorn

December 1994, Prijs: DF 9,95 - BF 199

7

Amiga.x

52 pagina's Amiga.eXtra

Het enige Nederlandstalige maandblad voor de Amiga gebruiker

Amiga.x

Coverdisk Amiga.X - December '94, nr: 7

Amos platformspel cursus files
Sinterklaas- en Kerstmuziek modules
Real3D cursus files
Puzzel- en doolhof spel

Postbus 81186-3009 GD Rotterdam-010-4559702

gratis!
diskette

* Maak kennis met de
Acorn computer!

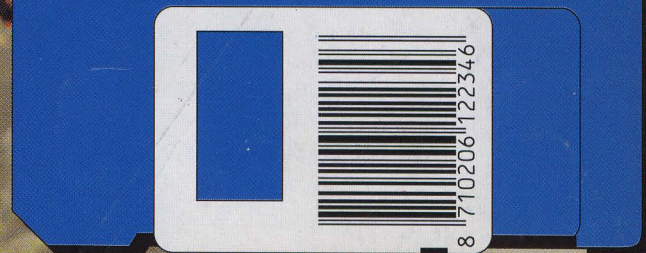
* A1200 Tower, een
mooie opberg doos

* Maak uw eigen
Kerstkaart in 3D

* Alles over fontsen,
een nieuwe serie

* Muziek met een
Sint- en Kerst tintje

Amiga.x wordt geheel door ons zelf opgeemaakt een Amiga 3000 in PageStream 2.2



MACHINES



De Nieuwe Communicator II.

Met CD netwerk support, PhotoCD-Mediapoint- en Scala ondersteuning. Bedien uw CD32 met muis en toetsenbord, voor alle Amiga's

Communicator Lite II 179,-
Communicator II 249,-
(met MIDI, keyboard interface. LED's en high speed mode).

PhotoLite 49,-
(PhotoCd's lezen op CD32, A1200 en A4000 CD-rom)

CD32 met 2 spelen en gratis PhotoLite BEL

Computers:

A1200 UIT VOORRAAD
A1200 + HD UIT VOORRAAD

De nieuwe verbeterde Mtec A1230 turbo, sneller dan de A4000/030

68030 28Mhz + MMU+ SCSI-II optie + 2 Coprocessor sockets. Autoconfig 32 bit ram, makkelijk uitbreidbaar tot 8Mb en uitstekend getest in Amiga Magazine. Inprikken en klaar!

Mtec 1230 0Mb 395,-
Mtec 1230 4Mb 695,-
Mtec 1230 8Mb BEL
Mtec 1240 BEL

Nieuw:

Mtec 1230 40 Mhz BEL
Mtec High Speed SCSI-II BEL
(voor Mtec 1230)

Turbokaarten A1200:

A1200 ramkaart 4MB vanaf 495,-
Blizzard 1220 4MB BEL
Viper 1230 BEL



Nieuw:

A500, 68020 - 0 MB turbo 285,-
A500, 68020 - 1 MB turbo 395,-
(16Mhz, 2 FPU voetjes, 1 of 4 MB 32 bit SIMM optie, Auto config)

HD controllers Dataflyer

A500 SCSI-II of IDE 299,-
A2000 SCSI-II of IDE 199,-
A4000 SCSI-II 295,-

Software:

Helm 1.62 299,-
Mediapoint 128 699,-
Mediapoint Remote Access BEL



Kerstmis stuntaanbiedingen:

Commodore 2400 MNP5 Extern Modem 49,-
Kickstart & Workbench 3.1 A500/A2000 195,-
Kickstart & Workbench 3.1 A300/A4000 245,-
Mtec A500 32 bit 68020 Turbo 285,-
Mtec 1230 EC 0Mb 28 Mhz 349,-
68881 25Mhz FPU 35,-
68882 25Mhz FPU 95,-
68882 50Mhz FPU 249,-
4MB 32 bit simm 70ns 359,-
Harddisks Seagate A1200/A4000, 260 MB 395,-
Harddisks Seagate A1200/A4000, 420 MB 495,-
Harddisks Seagate A1200/A4000, 520 MB 595,-
A1200 inbouw set 50,-



Colofon

Nummer 7 - december 1994

Management:

Aart-Jan Moerkerke
Corstiaan Breedveld

Redactie:

Hans van Leeuwen
Rudie Jaspers
Ruud Campsteijn
Sebastiaan Breedveld
Serge Hoogwerf
Jurgen Valks
Ben Kamphuis
Fred van Vliet
Raymond de Brander
Pascal Bok

Uitgever:

Magazien

Vormgeving/Hoofdredactie:

Corstiaan Breedveld
Aart-Jan Moerkerke

Advertenties:

Corstiaan Breedveld
Tel: 010-4559702
Fax: 010-4422863
BBS: 010-4559351

Drukker:

Tijl Offset
Zwolle

Verspreiding:

Nederland:
AldiPress Tel: 03406-60700
België:
ImaPress Tel: 03 - 2300444

Oplage:

10.000

Overname van artikelen en/of het vermenigvuldigen daarvan is uitsluitend toegestaan na uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgever. Opzegging van abonnementen altijd schriftelijk.

Abonnementen:

Tel: 010 - 4.55.97.02
Fax: 010 - 4.42.28.63

Amiga.X

Losse nummers F. 9,95
Abonnementen: F. 95,00 per jaar,
12 nummers

Cover:

Paul Vink (Bad West GD&O)
Rotterdam.

Inhoud:

1	Inhoud	22	 Te koop en gezocht, gratis geplaatst.
2	 FotoProgramma, 3,5 MB per flop, opvolger voor de Neptune, 24 Bit op de Amiga 1200, Snelle MS-Dos, nieuwe WordWorth,	23	 Wacom drukgevoelig tekentablet. getest en bekeken door Aart-Jan.
3	 Beurs in keulen, Acorn Risc-PC, Kerstwens.	26	 Maak zelf uw Kerstkaart in 3D en stuur hem op.
4	 A1200 Tower met Zorro slots.	32	 Een ingezonden video utility, door Hr. Luiten.
7	 Video backup V3, beter en sneller dan V2.	33	 Jurgen start met een nieuwe Amos cursus. Maak samen met hem een spel.
8	 Anya, de computer weduwe. Low-Level Format Db0:	35	 Nieuws over Amos en Blitz Basic.
9	 Een snellere A500 met een M-Tec turbokaart.	36	 WorkBench 3.0 cursus deel 7 over formatteren.
10	 Lezers reageren met brieven. Lees en reageer!	39	 Bouw uw eigen Disney World. Een ander spel.
11	 Alles over fontsen, nieuwe serie ook voor DTP.	41	 MagigCX versie 1 van Kai Iske. Een bedrijfszeker programma.
15	 Mijn eerste modem: uw programma instellen.	44	 Persberichten: nieuwe Amiga Club in oprichting.
17	 Sint- en Kerstsong op de coverdisk.	47	 Puzzelrubriek, muziek, spel en Amos files.
18	 MAXsBBS, het bbs van Amiga.X. Raymond vertelt.	49	 Kennismaking met de Acorn. Vanaf nu een vast onderdeel in Amiga.X.
19	 Met een brugkaart pc-uitbreidingskaarten gebruiken.	52	 Laatste pagina en bestelservice. Nieuws over Amos en Blitz Basic.
20	 Tekentips deel 8: HAM-tekenen, even wennen.		



Snelle MS-DOS

Op de beurs in Keulen kwam eindelijk het hoge woord eruit: de ms-dos emplant module is in het laatste stadium van ontwikkeling. De module heeft grote belofte in zich. Zo verklaart Ulitilites Unlimited International, dat de Emplant de Amiga in een 586DX machine verandert. De module geeft de mogelijkheid om MDA, CGA, EGA, VGA, SVGA video-modes te gebruiken, windows te draaien en diverse devices van de Amiga te gebruiken. Het wachten is nog op de daadwerkelijke productie. De Emplant kaart inclusief module gaat ongeveer 1500 gulden kosten. Voor dit bedrag wordt een Amiga met zorro-slot en een 68020 processor een Macintosh en een MS-DOS machine ineen.

Weer nieuwe Wordworth

Digita, de makers van Wordworth 3 hebben de nieuwe versie alweer in de kast staan. Wordworth 3.1 is volgens hun zeggen sneller, gebruikersvriendelijker en krachtiger. De 'vind-en-wijzig' optie is bijvoorbeeld veertig keer zo snel als in de oude versie en voor de 'vriendelijkheid' is een uitgebreid help-systeem uitgedacht. De 'power-opties' geven echter de leukste veranderingen aan. Wordworth 3.1 heeft een verbeterd geheugen- en diskgebruik, uitgebreidere postscript-mogelijkheden, betere tekst-filters, horizontale (landschap) printen en een 'sleep-en-laet vallen' systeem voor het editeren van de tekst.

Opvolger voor de Neptune

Electronic Design blijft zeker niet stilzitten. Na de intrede van de zeer succesvolle Neptune-genlock is alweer een grotere broer in het laatste stadium van ontwikkeling. Deze Sirius II is een combinatie van een genlock met beeld-verbeteraar. Naast de gebruikelijke genlock-opties heeft de Sirius II een echte blauw keying voor het 'weerman-effect', schuiven om kleur en contrast bij te werken en een geïntegreerde audio-mixer.

Foto-programma voor het genie

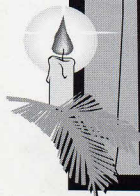
Almathera zal eind dit jaar met een nieuw foto/tekenprogramma op de markt komen. Het programma, dat de naam 'Photogenics' zal dragen is een combinatie van image processing en tekenen. Diverse beeld-types, waaronder JPEG en Gif kunnen met het programma worden ingeladen. Na het inladen kunnen diverse effecten worden losgelaten op het plaatje. Wat ongebruikelijk is voor een image processing pakket, is dat ook nog volleurde tekentools ingezet kunnen worden.

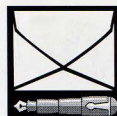
3,5 MB per flop

Na de XL-drive, waar HD-diskettes op konden worden gebruikt (1,76 megabyte ruimte) heeft Power Computing een nieuveling met nog grotere kracht in huis. De super XL drive gaat maar liefst tot het dubbele. Het diskette-station, dat zowel in een externe als een interne versie geleverd gaat worden, stopt niet minder dan 3,5 megabyte op een enkele high density diskette. Het onmogelijke lijkt mogelijk te worden, want alles gaat zonder compressie-technieken.

24 Bit op de Amiga 1200

GVP lijkt degene te zijn, die de race om de 16 miljoen kleuren op een Amiga 1200 gaat winnen. Het bedrijf komt binnenkort met een Spectrum EGS-kaart voor de 'kleine' Amiga op de markt. De 24-bit kaart heeft een PCMCIA-poort om netjes aan de Amiga 1200 gekoppeld te worden. AGA of not AGA, dat is de vraag die overblijft. Want als eenmaal 16,7 miljoen kleuren in beeld zijn gekomen, lijkt de 'oude' 256-stand ineens veel kleurlozer. Alle tot nog toe uitgebrachte EGS-software moet op de A1200 Spectrum te gebruiken zijn. Voorbeelden van mogelijke software is ImageFX-egs, diverse picture-viewers, TV-Paint en ga zo maar door.





Redactioneel

Het was me het maandje wel. Met de feestdagen in het vooruitzicht was het flink doorwerken om weer een Amiga.X op de planken te krijgen. Het is echter gelukt... we moesten wel. Niet dat het een vervelende opgave was, maar wel een tijdrovende. Met het oog op de feestmaand december moesten we tenslotte met een aantal verrassingen op de proppen komen.

We hadden gehoopt met de verrassing te komen, dat de Amiga weer in volle glorie was hersteld en de fabrieken weer volop Amigaatjes uitspuwden. Niets is minder waar. We hopen dat de stilte die Commodore nog altijd omhult geen stilte voor de storm is. Onze duimen blijven draaien tot de eeltplekken erop komen. De moed verliezen? Dat doen we nooit.

Ook op de beurs in Keulen was er van splinternieuwe Amiga's niets te bekennen. Jammer, maar helaas. Toch bleek een bezoekje aan Duitsland geen tevergeefse moeite. Zo kregen we te horen, dat begin volgend jaar nu eindelijk de MS-DOS module voor de Emplant zal verschijnen. De ontwikkelingen zijn in het laatste stadium. Nog dit jaar zal voor Amiga 4000-bezitters de Cyberstorm 68060 processor te verkrijgen zijn. Amiga 3000-bezitters moeten iets langer wachten, maar dan komt ook voor hen de supersnelheid eraan. Wat heel interessant bleek, was ook de PeggyPlus-kaart. Deze kaart wordt momenteel druk getest en zal volgende maand in al haar MPEG- en CDvideo-glorie beschreven worden.

Een van de grootste verrassingen moet gezocht worden buiten de Amiga-hoek. Op de beurs kwamen we tot onze verbazing een nieuwe blikvanger binnen het Amiga-gedeelte tegen. Geen Amiga, maar een Acorn. Veel Amiga-dealers over de hele wereld hebben deze RISC (en dat betekent een zeer hoge snelheid) computer in hun pakket opgenomen. Ook Nederlandse dealers beginnen de Acorn Risc PC te ontdekken. De werkbank van de computer lijkt veel op die van de Amiga en ook andere overeenkomsten zijn te ontdekken. Vanaf deze maand gaat Amiga.X ook de Acorn onder haar hoede nemen. Vooral voor professionele gebruikers is deze computer zeer interessant. Wie denkt dat de Amiga uit Amiga.X zal verdwijnen heeft het helemaal bij het verkeerde eind. Uiteraard zullen wij ons paradepaardje niet in de steek laten. De vraag naar een professionele vervanger is echter zo groot, dat we deze niet onbeantwoord kunnen laten. Voorlopig zullen de laatste pagina's van Amiga.X aan de Acorn (Acorn.X?) worden gewijd. Des te meer dit deel zal toenemen, des te dikker Amiga.X zal worden. En ook dat heeft voordelen... Deze maand kunt u kennis maken met de Acorn Risc PC. Voor ons was de eerste kennismaking een openbaring. Het woord snel lijkt voor de computer uitgevonden te zijn.

Rest ons nog om een korte blik op de onderwerpen van dit nummer te geven. Natuurlijk staat een groot deel van Amiga.X, zoals al gezegd, in het teken van de feestdagen. Een Kerstplaatje, toegespitste muziekjes, kado-ideeën en ga zo maar door. De cursussen gaan gewoon door, dus blijf lezen en 'leren'. Als hardware nemen we ondermeer een 'bridge-kaart' en het Wacom-tekentablet onder de loep en natuurlijk is ook de nieuwste software weer van de partij. Zoals gebruikelijk kunt u verder naar hartelust bladeren door de rubrieken video, tekentips, communicatie en ga zo maar door.

Nu de donkere dagen voor Kerst zijn aangebroken, is het heerlijk om lekker warm achter de computer te zitten... of achter de nieuwe Amiga.X. Veel plezier met dit nummer, de eerstkomende feestdagen en doe de groeten aan Sinterklaas, als u hem tegenkomt. Ons verlanglijstje ligt al dagen in een grote laars te wachten op zijn komst. Helaas hebben we nog geen schimmel kunnen ontdekken... Tot volgende maand.

Aart-Jan Moerkerke.

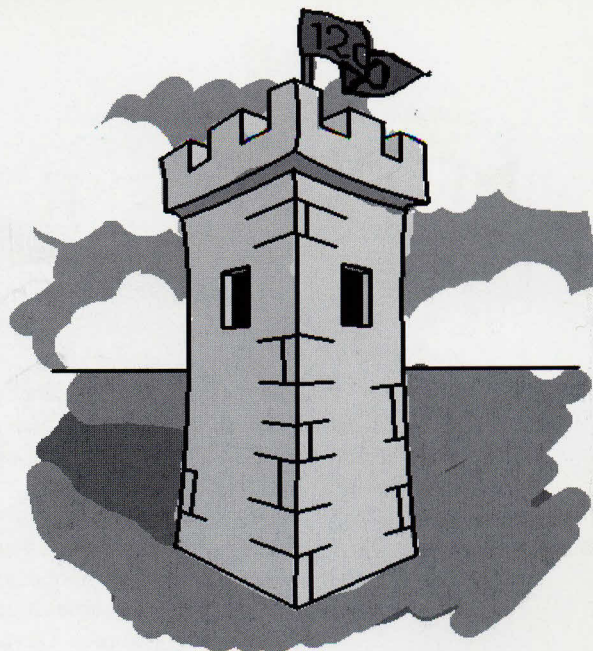




De speurtoch naar een Amiga 4000 valt deze dagen niet mee. MacroSystem heeft echter een oplossing: een tot in de details opgevoerde Amiga 1200.

Aart-Jan Moerkerke

*Racen met een echte Amiga 1200 tower?
Geen probleem met het nieuwe
paradepaardje van MacroSystem.*



Tower voor de A1200

Dat Amiga-dealers/ontwikkelaars begaan zijn met de laatste, best wel trieste, ontwikkelingen van Commodore blijkt. Naast het uiten van steunbetuigen worden door sommige enthousiaste adverteerders hard gewerkt aan nieuwe ontwikkelingen. MacroSystem is hier een goed voorbeeld van. Enige tijd geleden bezochten ze ons kantoor om iets te laten zien. Vol verwachting klopte ons hart (wat een toepasselijke zin zo vlak voor Sinterklaas). Dat hart bleef kloppen toen ze weer weg waren. Niet van verwachting, maar van opwindning. Wat hadden de ontwikkelaars van het bedrijf gedaan? Een nieuw soort Amiga 4000 in elkaar getoverd.... opgebouwd vanuit een Amiga 1200! Misschien denkt u nu: maar een Amiga 4000 bestaat toch al? Goed en fout. Inderdaad een Amiga 4000 bestaat wel, maar is bijna niet te verkrijgen door de diverse faillissementen van Commodore en het stilstaan van de productie. Wie een Amiga 1200 heeft en er een machine van wil maken, die minstens zoveel kracht heeft, is het dus opletten geblazen.

Basis

Wat MacroSystem als basis heeft gebruikt voor de nieuwe machine is niets meer en niets minder dan het moederbord van de Amiga 1200. Een kort receptje: U neemt een Amiga 1200 moederbord, stopt deze in een toren, koppelt er allerlei randapparatuur en kaarten aan en voila... u heeft een Amiga 4000.

Het klinkt eenvoudig en het is wat gebagatiseerd, maar het komt wel op dit receptje neer. En eenvoud is juist vaak de kracht van de meeste goede

ideeën. Het probleem is alleen: kom er maar op. En dat deed MacroSystem.

Toren

Er zijn twee hoofdelementen, die de ombouw mogelijk maken. Ten eerste is dat een toren. Niet iedere toren-kast is geschikt voor de Amiga. De toren, die het Nederlandse bedrijf in handen heeft weten te krijgen, ziet er goed uit: een mooie lichtgrijs/beige kast met voldoende ruimte voor diverse uitbreidingen. Het tweede element is een stokpaardje van MacroSystem: een uitbreiding voor Zorro-slots. Deze slots zijn weer nodig om de diverse uitbreidingskaarten aan te koppelen. Van deze twee uitbreidingen af kan verder worden gebouwd.

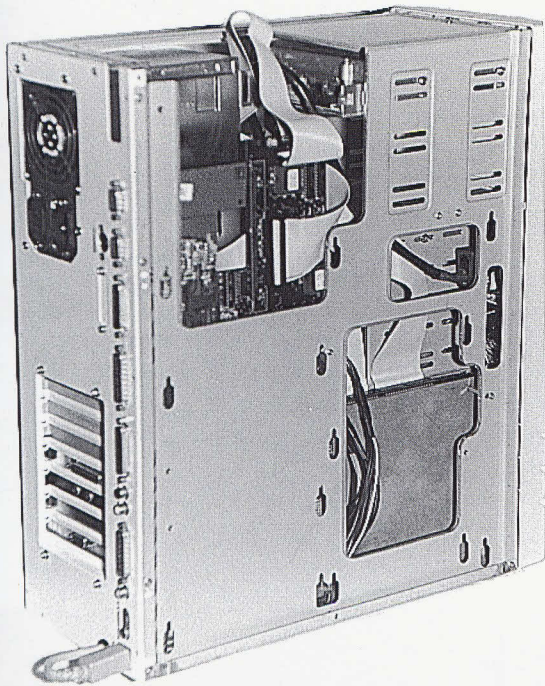
Power

Het eerste wat gedaan moest worden is een aansluiting maken voor een 'normaal' toetsenbord. De technische details zullen we u besparen, maar het is de ontwikkelaar gelukt. Via slimme trucjes worden de aansluitingen van het oude 1200-toetsenbord gebruikt om bijvoorbeeld een Amiga 4000 toetsenbord of Amiga 2000 toetsenbord in de toren te pluggen. Maar MacroSystem ging verder. Zelfs het oude Amiga 1200 toetsenbord werd gebruikt. Er hoefde alleen nog maar een kastje omheen om het bloot te kunnen stellen aan de open lucht. Probleem opgelost. Verder met de bouw.

24-Bit en digitiser

Wat natuurlijk niet in de toren van MacroSystem mocht ontbreken waren hun eigen grafische kaar-





ten. De A1200 tower werd netjes voorzien van een Retina grafische kaart. Deze Amiga 1200 liet de 256 kleuren in de hoogste resolutie achter zich en veranderde in een 16,7 miljoen kleuren-beest. Om het grafische plaatje af te maken werd meteen een Vlab digitiser in de nieuwe zorro-slots geplugd. Ook realtime digitaliseren vanaf video vormde geen problemen meer. Het werkte feilloos en zag er goed en vooral kleurrijk uit.

Snelheid

Wat MacroSystem nog meer aan de standaard 1200 veranderde was de snelheid. De aan ons getoonde toren was veranderd in een waar snelheidsmonster. Een 68040-kaart stak trots in de toren om zelfs een Amiga 4000/40 achter zich te laten. Waar het bedrijf vooral trots op was, was dat ook de turbokaart afkomstig was uit eigen gelederen. De perfectie was al in zicht, maar bleek meer en meer te naderen. Vooral toen ook bleek, dat ook geheugen-rammetjes naar hartelust ingebouwd konden worden. Gewone simmetjes bleken voldoende te zijn om de hersenen van de Amiga 1200 tower aan te sterken.

Disks

Om zoveel mogelijk gebruik te maken van de al bestaande mogelijkheden, werden de oude disk-mogelijkheden van de Amiga 1200 benut. De floppydrive kwam keurig voor het 'raampje' van de toren te zitten. Natuurlijk was ook een uitbreiding met een tweede disktestation geen probleem. Een hardisk werd aangesloten op de uitbreidingspoort van de Amiga 1200 (die nu onzichtbaar aan de binnenkant van de toren gesitueerd bleek. De laatste loodjes - voldoende megabytes aan harddisk-ruimte - waren volbracht.

Twijfel

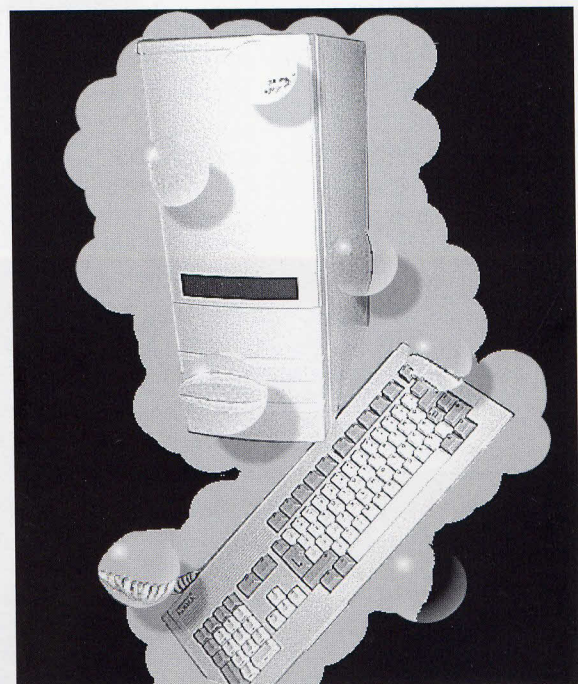
Hoe ongelofelijk het ook is, er blijken Amiga-gebruikers over te stappen op ms-dos machines omdat er geen Amiga 4000's meer te verkrijgen zijn. NIET DOEN. De nieuwe mogelijkheden met de Amiga 1200 maken deze twijfelachtige stap onnodig. MacroSystem is erin geslaagd een zeer leuke, handzame en vooral bruikbare 1200-toren op te zetten met alle mogelijkheden van een Amiga 4000. Wat de 1200-toren alleen mist is de aanwezigheid van Zorro III slots. De zeer ruime keuze aan uitbreidingsmogelijkheden maken dit gemis echter meer dan goed.

Zo kunt u bijvoorbeeld in plaats van een 68040 ook een 68030-kaart gebruiken. Kunt u de harddisk-ruimte en het aantal ram is eveneens aan u. Net als het wel of niet aanschaffen van digitisers of 24-bit kaarten.

Geen sloopwerk

Het leuke aan de toren is vooral, dat alles van de Amiga 1200 behouden blijft en er geen sloopwerk of soldeerwerk aan te pas komt. Zelfs een beginner kan de toren naar eigen believen opzetten. MacroSystem levert alle instructies en benodigheden (en levert als u dat wenst zelf ook een complete toren af met alle gewenste items). U heeft zelf alleen een Amiga 1200 nodig. Voor de rest wordt gezorgd. Zonder problemen kunnen voortaan CD-roms, removable hd's en andere randapparatuur ingezet worden... en in de tower is ruimte genoeg om meerdere apparaten kwijt te kunnen.

Bovendien is de prijs van zo'n omgebouwde A1200 met 68040 kaart en tower inclusief slots en inbouw- materiaal en keyboardhuis, de helft van wat een A4000/40 zou kosten.



COMPUTER

HARDWARE

BARLAGE

*Onze adressen en telefoonnr's vindt
u bij onze advertentie
op de achterpagina.*

Commodore

Amiga 1200	949,-
Amiga 1200 , 20MB	1095,-
Amiga 1200 , 60MB	1295,-
Amiga 1200 , 260MB	1495,-
Amiga 1200 , 425MB	1675,-
Amiga 1200 , 540MB	1749,-
Amiga 4000 030,2MB	2795,-
Amiga 4000 LC 040 ,2MB	3895,-
Amiga 4000 040,6MB	4895,-
Amiga 4000 Tower	695,-
Amiga 1200 Tower	649,-
Profex 15 khz	595,-
Monitor Microvitek 1438	895,-
Monitor IDEK 5017 17"	2295,-
Monitor IDEK 8617 17"	1995,-
CD 32	395,-
Monitor/TV SABA	595,-
S-VGA Monitoren	vanaf 495,-

Software

Art department Pro V2.50	595,-
Multi frame voor Art department	199,-
Professional Conversion pack ..	209,-
ASDG Abekas	409,-
ASDG Scanner control voor :	
HP Scanjet IIC	385,-
Epson Scanners	385,-
Word Worth V3.0	295,-
Word Worth V2.0	189,-
Final Writer release 2	325,-
Pagestream V3.0	595,-
Egde	149,-
Directoryopus V4.12	149,-
Amos Professional	99,-
Amos pro compiler	89,-
Brilliance V2.0	259,-
Scala MM211	395,-
Scala MM300	679,-
Meerprijs voor Scala EE100	395,-
Mediapoint	495,-
Superbase Professional	595,-
Studio	125,-
True print 24	189,-
Broadcast Titler 2 Super hires..	595,-
Broadcast Titler 2 font enhancer	409,-
Video director	219,-
Light wave	Bel
Bars & Pipes Professional	825,-

A.S.S

Blizzard A1230 III 40 mhz	???
Blizzard A1230 III 50 mhz	???
Blizzard 4030 50 mhz	???
Fastlane Z3	???
Cyberstorm 040	???
Cybervision 64bit	???

**Blizzard 1220/4 nu
weer leverbaar**

Maxon

Maxon CAD	649,-
Maxon CAD student	349,-
Maxon Word	379,-
Maxon Twist	349,-
Maxon PLP	339,-
Maxon Cinema 4D	349,-
Maxon C/C++	498,-
Maxon C/C++ developer	698,-
Maxon C/C++ light	199,-
Maxon Magic	99,-

Diversen

Syquest 44/88 MB+behuizing....	bel
Syquest 88MB cartridge.....	bel
Syquest 105MB intern	bel
Syquest 105MB cartridge	bel
Syquest 270MB intern	???
Syquest 270MB cartridge	???
Syquest cartridge 105MB	bel
Syquest cartridge 270MB	bel
Externe SCSI behuizing	195,-
Ext. SCSI Tower voor 4 units....	495,-

Nieuw ! ! ! !

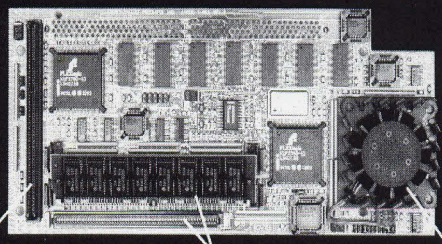
Videocruncher Fl. 1295,-

Piccolo SD64 , 64 bit
grafische kaart Fl. 949,-

**EMPLANT
MAC QUADRA EN 486 DX 50 PC
PC EMULATOR
FL. 1295,-**

AMIGA CD 32 FL. 395,-

**AMIGA CD 32 incl.
SX-1 box FL. 949,-**



**4000
G-FORCE™
040/40**

40 mhz 040 incl. 4MB ram

FL. 2.795,-

Bel voor onze aktuele CD32 en Mpeg CD lijst

Drukfouten / wijzigingen voorbehouden.

Indien er een artikel niet staat vermeld , bel ons dan even. Wij kunnen bijna elk produkt voor Commodore Amiga leveren en/of bezorgen

Aart-Jan Moerkerke

VBS 3 ziet er al veel beter uit dan zijn voorganger. Hoewel het geen liefde op het eerste gezicht is, ontstaat al snel een liefdevolle (video)band.

Spraken we enkele maanden geleden nog over het Video Backup Systeem van Lyppens Software Productions, nu is al weer een update van het hardware/software pakket te krijgen. Versie 3 heeft meer mogelijkheden dan zijn voorganger en ziet er een stuk frisser uit. Het doel blijft hetzelfde: gegevens van de harddisk of van floppy diskettes 'backuppen' en 'restoren' op de video-band. Niet zo snel als een tapestreamer... maar wel stukken goedkoper.

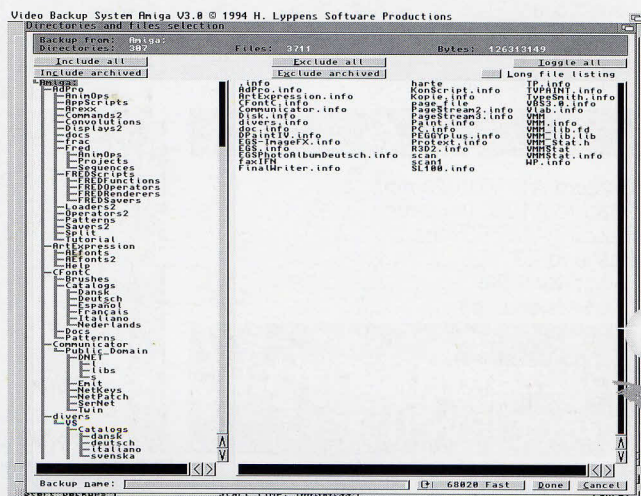
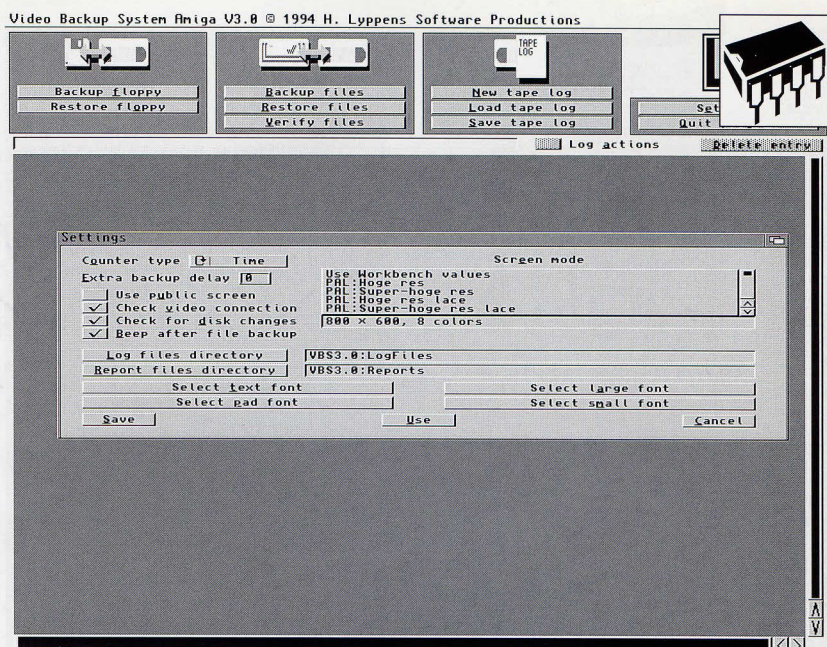
De hardware van de nieuwe versie is vrijwel hetzelfde gebleven. De grote veranderingen zitten in de software. De programmeurs hebben hier een staaltje vakwerk laten zien. Meer mogelijkheden, een betere venster-layout en een uitgebreidere handleiding. Hoewel de gebruiksaanwijzing geen schoonheidsprijs zal krijgen, is deze ruim voldoende om als volkomen leek het systeem aan het werk te krijgen. Net als de 'oude' versie kan de hardware worden geleverd in twee versies: een met composiet-plug voor de video en een met scart-aansluiting.

Voor de prijs van een goed backup-programma kan bij Lyppens Software Productions (LSP) een combinatie van hardware en software worden aangeschaft. Het Video Backup Systeem 2 werd al veelvuldig gebruikt, maar kende een klein aantal hiaten. Deze gaten zijn met versie drie opgevuld. Was het voorheen alleen mogelijk om hele harde schijven of partities naar videoband te zetten, nu kunnen ook directories en files worden ingezet. Nieuw is ook de mogelijkheid om als 68020 (of hoger) bezitter het programma ook daadwerkelijk sneller te laten lopen. Zowel het back-uppen als het

restoren verloopt stukken sneller. Bovendien kunnen er met de 'turbo-instelling' meer megabytes op een video-band.

Nieuw is tevens de mogelijkheid om de gegevens gecomprimeerd op de videoband te zetten. Hierdoor kan een gewone huis-tuin-en-keuken-band nog meer gegevens bevatten. Een 3 uur band kan in de snelste stand met compressie ongeveer 140 megabyte bevatten. Absolute vereiste bij het gebruik van het backup systeem blijven een schone kop van de videorecorder en een goede, liefst nog ongebruikte videoband.

Vanwege de zeer gunstige prijs/kwaliteitsverhouding zal de nieuwe versie van het Video Backup Systeem weer als een warm broodje over de toonbanken van de dealers gaan. Wat is tenslotte belangrijker dan het veiligstellen van kostbare harddisk-gegevens. De inhoud van de portemonnaie misschien? Met VBS 3 blijven beide onderdelen geborgen.

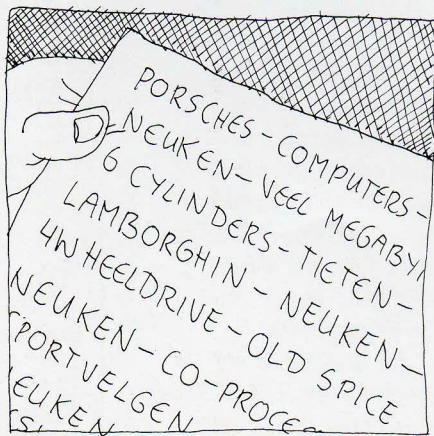
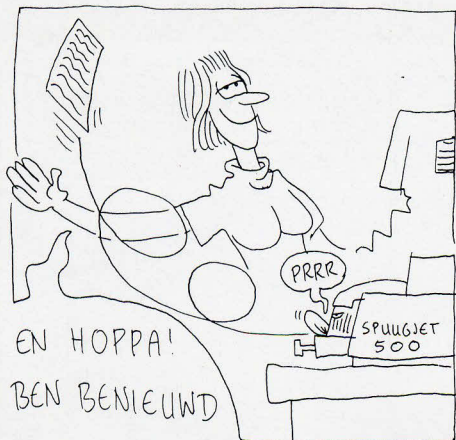
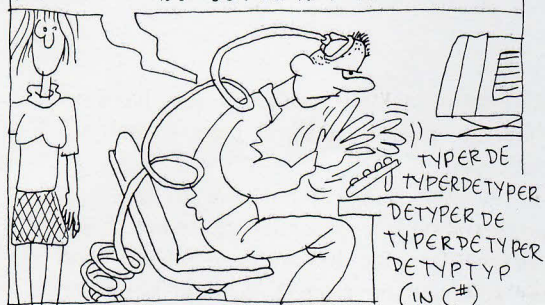


ANXA DE COMPUTERWEDUWE

STRIP MET EEN VAN DE MEEST BIJZONDERE STRIPLOGO'S !!



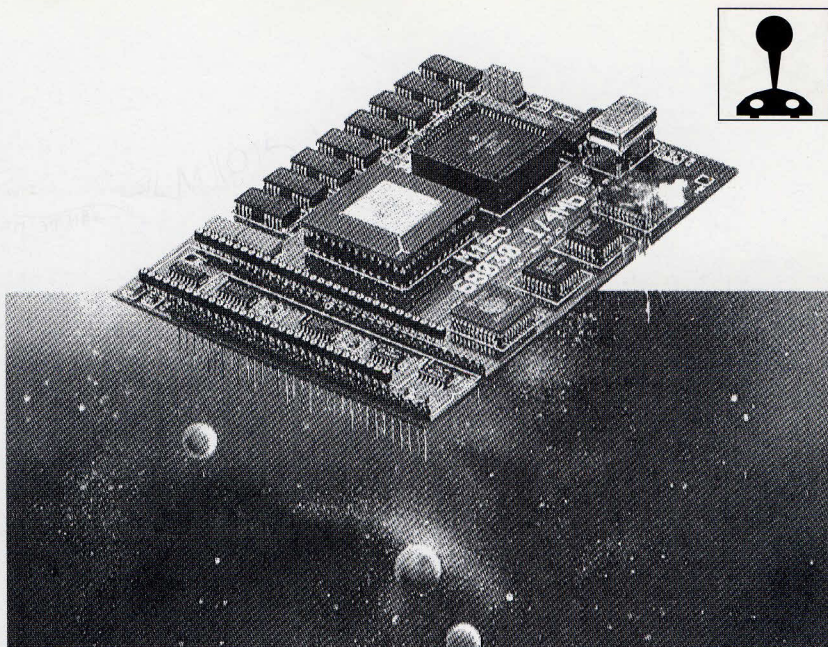
EN LAAT ME NOU EVEN ONGESTOORD WAT PROGRAMMEREN. IK MOET NOG EEN FILE-SYSTEEM SCHRIJVEN, ZODAT DE AMIGA MIJN IDE-BREIN ALS DEVICE KAN AANSPREKEN.



Racen met de goede oude Amiga 500 blijft dankzij de MTec

Aart-Jan Moerkerke

Veel mogelijkheden om de Amiga 500 op te voeren.



Een snellere Amiga 500

Met de MTec-turbokaart voor de Amiga 500 wordt eindelijk de Amiga-gebruiker van het eerste uur weer even in het zonnetje gezet. Voor de A500 kwamen de laatste tijd veel te weinig nieuw rand-apparaatjes op de markt en het kastje leek vergeten te worden. MTec Hardware Design heeft hier een einde aan gemaakt, door een turbokaartje op de markt te brengen.

Mag het iets meer zijn?

Het leuke aan de kaart van MTec is de veelvoud aan opties. Allereerst kan een instapmodel met 68020 processor worden aangeschaft. Een leuke snelheid, waarmee de Amiga 500 ongeveer op het tempo van de A1200 komt. Verder kan de koper ook kiezen voor de snellere 68030 (en zo een Amiga 3000 evenaren) en zijn keuzes uit de ram-uitbreidingen en de co-processor mogelijk. Met deze veelvoud aan mogelijkheden heeft MTec zelfs voor de kleinste portemonnaie een oplossing voor het snelheidsprobleem tevoorschijn getoverd. Toegegeven... het zal de lichtsnelheid nooit halen, maar het is en blijft een hele verbetering.

Springertjes

Voordat de MTec in de Amiga 500 ingebouwd kan worden moet gekeken worden of de jumpers goed staan. Handig is het om een schakelaartje te kopen en die aan te sluiten op de jumper voor 68000 terugval. Een eenpolig schakelaartje is voldoende. Op deze manier kan hardwarematig de snellere processor worden uitgeschakeld en terug worden gezet naar de oude 'traagheid'. Verder zijn er

ondermeer jumpers voor de MMU, de ram en de co-processor.

Inbouw

Voor een Amiga 500 is het inbouwen van een turbobootje een aardige klus. De computer heeft geen aparte kast en moet dus even 'gesloopt' worden. Toch blijkt de klus te klaren te zijn: de Amiga uitzetten, alle stekkers loskoppelen, op z'n kop leggen en openschroeven, het toetsenbord verwijderen (let op de positie van de kabel), de metalen huls verwijderen en het binnenwerk van de 500 ligt open. Vervolgens moet de hoofdprocessor (CPU) gevonden worden, uit de sokkel worden gelicht en worden vervangen door de turbokaart. Dat is alles.

Software

Bij de kaart worden een diskette met wat testprogramma's geleverd. Met Amiga-Performance kan, zoals de naam al zegt, de nieuwe snelheid worden gecontroleerd. Verder is o.a. 'Lokomotiv' te vinden.

De handleiding van de MTec is minimaal, maar voldoende. Een minpuntje is, dat er alleen Duits in te vinden is. De conclusie is eenvoudig: de MTec werkt, zoals die hoort te doen. Niets meer en niets minder. Een goede kaart voor een goede prijs.

De turbokaart werd beschikbaar gesteld door Eureka.





Lezers reageren

Tot mijn verrassing en vreugde ontdekte ik het bestaan van Amiga.X. Het laatste Nederlandstalige maandblad was Amiga Dossier/Dossier Commodore, hetgeen ter ziele ging najaar 1988.

Na een aantal CU Amiga's en Amiga Formats is het een verfrissende ervaring om het Nederlandse Amiga.X te kunnen kopen en lezen. En het is prettig dat de coverdisk nog steeds bruikbaar is voor bezitters van een simpele A500, waarvan er nog steeds heel veel zijn (zoals ik). Bij het Engelse blad Amiga User International zitten bijvoorbeeld OS2 + FFS diskettes, die voor ons niet te gebruiken zijn.

Maar dat ter zijde. In nummer 6 van Amiga.X vraagt Aart-Jan Moerkerke om lezers met video problemen. Die heb ik niet. (Nou ja, financiële: Genlocks zijn nogal prijzig...). Misschien heb ik wel een oplossing voor mensen die zelf videotitels maken met DPaint en daar wat meer beweging in willen zien.

Dat was namelijk met mij het geval. Ik maakte met DPaint een aantal logo's, kocht een tv-modulator en ging aan de slag. Nou is een RF-sigitaal niet zo goed van beeldkwaliteit, maar met een ongebruikte kwaliteitsband kreeg ik wel acceptabele plaatjes. Alleen kon ik er niet zo veel mee doen. Een videotitelprogramma was ook geen oplossing. Het ene is net zo statisch als het DPaint en het andere vraagt veel meer geheugen dan die ene Meg die ik bezit. En dan hebben we het nog niet over de prijs. Dus ben ik met AMOS aan het knutselen gegaan en het resultaat staat op de bijgesloten diskette. Ik zou het geen professioneel programma durven noemen, maar het maakt mijn videotitels een stuk levendiger. Omdat de titel in één stuk opgenomen wordt, kan ik er gelijk een lekker muziekje onder zetten.

Omdat ik in de veronderstelling ben dat een aantal lezers van Amiga.X voor hetzelfde probleem staan als ik, heb ik de euvele moed u dit programma aan te bieden. Doe er mee wat u wilt; gooi het schaterlachend in de trashcan, formatteer het ding en gebruik het ergens anders voor, of gebruik het als coverdisk. Zie maar... De gebruiksaanwijzing staat op de diskette en uiteraard hoop ik dat u er wel iets mee kunt doen. In afwachting,

Arie luiten, Schoolstraat 16, Heenvliet.

Wij hebben besloten om het programma op ons BBS te zetten, omdat de .DMS waarde nogal hoog is. Erg leuk, reacties zoals deze, misschien een aanmoediging voor de andere lezers? Aart-Jan Moerkerke schrijft er verderop een artikeltje over. Dhr. Pompe gaat in nummer 8 een serie over Video schrijven.



Graag had ik ingetekend voor een jaarabonnement op uw magazine Amiga.X vanaf nummer 3. Moest de mogelijkheid bestaan om de eerste twee nummers ook te bestellen, gelieve mij dat te laten weten. Ik heb inmiddels het benodigde bedrag overgemaakt op postgiro 000-1680590-65.

Johny Penninck, Izegem, België.

Onze hartelijke dank, Johny. Zoals u ziet, beste lezers hebben wij ook uit België belangstelling voor ons blad. Beste Belgen, speciaal voor u hebben wij reeds geruime tijd nu, een Belgisch postgiro nummer geopend. (Zie pagina 40).

Sinds een half jaar ben ik in het bezit van een CD 32 en ik weet nog steeds niet wat ik er allemaal mee kan doen, behalve spelletjes spelen die er bij ons in Den Bosch niet te krijgen zijn. Niemand kan mijn vragen beantwoorden zoals: kun je ook CD-I cd's afspelen op een CD32? Kun je andere software van de Amiga gebruiken? enz enz. Wat zijn de verdere mogelijkheden van de CD32? Hoe werkt hij? Kan ik in de toekomst nog iets verwachten, dan alleen software of hardware die alleen maar in Engeland te verkrijgen is en waarvan ik toch niet de inhoud weet. Kan iemand mij eindelijk vertellen wat ik destijds gekocht heb en of ik een goede koop heb gedaan?

Jimmy Siwaletti, Pieter Brughelstraat 280, Den Bosch.

Beste Jimmy, nee je hebt geen miskoop maar juist een pracht van een machine. Op deze plaats geven wij je nog geen antwoord. We starten een nieuwe rubriek waarin deze problemen beantwoord gaan worden door Frank Hoen van Eureka. Is er een lezer bij jou in de buurt die je eerst nog even op weg kan helpen? Jongens, schrijf hem even een briefje.

Jullie blad 0 t/m 4 in de kiosk gekocht en van A tot Z en van achter naar voor gelezen en herlezen. Helaas ben ik in de vakantie nummer 3 kwijtgeraakt en vraag ik u mijn dit blad naar mij te sturen. Noteert u mij tevens als abonnee. Ik heb een A2000 en kan er al aardig me overweg. Ik zou zo graag een pagina op willen maken, maar het lukt me nog niet zo best. Zou u ook voortaan kunnen vermelden welke diskettes bij de artikelen nodig zijn en waar te koop? Ga a.u.b. door!!! en ik wens jullie veel succes!

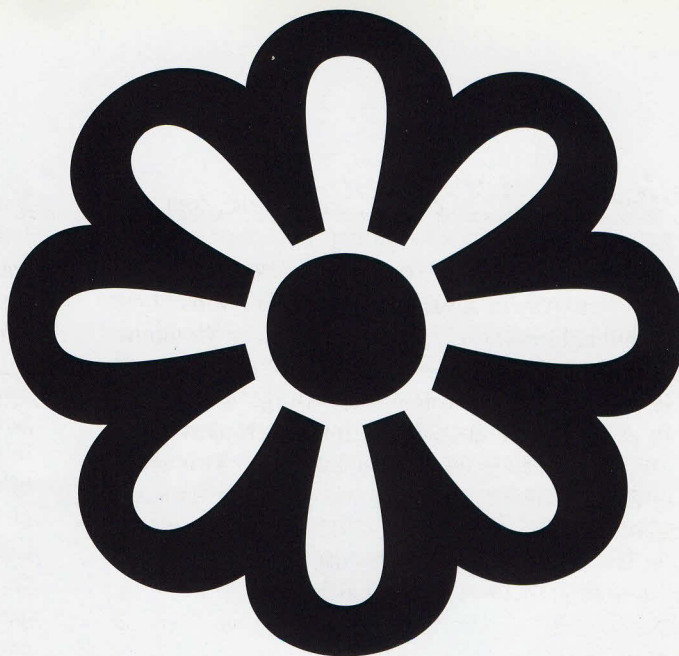
L.H. van der List, Rossinilaan 94, Den Haag.

Wij gaan door en danken u voor uw abonnement.

Lettertypen, corpsen, roman, italic, witruimte, stijlen, bitmap, outlines, serif, postscript, compugraphic. Alles komt in deze nieuwe serie aan bod.

Corstiaan Breedveld

Een van de vele Dingbats symbolen met een corps grootte van 350 punten onder bereik van een druk op een toets.



Alles over lettertypen

Alvorens u van plan bent om met bijvoorbeeld TypeSmith, het font-pakket voor de Amiga, nieuwe lettertypes te maken is het nuttig om wat meer over lettertypen te weten. Een letter is niet zo maar een letter. Een letter bestaat uit verschillende vormen en types. Hoe dat nou precies in elkaar steekt, is niet eenvoudig uit te leggen. Ik geef toe dat ik er ook niet het fijne van weet, alleen de grote lijnen. Daarom leek het mij wel aardig om mijn kennis die nodig bijgespijkerd moet worden, samen met u te delen en uit te breiden. Bij voorbaat verontschuldig ik mij wanneer ik Engelse termen en begrippen gebruik. De meeste programma's die in Nederland te koop zijn, zijn in het Engels. Als ik steeds alle Engelse begrippen in het Nederlands vertaal, dan wordt het wel erg ingewikkeld om naar menu opties in het Engels te verwijzen.

Wat is een font

Het belangrijkste deel van de gehele DTP ontwikkeling is eigenlijk wel de outline font. Een font bestaat uit een set karakters (letters) van een ontwerp. Tot voor kort sprak men over verschillende lettertypes als men het ook over verschillende maten had. Maar nu het mogelijk is om in een DTP pakket de lettertypes te verscalen (vergroten/verkleinen) staat het begrip lettertypes voor de gehele soort letter, ongeacht hoe groot die is. Zo is Times Italic een font.

Traditioneel is een typeface een volledige set karakters (letters) die bestaat uit een reeks verschillende groottes. Typeface en lettertype wor-

den in de desktop publishing in één adem genoemd. Een groep aan elkaar gerelateerde typefaces (lettertypes) in verschillende maten, maar met een algemeen ontwerp, wordt een familie genoemd. Times is een font-familie. *Roman, italic, bold, condensed, black, poster* en *licht* zijn enkele stijlen.

Men kan een aantal families met bepaalde basis kenmerken weer als groep bepalen. Zo'n groep noemt men een categorie. De belangrijkste categorieën zijn: *serif* (met schreef), *sans serif* (zonder schreef), *script* (schrijffletter), *display* (decoratief) en *pi* (symbolen). lettertypes kunnen ook gegroepeerd worden in body typen of in kop typen. Sommige lettertypes kunnen zelfs in meer dan 1 categorie staan.

Vroeger werden de letters nog van lood gemaakt, die in het papier werden gedrukt. De lettertypes konden ook niet worden verschaald want elk giet-sel had zijn eigen vaste maat. Met het gebruik van photo-type setting werden de loden letters geheel naar de achtergrond gedrukt in de zestiger jaren, want toen kwamen de fotozétmachines in gebruik. In 1960 werden de eerste digitale typesetters gesignaleerd. Deze machines gebruikten gescande letters van een specifieke maat. Net als loden letters en phototype letters waren de letters gebonden aan een vaste maat.

Bitmap lettertypes

Eind 1970 begin 1980 kwamen de eerste personal computers op de markt. De eerste lettertypes voor personal computers waren van hetzelfde soort als de digitale typen. De letters van een lettertyp bestonden uit een grid van zwarte en witte puntjes.





Voor elk font moest er een aparte font file gemaakt worden. Deze bitmap lettertypes hadden de mogelijkheid tot verscalen. Omdat het grid van de pixels vergroot dan wel verkleind werd om te voldoen aan de verlangde maat, rekende het programma uit welke pixels er toegevoegd, danwel afgehaald moesten worden. Dit mondde uit in willekeurig geplaatste pixels, waardoor de vergrootte letters er nogal jaggerig uit kwamen te zien. Een ander probleem was, dat de files vrij groot werden. Hoe groter de lettertypes hoe groter de file. Een 120 punts hoge letter kwam al gauw uit op een file maat van 375 KiloByte.

50 punten Bodoni.

200% vergroot.

Outline lettertypes

Al naar gelang de resolutie van de printers hoger werd, was het ook belangrijk om een lettertype te vinden, die een betere manier van opslag had en als file een stuk kleiner kon zijn. Zo rond 1980, toen de outline lettertypes ontwikkeld waren, kwam de desktop publishing pas goed tot ontwikkeling. Outline lettertypes worden opgeslagen als een serie punten die verbonden zijn met rechte en kromme lijnen. Zij kunnen zonder verlies van scherpte verschaald worden, omdat ze steeds opnieuw berekend worden, bij elke verschalende handeling.

48 punten

150% vergroot

Fonts worden opgeslagen als outlines en dan gevuld.

Sommige programma's gebruiken nog steeds bitmap lettertypes in samenhang met de outline lettertypes, dat resulteert zowel in een snellere en hogere kwaliteit op het scherm alswel op de printer. PageStream en Progressional Page zijn bijvoorbeeld zulke programma's. Het berekenen van de outline lettertype als kleine lettertjes in een lage resolutie is een langdurige zaak en de lettertypes zijn ook moeilijk te lezen op het scherm.



Font Catagoriën

lettertypes zijn verdeeld in een aantal catagoriën. De vijf hoofdcategoriën zijn: *serif* (met schreef), *sans serif* (zonder schreef), *script* (schrijffletter), *display* (dekoratieve lettertypes) en *pi* (symbolen).

Schreef-lettertypes (Serif)

Schreef-lettertypes zijn de meest gebruikte lettertypes als het aan komt op platte tekst in boeken, tijdschriften enz. Schreven (horizontale streepjes) zijn aan de lijnen van de letters toegevoegd, om op die manier de tekst leesbaarder te maken. Er zijn inmiddels een onnoemelijk aantal schreef-lettertypes, omdat ze door de eeuwen heen gebruikt en vervaardigd werden. Enkele belangrijke types zijn: *roman*, *old style*, *transitional*, *modern* en *slab serif*.

Font - Times

Schreefloze-lettertypes

Deze lettertypes zijn vanzelfsprekend zonder schreven, dus zonder de horizontale streepjes. Deze lettertypes worden over het algemeen gebruikt voor grote koppen, om formulieren duidelijk leesbaar te houden en informatie-teksten.

Font - Helvetica

Schrijffletters

Script (Schrijffletters) worden ontworpen om handgeschreven tekst te simuleren. Men gebruikt die over het algemeen om de tekst een persoonlijke tint mee te geven.

Font - Style

Display lettertypes (dekoratieve lettertypes)

Dekoratieve lettertypes worden gebruikt in vooral grote maten en erg korte teksten.

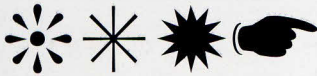
Font - Artistic

Pi (symbol) lettertypes

Pi lettertypes, bij ons beter bekend als symbool lettertypes wordt gebruikt om meer snelheid te



hebben en als vervanger voor eenvoudige clips (plaatjes). De meest gebruikte Pi lettertypes zijn: Dingbats en Symbol. Ze zijn verkrijgbaar voor muziek notaties, voor geografische omgevingen en voor versieringen, voor Gotische- en Griekse randen, Franse krullen enz.



- Dingbat

Lettertypes worden ook wel gegroepeerd al naar gelang hun gebruik. Sommige lettertypes worden alleen voor body (platte) tekst gebruikt. Dat wil zeggen, pagina's achter elkaar vol met tekst. In brochures en documenten wordt ook body tekst gebruikt. Andere lettertypes worden vooral in de reclame gebruikt, zoals grote koppen, aandachttrekkers en titels. Sommige lettertypes worden voor beide gebruikt. Kijk maar in ons tijdschrift. De times wordt zowel voor kop als voor platte tekst gebruikt.

Font Formaten

Helaas is het zo, dat de font ontwerpers geen standaard konden/wilden overeenkomen en hebben dus onafhankelijk van elkaar een eigen soort ontworpen. Nog steeds is er geen universele standaard neergezet, maar door de tijd heen zijn er toch een aantal font typen met elkaar versmolten en zijn er nog een beperkt aantal overgebleven. Met TypeSmith kunt u voor de Amiga de voornaamste typen lettertypes maken en/of editen zoals: PostScript type 1, PostScript type 3, Compugraphic Intellifont en Soft-Logic Outline lettertypes.

Soft-Logic Outline lettertypes

Het desktop publishing pakket PageStream van Soft-Logic gebruikt oorspronkelijk zijn eigen lettertypesysteem, bekend als Soft-Logic Outline lettertypes. Dat zijn outline lettertypes met bitmap schermuitvoer.

Soft-Logic heeft de lettertypeinformatie verdeeld in twee files. De letter informatie (outlines) wordt bewaard in .DMF files (Dot Matrix Font, afgeleid van het oorspronkelijk ontwerp). De letter breedte en de letter-afstand liggen opgeslagen in .FM (Font Metric) files.

Soft-Logic gebruikt ook optionele bitmap schermlettertypes om de scherm opbouw te kunnen versnellen. Standaard hebben deze files de .##I extensie, waar "##" staat voor de fontgrootte op het scherm waar ze voor zijn ontworpen en waar "I" staat voor Amiga Interlace. Elk font kan meer dan één scherm font hebben. (sommige lettertypes eindigen met een "H", omdat die oorspronkelijk voor de Atari ontworpen waren).

Voorbeeld van Font Namen:

FontNaam.DMF	Fontnaam.12I
FontNaam.FM	Fontnaam.12H

PostScript Type 1 lettertypes

PostScript Type 1 lettertypes zijn ontworpen voor het gebruik voor PostScript printers en andere uitvoerapparaten. PostScript is een pagina omschrijvingstaal ontwikkeld door Adobe, opdat de printer weet hoe de pagina geprint moet worden. Diverse programma's zoals PageStream, Art Expression en Professional Page kunnen met gebruikmaking van PostScript Type 1 lettertypes elk type printer aansturen.

Mac versus MS-DOS

PostScript Type 1 lettertypes kunnen zowel in het Macintosh- als in het MS-DOS formaat bewaard worden. Amiga applicaties gebruiken MS-DOS formaat PostScript lettertypes. Dus files van het Macintosh en MS-DOS type kunnen in TypeSmith geïmporteerd worden, maar alleen MS-DOS formaat kan vanuit TypeSmith geëxporteerd worden.

De MS-DOS PostScript Type 1 lettertypes fontinformatie is net als de Soft-Logic lettertypes ook over twee files verdeeld. Letter outlines worden altijd in .PFB (Printer Font Binary) files bewaard. Dan bestaan er nog twee in gebruik zijnde manieren waarop de letter breedte en letter afstand in opgeslagen kunnen worden. De vroegere Adobe standaard gebruikt .AFM (Adobe Font Metric) files en de nieuwere Microsoft standaard gebruikt .PFM (Printer Font Metric) files.

Bij PostScript Type 1 lettertypes horen ook de optionele bitmap schermlettertypes om de scherm opbouw te versnellen. Files van het type Adobe hebben of de .ABF (Adobe Binary Font) of de scherm punt maat waar voor ze ontworpen zijn. Files van het type Microsoft hebben extensies als .FON (Font) en hebben slechts één scherm font file die verschillende font maten (corpsen) kan bevatten.

Voorbeeld van Adobe Font namen:

FontNaam.PFB
FontNaam.AFM
FontNaam.12

Voorbeeld van Microsoft Font namen:

FontNaam.PFB
FontNaam.PFM
FontNaam.FON

Volgende maand ga ik verder met Font decoding, PostScript Type 3 lettertypes, Intel vs Motorola en Letter opbouw/ontwerp.



Toccata Audio Digitizer

Harddisk Recording! CD/DAT-kwaliteit: 16-bit, tot 48 KHz. Inclusief de bekoonde Samplitude software. Vier stereo ingangen: Line, Aux1, Aux2, Mic en één stereo uitgang. Compatible met VLab Motion!

Toccata 745

Muziek software (16 bit, Toccata/Maestro)

Samplitude-SMPTE (SMPTE, MTC) 595
Mignon 2.0/SMPTE, MIDI sequencer 475
SMPTE-Interface (Samplitude, Mignon) 445

VLab Video Digitizers

Realtime video beelden digitalizeren in 16,7 miljoen kleuren. Door verschillende tijdschriften uitgeroepen tot de beste video-digitizer! Inclusief AdPro loaders.

VLab-Par (alle Amiga's) 695
VLab-Par-YC (SVHS/Hi8, alle Amiga's) 895
VLab-YC (SVHS/Hi8, A2/3/4000) 725

VLab Motion Video Digitizer

Realtime video op harddisk opnemen en afspelen d.m.v. JPEG. Composite en Y/C in- en uitgangen. Genlock en BlueBox. Inclusief MovieShop video-editing software. Bel ons voor een demonstratie!

VLab Motion 2495 bel
VLab Motion YUV-Component bel

MS1240MA Accelerator voor A1200

Sensationeel! Sneller dan een A4000/40! Motorola 68040 25/33/40 MHz processor. Tot 32 Mb 32-bit RAM onboard. Optioneel: aansluiting voor de Zorro Expansion Card. Leverbaar 4e kwartaal van 1994.

Micronics Towerbehuizing voor A1200

Geschikt voor inbouw van A1200 + Zorro-expansion Card. Informeer naar setprijzen!

MacroSystem

MS1200M geheugen uitbr. voor A1200

32-bit RAM-uitbreiding tot 8 Mb. Realtime Clock. Snel d.m.v. DMA. Inclusief aansluiting voor de Zorro Expansion Card.

MS1200M, 0 Mb 375
Zorro Expansion Card, 4 x Z2, 3 x AT 425

Let op!

Neen, geen risico, koop MacroSystem produkten bij de importeur/producent: MacroSystem. (Geen garantie op grijs-import! Neem in geval van twijfel contact met ons op.)

Retina grafische kaarten

Snelheid, hoge resoluties en 16,7 miljoen kleuren. Overtreft de concurrentie in snelheid en software-ondersteuning. Ook geschikt voor één monitor! Incl. o.a. VD-Paint, AdPro-driver en Real3D-driver.

Retina Z2, 4 Mb (A2/3/4000) 895
Retina BLT Z3, 4 Mb (A3/4000) 1295
VD-Paint 3.0, 24-bit teken-software 75/245
V-Code (RGB naar Y/C, Comp) v.a. 145
V-Code VideoSlot (A2/3/4000) 225
V-Code Monitor Switch (autom.) 245

En verder o.a.:

FastLane Z3 (nieuwe revisie!) 945
Studio Printer Software (o.a. HP 560) 135
Studio P.S. voor Epson Stylus Colour! 135
Maestro Pro (digitale audiokaart) 1145
ASDG: AdPro, MorphPlus etc. bel
MicroVitec 1438 monitor (uit voorr.) 925
IDEK MF-8617 monitor, 17", tot 86 KHz 1995
17" Trinitron monitor, 30-85 KHz 2745
Harddisken: Quantum, MicroPolis bel
Computers: Amiga, Acorn, IBM bel
(voor Acorn zie andere advertentie!)

MACROSYSTEM B.V.

officieel importeur van MacroSystem en MicroVitec
Tromplaan 1 Bennebroekerdijk 187
3951 CL Maarn 2136 LX Zwaanshoek
tel.: 03432-1323 tel.: 023-296166
fax: 03432-3103 fax: 023-470973

alle bedragen in hfl. incl. 17.5% BTW, prijswijzigingen voorbehouden, leveringen onder onze voorwaarden

Heeft u een HP deskjet of matrix lintprinter?

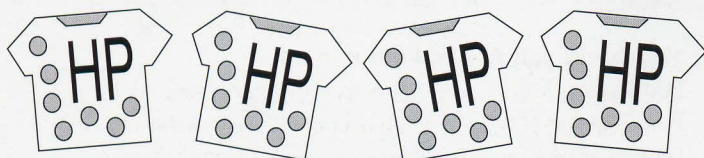
Wij zijn gespecialiseerd in inkt en linten.

ZELFREINIGENDE DIEPZWARTE REFILL INKT VOOR HP500, 510 etc. ca 12 refills f 90.-
DEZELFDE PRINTKWALITEIT MAAR NU VOOR CANON BJ 200, 300, 800 - 125 ml f 99.-
Ook de HP500C (550C) colourcartridge kan gerefilled worden! 3x40 ml (ca 10 refills) f 109.-
Deze inkt is ook per kleur (Cyan, Magenta of Yellow) in 125 ml verpakking leverbaar à f 90.-

MATRIXPRINTERLINTEN voor ALLE MERKEN EN TYPE'S. In ZWART maar ook GEEL, ROOD, BLAUW, GROEN of BRUIN. 4 kleuren colourprinterlinten zijn in cassette of als "refill" verkrijgbaar.

"T"-Shirt inkt ook voor HP 500, 550 etc.

T-SHIRTS BEDRUKKEN VIA DE OUTPRINT VAN UW MATRIX OF DESKJETPRINTER. OVERZETBAAR METEEN STRIJKBOUT.



Ook mogelijk op kunststofplaat, vliegers, vlaggen of met keukenoven naar bekers, tegels, glas, metaal etc. Vele andere mogelijkheden.

gratis

VRAAG ONZE UITGEBREIDE TRANSFER-PRINTER CATALOGUS 1994

TRANSFORM TRANSFERTECHNIEK 05999 64242 fax: 65299
(voor België: T.I.M.A.G.O.: 059 235165)

PRINTOUT MOET WEL IN SPIEGELBEELD!



PUBLIC DOMAIN SOFTWARE

Wij leveren tegen de laagste prijzen o.a.:

- | | | | |
|-----------------|-------------|---------------|----------------|
| ▪ Taifun | ▪ Safe | ▪ Oase | ▪ Franz |
| ▪ Panorama | ▪ Amicus | ▪ Slide Shows | ▪ Killroy EP |
| ▪ Auge 4000 | ▪ Antares | ▪ Fred Fish | ▪ RHS-Porno |
| ▪ Software Demo | ▪ SaarAG | ▪ Faug | ▪ Ollis Games |
| ▪ Amuse | ▪ RHS-Fonts | ▪ TBag | ▪ Bavarian |
| ▪ Chiron | ▪ Poseidon | ▪ ACS | ▪ Time |
| ▪ Tornado | ▪ Games | ▪ Kickstar | ▪ Time Special |
| ▪ Cam-RPD | ▪ Cactus | ▪ Bordello | ▪ etc., etc. |

Zowel op 3,5" als 5,25".

Ook voor al uw software
bel voor actuele prijzen
02220 - 13762

Bestel onze
catalogus (4 disks,
met gratis update)
door storting van
10,- op AMRO
49.14.18.515

of Giro 62.61.620

t.n.v. Datamarkt PD-Service, of door toezending van
cheque of contant naar;

datamarkt

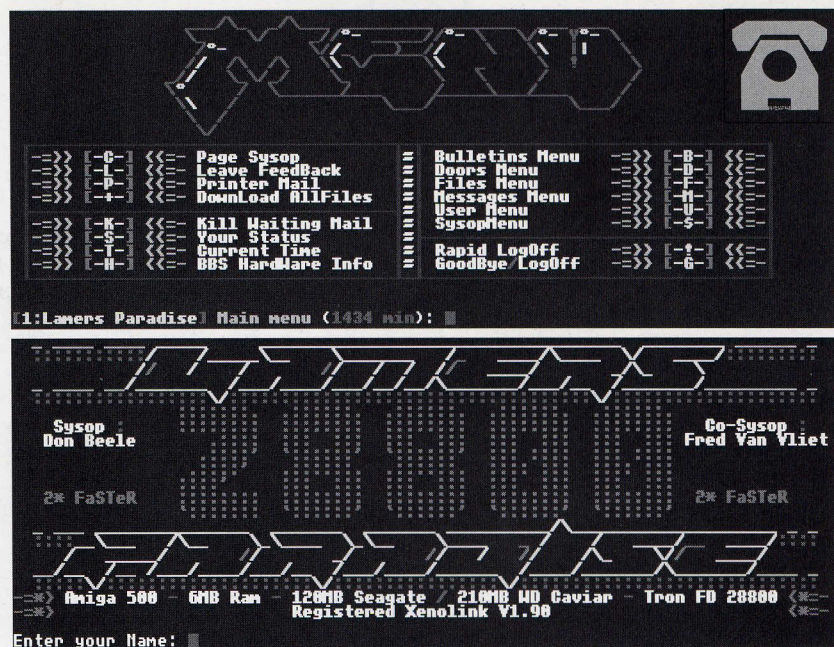
PD-Service

Postbus 66 • 1791 AD DEN BURG • 02220 - 13762

Fred van Vliet gaat wat dieper in op het gebruik van NComm, het gedrag en de diverse mogelijkheden op een bbs en een nieuwtje.

Fred van Vliet

Het main menu van Lamers Paradise en het inlogscherm.



Mijn eerste modem - deel 2

Het bbs van de maand

Iedere maand zal ik een bbs uitkiezen en daar een objectief verslag doen over de mogelijkheden die het bbs biedt, plus een kort interview met de desbetreffende Sysop van dat bbs.

De laatste keer heb ik u geleerd om te bellen vanuit de terminal met atd. Het kan in Ncomm ook simpeler door een 'phonebook' aan te maken.

Dit werkt als volgt: u kiest uit het pulldown menu **Phone** de optie *phonebook* en vervolgens kiest u bovenin de requester de optie *new*, nu krijgt u een requester met o.a. de optie *name*. Hier vult u bijvoorbeeld Lamers Paradise in. Bij *phone* vult u het nummer in, dus 0104200033. In *comment* kunt u bijvoorbeeld Don Beele invullen, de naam van de sysop. Bij *macros* kunt u even lamers.keys invullen, hier kom ik later even op terug.

Onderin de requester is een knopje met wat getallen ernaast. Hier geeft u de Baudrate op die uw modem aankan. Heeft u een 14k4 (14400) modem, dan kunt u hem op 19200 zetten, mits dat bbs dat ondersteunt en het betreffende bbs (bbs van de maand) ondersteunt een baudrate van 2400 tot en met 28800. Er vlak naast ziet u een knopje met, chr. set die moet u op IBM zetten, anders krijgt u een totaal vervormd beeld op uw scherm en dat is meestal niet te lezen.

U klikt nu op OK en dan op save en u schrijft het phonebook weg in de dir waar NComm in staat onder ncomm.phone. Vervolgens staan we nu weer in de terminal. Daar drukt u op de rechter Amiga en de M toets.

Nu krijgt u een requester waar u alle macros in kunt vullen die door middel van de F keys weer op uw beeld te brengen zijn. U vult bijvoorbeeld bij

F1 uw naam "Piet Test\n" in, zonder de aanhalingstekens. De "\n" staat voor een return. Bij F2 typt u uw paswoord in bijvoorbeeld "SECRET\n". Nu drukt u op save en vervolgens schrijft u de macros weg onder de naam lamers.keys in de dir waar NComm staat. Nu is inloggen alleen nog een kwestie van de bbsnaam aanwijzen in het **Dial** menu en het wachten op een connect, dan F1 en F2 indrukken en presto, u bent binnen !! U kunt natuurlijk ook variatie's verzinnen met die \n wat zou er gebeuren als u onder F3 het volgende zou invullen "Piet Test\nSECRET\n"

Na het inloggen komen we meestal in het Main menu terecht van dat bbs. Hier kunnen we verschillende opties kiezen. Het instellen van uw persoonlijke configuratie houdt in, dat u de lengte van de schermen kunt bepalen en/of u al dan niet monochroom of ansi schermen wilt gebruiken. Soms zijn nog wat andere leuke opties bij sommige bbs-en waar u kunt instellen welke file gebieden het bbs moet aflopen als u alle nieuwe files wilt zien. Dat geldt trouwens ook voor de berichten. Meestal zijn deze opties te vinden onder Adjust settings of Usermenu.

Verder staan op het lamer.bbs doorgames, een heel assortiment zelfs. Zo te zien voor elk wat wils. De meest populaire doorgame is wel Global War. Eigenlijk niet meer als een bbs versie van Risk. Het enige verschil is, dat u dit met en tegen andere users speelt op het bbs. Het is wel zaak als u een doorgame speelt zoals Global War, dat u regelmatig belt om het bij te houden, want voordat u het weet ligt u uit het spel.

Er zijn zelfs bbs-en, die complete wedstrijden houden met als inzet een bepaalde tijd onbeperkt downloaden, zonder dat u zich zorgen hoeft te





maken over uploaden. Het volgende menu is het Bulletin menu: de krant van een bbs. Er staan meestal nogal wat topscore lijsten van doorgames in en een hoop txt (tekst) files met informatie over het bbs. Nieuwsbrieven van de sysop en brieven van de gebruikers onderling, die iets te verkopen of te kopen hebben, kunt u er ook op vinden.

Op naar het volgende menu. Vanuit het filemenu kunt u in de diverse filegebieden komen. U vindt hier een duidelijk overzicht van soorten files die op dit bbs aanwezig zijn. Er is op ieder bbs ook een overzicht, meestal genaamd ALLFILES.LHA. Dit is een lijst van alle files die aanwezig zijn op dat bbs. Dus als u tijd en geld wilt besparen zou u deze file kunnen downloaden, uitpakken en vervolgens thuis bekijken of er wat van uw gading bij zit. Zo'n file is overigens freedownload, wat wil dus zeggen dat uw ratio niet aangetast wordt.

Ratio

Om een constante voorraad nieuwe software te garanderen zonder dat de sysop een absurd hoge rekening krijgt, is elke user na een aantal downloads verplicht ook eens wat te uploaden. Dat noemen we het ratio. Een ratio van 1:4 wil zeggen, dat u 4 files mag downloaden voor elk file dat u naar het bbs upload. Er zijn ook bbs-en, die een dusdanige aanvoer van software hebben dat er geen ratio aanwezig is en dus alles free download is. Nu blijven er alleen nog de berichten gebieden over.

De meeste bbsen zijn aangesloten op internationale of nationale netwerken. Ook deze netwerken staan tot uw beschikking. Houd u er wel rekening mee, dat in de internationale netwerken de voertaal Engels is en er dus geen Nederlands geschreven mag worden. Dit ter voorkoming van Babelonische taferelen.

U kunt in deze netwerken verschillende gebieden vinden (area's): iedere area heeft een naam die duidt op het soort gesprekken, die daarin gevoerd worden. Ook heeft iedere area een Moderator. De Moderator is diegene, die verantwoordelijk is voor het gedrag in die area. Hij is ook degene die ingrijpt als het mis dreigt te gaan. Indien een user zich misdraagt, krijgt hij van de moderator een bericht met een waarschuwing, welke meestal maar 2 keer gegeven wordt. Na de 3e keer wordt u totaal van het netwerk geweerd. De kans is groot dat u dan bij ieder bij dat netwerk aangesloten bbs geweerd wordt. Ieder netwerk en iedere area heeft zo zijn regels. Ik zal trachten om de volgende keer wat dieper in te gaan op het gedrag en de diverse mogelijkheden in de netwerken. Dit waren groten-deels de 4 hoofdzaken die u op een bbs kunt vinden. Het uitloggen op een bbs geschiedt meestal door de letter G in te toetsen of als u snel wilt uitloggen kan dat met het ! teken. Zet NOOIT uw

modem uit om uit te loggen, want daardoor kan de computer aan de andere kant crashen en dan kunnen andere mensen niet meer in het bbs komen. Mocht dit niet anders kunnen, probeer dan zo snel mogelijk een bericht voor de sysop achter te laten om hem te vertellen wat er aan de hand was.

Lamers Paradise

De sysop van dit bbs is Don Beele. We zijn daar als new user ingelogt om eens te kijken wat de mogelijkheden zijn. Don heeft net als ieder ander bbs de standaard area's en maar 1 netwerk namelijk NLANet (Nederlands Amiga Net). Als new user heeft u gelijk toegang tot de diverse file en berichten area's en u heeft gelijk de beschikking over 30 minuten. De menus zien er goed en verzorgd uit en alle opties werken. Hier even een totaal score voor het bbs van Don.

Mogelijkheden als new user	9
Menuindeling en overzicht	10
Fileaanbod	10
Bulletin aanbod	7
Aanbod van doorgames	10
Bereikbaarheid van de Sysop	10
Totaal Score	56

Tip

Wees u ervan bewust dat u te gast bent op een ander zijn computer systeem. Ook de sysop maakt weleens fouten!

Even wat achtergrond informatie over Don. Zijn eerste modem was een 2400 wat hij 7 jaar geleden heeft gekocht, omdat een vriend een bbs had. Het eerste bbs pakket waar hij iets mee probeerde was Ami-Express, wat hij wel leuk vond, maar niet geschikt voor zijn doeleinden.

Hij kwam met een sysop in aanraking die hem direct tot co-sys promootte en hem flink wat werk te doen gaf. Hij heeft daar zoveel over Xenolink geleerd, dat hij dat pakket zelf gekocht heeft en nu voor zichzelf een bbs draait. Op de vraag of Don nog donateurs had zei hij: "Ja, ik heb er op dit moment 2, maar meer zijn er altijd welkom. Ook een sponsor zou best welkom zijn. Het bbs kost toch best wel wat geld". Het nummer van dit BBS is 010-4200033 en de snelheid waarmee u in kunt loggen is van 2400 t/m 28.800 baud.

Nog meer BBS nummers

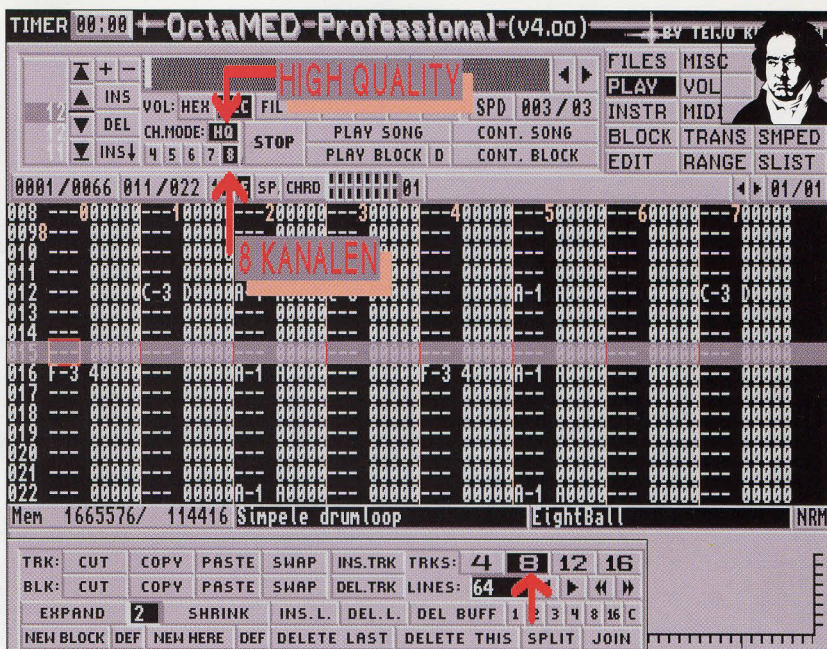
Tonny's Net	01856-1035	Double Impact	01819-19936
exelent bbs	070-3888174	Excalibur	010-4187196
Focus BBS	05157-6209	Beatline	05910-13685
The Wall	074-919531	Firewatcher	074-500809
ByteRaisor	05465-75772		



OctaMed heet niet voor niets OctaMed. Eric legt u uit hoe u met 8 kanalen kunt werken. Het voorbeeld staat op onze coverdisk en als extra: een sinterklaas- en een Kerst liedje.

Eric Bruser

*Telt u even mee?,
1,2,3,4,5,6,7... 8 kanalen!*



Muziek - deel 03, 4+4=8

Dit keer besteden we aandacht aan die speciale optie die octamed verheft boven muziekprogramma's als bijvoorbeeld protracker. De Amiga werd in 1985 uitgerust met 4 onafhankelijke geluidskanalen. Een voor die tijd revolutionair concept. De concurrentie beschikte qua geluid alleen over "beep". In al die jaren is er rond de Amiga veel veranderd. Het chip-geheugen werd van 256 kilobyte naar 2 megabyte opgeschroefd, het aantal kleuren ging van 4096 naar 262.000 en de processor ging van 16 naar 32 bit. Maar onze Paula, onze trouwe geluidschip werd eigenlijk een beetje vergeten. Er werd wat gerommeld met het low-pass filter, waardoor het geluid wat helderder werd, maar verder veranderde er aan de geluidscapaciteiten van de Amiga niets. En zo zitten we eind 1994 nog steeds met 4 kanalen 8-bit geluid. Teijo Kinnunen, de programmeur van Octamed heeft daar wat aan gedaan. Hij programmeerde zijn muziekeditor zo, dat de 4 kanalen gesplitst kunnen worden in 8 kanalen!

Stroperig Multitasken

Bij het werken in 8 kanalen zitten wel een paar beperkingen. De processor wordt hier extra aangesproken, waardoor de snelheid van sommige operaties wat "stroperig" aanvoelt. Dit is gelukkig alleen het geval bij 68000 machines. Toch blijft Octamed volledig multitasken, wat op zich al een hele prestatie is. Een tweede beperking is, dat de kanalen niet volledig onafhankelijk zijn. Een effect zoals een volume slide op kanaal 1, zal ook te horen zijn op kanaal 5. Ook jammer is, dat het tempo van de module beperkt is tot de laatste

slider. U kunt er dus maar 31 instellen. De laatste beperking is het verlies van geluidskwaliteit. Door de 4 kanalen te splitsen wordt het volume gehalveerd en de samplerate.

Een tip: gebruik dus altijd samples boven de 20 khz. Als u een snellere Amiga heeft, dan kunt u Octamed instellen op HQ (High Quality). Hierbij wordt de processor gebruikt om de geluidskwaliteit te verbeteren. Dit scheelt al aanzienlijk.

Get into it...

Hoe krijgt u octamed nu op acht kanalen? U kunt dit op twee momenten doen. U kunt een nummer aan het componeren zijn en er opeens achter komen, dat dat strijkerorkest ook nog in het nummer moet. Helaas zijn alle tracks al vol. Als U op dit moment overschakelt op acht kanalen, vraagt octamed of U de samples wilt halveren ("do you want to halve samples?"). U kunt dit maar beter doen. De computer kan de samples op vol volume en kwaliteit niet aan en dit resulteert in vervelende kraakgeluiden. Als u vanaf het begin octamed op 8 kanalen zet, worden de samples automatisch gehalveerd als u ze laadt. Het is aan te raden geen loops te gebruiken omdat u maar beperkte mogelijkheden hebt om de sample qua tempo aan te passen. Nu heeft u octamed op ch. mode 8 gezet. Er is nu visueel niets aan octamed veranderd. Ga daarom naar het block menu en zet daar de tracks op 8. Nu kunt u gegeven de beperkingen "gewoon" in octamed vooruit, maar wel met acht kanalen. Deze extra vier kanalen geven uw muziekstuk net dat ene extra. Op de coverdisk staat een voorbeeldmodule op acht kanalen. Veel plezier!

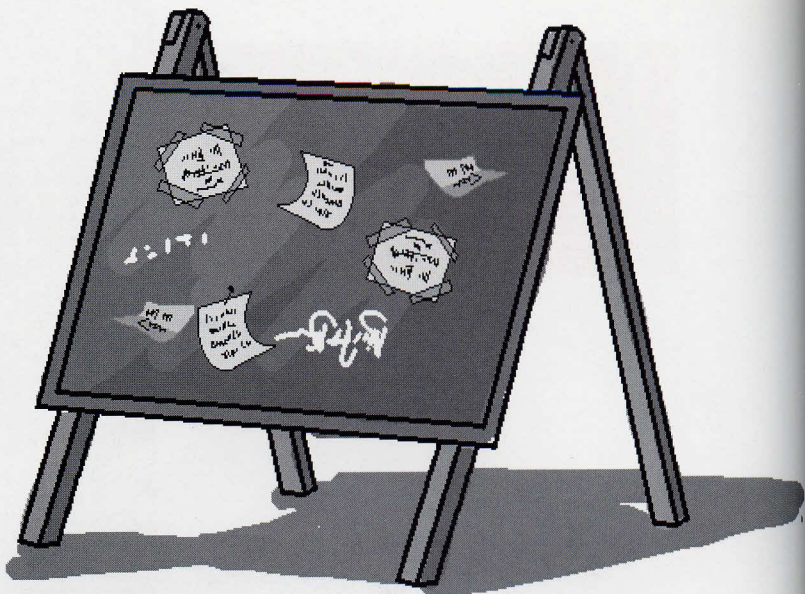




*Sinds kort zijn wij overgestapt
van BBS-PC! naar MAXsBBS.
Raymond de Brander geeft u wat
achtergrond informatie.*

Raymond de Brabander

*De tijd van briefjes op het traditionele
prikbord gaat voorbij. Dat scheelt
tenminste weer een heleboel bomen.*



MAXsBBS - NET

MAXsBBS is een programma dat geheel Public Domain is. Dat wil zeggen dat het vrij is van alle rechten en het mag zonder dat u het programma moet registreren gebruikt en verspreid worden. MAXsBBS is het eerste en enige BBS programma dat geheel zonder geknoei met scripts en andere externe programma's kan draaien. Sterker nog, als u het programma krijgt dan kan het al draaien op 1 diskette en waar ziet u dat nog tegenwoordig.

Amiga.X-BBS

MAXsBBS is het gemakkelijkste BBS programma dat u kan hebben cq gebruiken. MAXsBBS laat zich makkelijk gebruiken en is daarom een van de beste PD BBS-en van de wereld. Niets is zo gemakkelijk als het gebruiken van MAXsBBS. Dit BBS met een uitgebreide handleiding geeft ook een goed beeld van het programma. Een kleine aanpassing hier en daar en men kan zonder problemen aan de slag met het 'BBS-gebeuren' in Nederland. Er zijn volgens zeggen een kleine 100 BBS-en in Nederland die nu op MAXsBBS draaien. Een goed voorbeeld is het **Amiga.X** BBS of het **Amiga Force BBS**.

Anderen zijn u al voorgegaan en velen hebben door middel van MAXsBBS de stap gemaakt naar een professioneel BBS programma, omdat het voor een groot BBS iets te beperkt is. Nu er een paar programmeurs het project hebben overgenomen, komt er binnen een paar maanden (misschien wel eerder) een geheel vernieuwd MAXsBBS project aan. Deze is op het moment van het schrijven van

dit stukje, in een vergevorderd staat. Nu al kan ik u zeggen, dat het een grote concurrent van de professionele BBS programma's gaat worden. Let wel, MAXsBBS zal, zo het er nu uit ziet nog steeds 100 % Public Domain blijven.

MAXsBBS NET

Er is zelfs een MAXsBBS NET opgezet om deze gebruikers een directe link te geven met de programmeur en de top programmeurs van de diverse externe programma's, die DOORS genoemd worden. Voor het verkrijgen van een aansluiting voor dit NET gelden bijna dezelfde regels als een FIDO internationaal NET. Er moet dus voor een kleine bijdrage gezorgd worden om zo de kosten wat te drukken, omdat het hoofd van de MAXsBBS NET in Australië zit en dat is al snel een gulden of 3 per minuut. Er bestaat een grote kans dat er een speciaal MAXsBBS DUTCH NET komt.

Het support van Nederland is hard bezig diverse sponsors te vinden om de broodnodige hardware te kopen. Dit zal een geheel voor Nederland gericht NET zijn, maar daar later misschien iets meer over. Mensen die wat meer willen weten of vragen, die kunnen zich wenden tot de support van MAXsBBS, dat gevestigd is in Rijswijk.

Raymond de Brabander heeft na Peter Scheepens' eerste opzet, ons BBS afgemaakt. Bedankt, Peter en Raymond. Raymond draait het AMIGA FORCE BBS en is bezig met MAXsBBS SUPPORT THE NETHERLANDS.

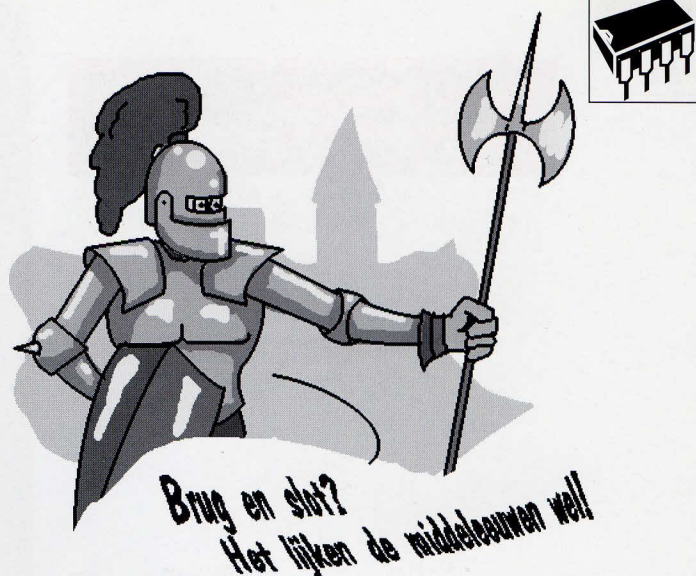
BBS: 070-3906860, 24 uur perdag On-Line.



*Een brugkaart om PC-kaarten
op de Amiga te gebruiken... kan
dat?*

Aart-Jan Moerkerke

*Brug en slot, het lijken de middeleeuwen
wel.*



Brug Amiga en PC met de GG2

Al lange tijd hopen Amiga-gebruikers, dat de uitbreidings-kaarten voor de Amiga net zo goedkoop worden als die van de PC. Niet alle kaarten zijn duurder, maar bijvoorbeeld hard-disk-controllers, netwerk-kaarten, seriele uitbreidingskaarten en sound-kaarten voor de MS-DOS-machine zijn leuk en vooral goedkoop. Voor deze wensen lijkt de GG2 Bus+ brugkaart een oplossing. De belofte is goed: PC-kaarten op de Amiga gebruiken. Deze belofte is beslist niet loos, maar eerlijk is eerlijk: gemakkelijk is het ook niet.

Wie de brugkaart voor eigen gebruik aan wil schaffen, moet toch bedenken dat het geen gemakkelijke taak is het ding aan de praat te krijgen. Bij problemen moet gekeken worden op welke adressen sommige randapparatuur zich bevindt en aan die adressen moet de software worden aangepast. Geen klus voor beginners.

Wie geen printer heeft, zal ook al meteen problemen ondervinden. De handleiding op papier ontbreekt! Wel is een enorm document op de bijgeleverde schijf gezet. Uitprinten kan natuurlijk, maar daar is een printer voor nodig. Een minpuntje voor de brugkaart.

De eerste stappen

De eerste stappen die de gelukkige koper moet nemen zijn gemakkelijk. De kaart in een vrij Zorroslot stoppen. Even met de bijgeleverde software kijken of de computer de kaart ziet en de zaak weer dichtschroeven. Ook hier geldt, zoals altijd, EERST UZELF AARDEN via bijvoorbeeld

de verwarming.

De software installeren is al even eenvoudig: het installatiescript vraagt u het een en ander en doet verder het werk.

Emulatie

Wie de kaart wil gebruiken via softwarematige dos-emulators als CrossPC of PCTask zit goed. De kaart werkt perfect. Netjes worden uitbreidingen als een intern modem en een netwerk-kaart aangestuurd. Ook een IDE-disk is met een aparte dos-controller geen probleem.

Wie de kaart wil gebruiken voor de Amiga - ja, ook dat kan - heeft geen problemen... totdat iets niet werkt. Dan moet gekeken worden of er een 'adres-wijziging' plaats moet vinden. Meestal blijven problemen gelukkig uit. Via de bijgeleverde 'ibm-device-drivers' kan naar hartelust worden geëxperimenteerd. Met vrijwel alle niet DMA-gestuurde AT-kaarten kan de GG2 Bus+ overweg. VGA-kaarten, interne modems, netwerkkaarten, multi i/o kaarten en controllers zijn hier voorbeelden van. Met dit item wordt op een eenvoudige manier weer een stukje dos de Amiga-wereld binnengehaald.

De GG2 Bus + brugkaart heeft een Amiga met zorro-slot en een megabyte autoconfigurerend geheugen nodig en natuurlijk... de zo lang verlangde PC-kaart (of kaarten).

*Wilt u meer weten, dan belt u Barlage, die de
brugkaart ter eschikking stelde.*





HAM tekenen, veel geroemd om zijn kleuren, niet erg populair om zijn ongewilde kleurrandjes.

Corstiaan Breedveld

De vis heeft na veel poetswerk toch zijn vorm gekregen.



Tekentips - deel 08: HAM

De beste tekenprogramma's zijn zeer makkelijk te leren en gevoelsmatig weet u al heel snel hoe u met het programma overweg kunt. Toch kan het voor de eerste keer zeer verwarrend zijn. Dat is zeker het geval voor de eerste stappen in de HAM (Hold And Modify) mode. Deze keer zal ik proberen om de beginner enige techniek in deze HAM mode uit te leggen. Ook ervaren HAM-gebruikers zullen wellicht hun voordeel ermee doen. In de HAM mode is het mogelijk om 4.096 kleuren tegelijk op het scherm te zetten. Op de machines met een AGA chipset is het aantal kleuren met een factor 1000 verhoogd, m.a.w. 262.000 kleuren tegelijkertijd op het scherm, zonder enig gebruik te maken van video kaarten. De oplossing ligt in het kijken naar de rood, blauw en groen waardes aan het begin van elke scanlijn terwijl u tekent. De waardes worden steeds afgezet tegen de kleur waarmee u aan het tekenen bent. Omdat slechts één van de RGB waardes kan worden veranderd, kan het zijn dat alle drie de kleuren aangewend worden om tot de bedoelde eindkleur te komen. Dat resulteert soms in zichtbare fringes van onbedoelde kleuren aan de linkerkant van de getekende lijn of vorm. Bij dit onafwendbare effect kan men zelfs van de nood een deugd maken en het effect gebruiken. Dat kan zich uiten door deze fringe lijnen als transparante snelheids/bewegingsstrepen te zien.

Free Shape Tool (vrije vorm gereedschap)

Gebruik de free form tool en probeer hier eens wat vormen mee op het scherm te zetten. Een goede oefening is het maken van een vis. Bouw de vorm

van de vis op in gedeeltes, met de free form shape tool. Werk met korte halen om de tekening het idee van snelheid mee te geven. Dat staat meestal beter dan heel precies een lijntje te volgen. De bedoeling is, om later met de rechtermuistoets weer stukjes van de vis weg te halen, zoals bij de vinnen. Hou de linkerhand dicht bij de U van het toetsenbord zodat u steeds als het nodig is een handeling kunt herstellen en u het opnieuw kunt proberen. Op die manier bouwt u de vis stukje voor stukje op door het toevoegen en/of weghalen van stukjes en door soms weer kleurige shapes toe te voegen. Als u het geduld daarvoor kunt opbrengen heeft u uiteindelijk toch een vissig resultaat. Wijzig de kleuren wanneer u maar wilt, hoe u maar wilt en zet zoveel brush vormpjes er weer overheen als u wilt. Die brush vormpjes kunnen bestaan uit enigszins geditterde ovaaltjes of cirkeltjes die u als brush weer oppakt en met de linker muisknop met enige regelmaat op de vis plaatst. Die kleine vormpjes kunnen elkaar natuurlijk ook overlappen. Verdoe nu ook weer niet te veel tijd aan dit experiment.

Maak het scherm schoon door op Shift+k te drukken en zet via het menu de tekenmode op blend. Probeer nu hetzelfde idee zoals boven beschreven, maar dan in de blend mode. Terwijl u nu tekent ziet u dat de vormen nu als transparant op het scherm over elkaar heen gezet kunnen worden. Als u nu zo'n geditterd cirkeltje met een bepaalde kleur over een ander cirkeltje met een andere kleur zet, ziet u een derde kleur verschijnen. Hou de muistoets ingedrukt als u over de tekening gaat. Als u zo doorgaat ziet u steeds meer kleur op het scherm komen, zelfs ingewikkelder dan u ze via

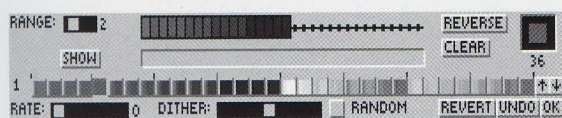




het palet kunt maken. Met de rechter muis knop blijft u in de blend mode en wist u met de brush naar de actieve achtergrondkleur. Dat is erg handig om de vorm van de bek van de vis te maken. Gewoon met de rechter muis knop ingedrukt met een dither citkeltje de vorm van de mond vooraan in de kop aanbrengen. Het vormen van de staart en vinnen gaat op dezelfde manier. Zo kunt u ook de rest van de contouren steeds blijven aanpassen.

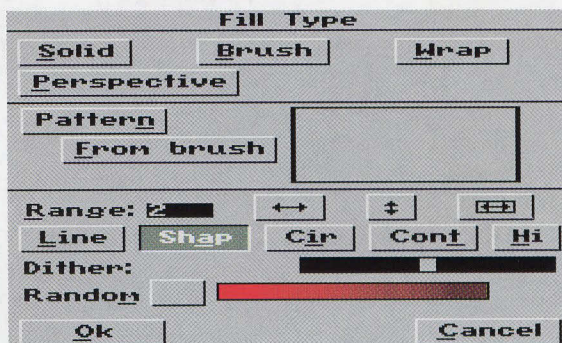
Nogmaals een experiment

Als u op die manier zo'n veertig kleuren in de tekening heeft gebruikt kunt u eens overgaan tot een ander experiment. Kies met de linkermuisknop de kleur rechts onder in het palet als een voorgrondkleur. Druk op F10 om het menu uit te schakelen. Gebruik nu de komma om direct vanaf het scherm kleuren op te pikken. De hele tekening kunt u op die manier als uw palet beschouwen en dat palet groeit maar door zolang u in de transparante tekenmode blijft.



Derde experiment

Maak het scherm nogmaals schoon voor een derde experiment. Activeer de dittertool door met de rechtermuisknop op de fill cirkel tool te klikken. U



ziet nu de FillType requester (zie plaatje) en geeft hierin een klik op bijvoorbeeld shape. Zet nu met Alt+t de translucency op actief. Kies in het color menu de optie ranges en klik op het meest rechtse pijltje wat naar beneden wijst. U krijgt dan een mooi roodverloop. Plaats nu een reeks kleuren in helderheid oplopend. Bent u tevreden dan klikt u op OK. Met de free hand tool, de translucency optie en de range actief kunt u de prachtigste transparante shapes in alle kleuren combinaties gaan neerzetten. Probeer nu weer eens een vis te tekenen. Nu blenden de randen van de vormen heel vloeiend in elkaar over. Op die manier is het zelfs mogelijk om hier en daar een hooglichtje te plaatsen. Maak zoveel mogelijk reeksen kleuren en kies daarna steeds een andere kleurreeks. Gebruik tijdens het plaatsen van de vormen ook eens de rechte haken toetsen onder de accolades. Met die toetsen kunt u door alle kleuren scrollen.



Aangeboden:

Amiga 3000, 105 HD, 31/16 bits, 68030/25 Mhz., 2 ingebouwde hd 3,5" floppiedrives., 6MB ram.

A1950 monitor Multiscan, toetsen en muis, DCTV 24 bits frame buffer & digitiser, incl. tekenpakket en boek. GST Gold Pro Y-C prof. genlock.

Broadcasttitler met boek, DPaint IV met boek en 2 videobanden, Morphplus met boek, Real3D met boek en videoband, Scenery animator met boek, Professional Page 3.0 met boek, Turbo Print Professional met boek.

Alles in één koop: F 3.950,-

Telefoon: 010-4658417

Semi professionele camera, Canon EX Hi8, met uitwisselbaar objectief, bereik 8-120 mm. Veel opname effecten, handmatige en automatische belichting, enz.

Afstandsbediening, professionele draagkoffer, schouderstatief, 2 accu's en draagtas. Acculader (goed voor 6 uur filemen per accu).

Scannen (via DCTV) in Amiga gaat perfect!
Prijs camera: F 3.250,-
Telefoon: 010-4658417

CDTV/A570/CD32 softwaretitels vanaf F 15,- Schrijf voor gratis lijst naar: T. Jelgersma, Reidbijd 37, 9255 JS

Tietjerk.

Action replay III, voor A500, paar maanden oud. Prijs F 75,-
Telefoon: 08376-13374

1800 stuks 5,25" floppen F 800,-
Telefoon: 070-3902993

MKIII voor de Amiga 2000 F 150,-
Telefoon: 070-3902993

AMIGA FORCE BBS 24 uur per dag, 100% Amiga PD
BBS: 070-3906860

Amiga 4000/30, 2MB chip, 8 MB Fast, 80 MB harddisk, 40Hz 882 Copro, Technosound Sampler en CBM 1960 Multisync monitor, P.n.o.t.k.
Telefoon: 05240-15559 (Bart) na 18.00 uur.

Commodore CPU board 68040, 25Mhz.
079-214218

100 diskettes 3,5", 2e hands, met nieuwe etiketten en nieuw geformatteerd met diskettebak.
Prijs 85,-
Telefoon: 079-214218

Amiga 600, 20MB, 11 maanden oud, veel software: SpaceHulk, Syndicate, Zol, Lemmings2, Lotus 3, Dpaint 4 tekenprogramma, Technosound, Amiga Workbench 2.5, stofkap en muis.
Telefoon: 01742-96326 na 6 uur.

Spelregels: het is niet toegestaan deze rubriek te misbruiken om software kopiën van originele software te verhandelen. Wij houden daar streng toezicht op. Mocht het toch nog door de mazen glippen, dan houden wij ons daarvoor niet aansprakelijk.

Gezocht:

Wie wil er Public Domain software ruilen met mij. Stuur je lijst met PD naar mij en dan stuur ik mijn lijst naar jou. Mijn adres: Stefan Mansier, Coudorp 23, 4455 AH Nieuwdorp. Fax: 001196-13673.

Goede grafiek tekenaar, hoeft niet specifiek Amiga, geïnteresseerd in het maken van spellen. Professionele carrière als uitgangspunt. Schrijven naar: Martijn Stam, Reinwardtstraat 10, 2041 CD Zandvoort.

Gezocht: Digitiser (merk onbelangrijk) extern/ intern.
Telefoon: 036-5315150

Gezocht: grafische kaart
Telefoon: 036-5315150

Gezocht: A 4000. Na 6 uur.
Telefoon: 075-702932

Gezocht: Beschrijving van Commodore monitor Ranger 15
Telefoon: 03469-1607

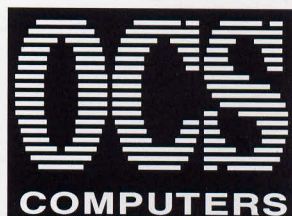
Gezocht: Beschrijving van de Commodore flicker fixer AGA 2000E
Telefoon: 03469-1607

Gezocht: Beschrijving en bijbehorende controle diskette van de harddisk controller Commodore v.d. A2500 met nummer VX-B-VO-8849
Telefoon: 03469-1607

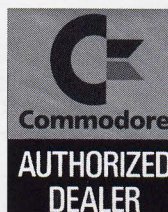
A4000 of A1200
Telefoon: 036-5315150

Gezocht: Commodore 1084S monitor, 128K Ram uitbreiding voor bridgeboard A2088.
Telefoon: 03404-60855

HIER GRATIS GEPLAATST:
computerspulletjes te koop of gevraagd
op te geven via ons telefoon, FAX of
BBS-nummer.



TEL. 078-197070
FAX 078-195788
V.Goghstraat 1-5
3331 VM Zwijndrecht



Wij zijn zeer gemakkelijk met eigen en openbaar vervoer te bereiken. Met de auto neemt U afslag Zwijndrecht (A16), vervolgens richting centrum, na het spoorwegviaduct bij het eerste stoplicht 2 x links en 1 x rechts, ruime **GRATIS** parkeer gelegenheid voor de deur. Op 100 mtr. afstand van het NS-station.

Amiga 4000/030 4 mb 130 mb
Amiga 4000/040 6 mb 130 mb
Amiga 4000/040 **Tower** 6 mb 130 mb
Amiga 1200 2 mb
Amiga 1200 2 mb 210 mb conner

GEHEUGEN-UITBREIDINGEN

4 MB uitbreiding A1200 met klok
4 MB simm A4000
Supra RX 500 2-8 MB A500 extern
Commodore A2058 2-8 MB A2000
68882-25 Mhz copro A1200/4000
68882-50 Mhz copro A1200/4000

HARDDRIVES/CONTROLLERS

GVP HD-8+ 85 MB A500
GVP A4008 85 MB A2000/4000
GVP A4008 losse controller
Archos Overdrive CD-ROM A600/1200
FASTlane Z3 fast SCSI-2 voor **A4000**
Syquest removable hardd. 270 MB 3,5"
Quantum LPS 340S 340 MB SCSI
Quantum Empire 1080 S 1 GB SCSI
Losse inbouw-drives A1200

GENLOCKS

Electronic design PAL Genlock
Electronic design Y/C Genlock
Electronic design Neptun Genlock

B SPECIALE AANBIEDING

GVP 1230 TURBO
40 Mhz 4 MB FL 995,-
Syquest SQ-555 380,-
Fargo Primera
thermal wax

kleuren-printer 1295,-

LET OP!

De op deze pagina opgesomde artikelen zijn slechts een greep uit onze collectie, welke regelmatig wordt uitgebreid, bent U op zoek naar iets? belt U gerust vrijblijvend, want wij hebben regelmatig speciale aanbiedingen, zoals een 250 MB SCSI-streamer voor slechts FL 495,- of een Syquest 105 MB voor FL 495,-. Voor reparaties kunt U bij ons ook terecht.

Vermelde prijzen zijn inclusief 17,5 % BTW

exclusief eventuele verzendkosten.

595,-
795,-
1295,-
BEL!!
BEL VOOR DE ACTUELE PRIJZEN
1295,- B B S 0 1 0 - 4 1 9 6 6 9

TURBOBOARDS

MB1230 XA A1200 40 MHZ v.a. 995,-
MTEC **1200** 28 Mhz 030 turbo 4 MB 695,-
MTEC **500** 14 Mhz 020 turbo v.a. 295,-
Commodore A2630 2 MB + 68882 695,-
WARP engine 40 Mhz 040 turbo-board m. FAST-SCSI contr. v. A4000 3295,-
SCANNERS, SAMPLERS, DIGITIZERS
Alfa Data handscanner 256 gr.w. 465,-
Epson GT-6500 24-bits flatbed 1995,-
Microdeal Megalosound sampler 99,-
Microdeal Clarity **16-bits** sampler 395,-
Vidi-Amiga real time digitizer 595,-
Vlab Y/C digitizer intern A2000/4000 745,-

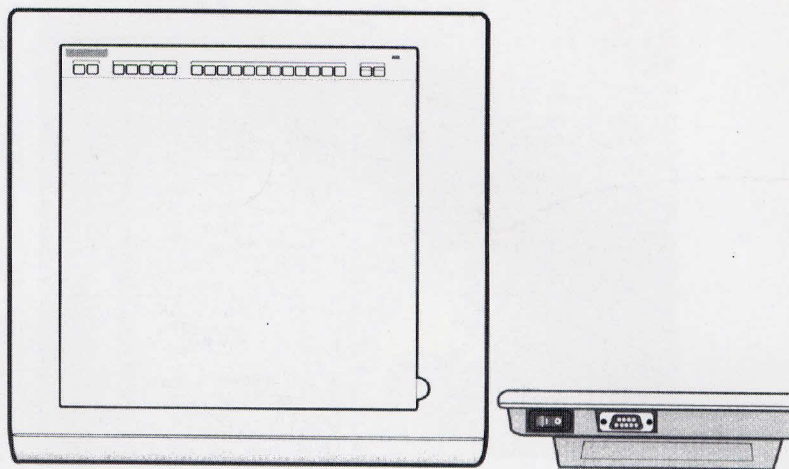
DIVERSEN

AKF50 Multisync (meer resoluties dan 1942) 995,-
KCS dual HD-drive 498,-
CD-32 met 2 titels 495,-
Atari PORTOFOLIO computer **99,-**
Atari LYNX spelcomputer **99,-**
GVP EGS true color grafische kaart 895,-
SX-1 CD-32 expander **545,-**
Alfa Data multiface card 295,-
Best **28K8** extern fax-modem **595,-**
Lightwave 3D modeller **1495,-**
Amiga 1200 tower **595,-**

Met een tekentablet kan eindelijk het 'potlood' weer worden opgepakt om onvervalste, echte schetsen te maken.

Aart-Jan Moerkerke

Het Wacomtablet en de aansluiting.



Tekenen met het Wacom-tablet

Echte kunstenaars tekenen maar zelden of nooit met de muis. In veel gevallen wordt een tekening met potlood gemaakt, wordt deze gescand en vervolgens afgewerkt op de computer.

Een andere manier, die vaak wordt gebruikt is het tekentablet. Het Wacom-tekentablet is een schitterende manier om plaatjes te maken. Met een soort potlood zonder grafiet kan op het tablet worden getekend. Ook een muis met vier of zestien buttons kan worden ingezet om kunstwerken op het tekentablet te maken. Het bijzondere is echter, dat zowel de muizen als het tekenpotlood geheel draadloos zijn.

Werking

Even in het kort uitleggen hoe het tekentablet, dat overigens groter is dan het A4-formaat, nou eigenlijk werkt.

Het tablet is drukgevoelig en reageert op impulsen. De coördinaten van het 'pointing device' oftewel het potlood of de muis, worden via het tablet doorgestuurd naar de computer. Elke twintigste microseconde wordt het signaal ververst. Een speciale driver (een stukje software, dat op de Amiga geïnstalleerd moet worden) zorgt ervoor, dat de signalen door de computer begrepen worden.

Welke software?

Vrijwel alle tekenpakketten kunnen worden ingezet voor het gebruik met de Wacom. Zo werd het schetsje, dat op de volgende pagina te zien is, gemaakt met DPaint IV. Het potlood reageert als een muis. Door op het tablet te drukken worden de linkermuisknop (of tekenknop) geactiveerd en

door op de button van het potlood zelf te drukken komen de rechtermuisknopfuncties tevoorschijn.

Sommige tekenpakketten, waaronder TV-paint, zijn uitgevoerd met een zogenaamde 'pressure-optie'. Deze optie maakt tot in de laatste puntjes gebruik van de drukgevoeligheid van het Wacom tekentablet. Des te harder er met het potlood op het tablet wordt gedrukt, des te dikker worden de lijnen. Een echt grafiet-potlood wordt op deze manier perfect gesimuleerd.

Naast tekenpakketten kunnen ook andere pakketten probleemloos worden aangestuurd. Zo kan bijvoorbeeld de workbench 'potlood-gestuurd' worden.

Installatie

Het installeren van het Wacom-tekentablet is meer dan eenvoudig. Gewoon de plug aan de seriële poort verbinden, adapter in het stopcontact stoppen, de software installeren en beginnen maar. Meer is niet nodig.

Wat niet nodig, maar wel mogelijk is, is het configureren van het tablet. Allereerst kan de driver voor de Amiga op diverse manieren worden voor-geprogrammeerd. Zo kan het werkgebied op het tablet worden bepaald, kan de drukgevoeligheid worden ingesteld en ga zo maar door.

Ook kan via het tekentablet zelf het een en ander worden veranderd. Door met het potlood twee maal op het 'set-up' knopje te drukken, wordt het programmeerbare geheugen geactiveerd. Nu kunnen de resolutie, de snelheid, de seriële gegevens en andere handigheidjes worden aangegeven en worden weggeschreven in het geheugen van het tablet. Zijn alle opties eenmaal naar wens in-





Deze schets is het resultaat van twee minuten werk. Een plaatje van de 'Aladin sultan' onder het plastic van het Wacom tekentablet en overschetsen maar...

gevoerd en weggeschreven, dan kan het echte tekenwerk beginnen.

Shareware

Wat opvalt, is dat een uitleg over de werking van het Wacom-tablet op de Amiga, ontbreekt. Het tablet wordt keurig netjes geleverd met een handleiding over het tablet zelf en een beschrijving van het tablet onder Windows. Hoe de driver voor de Amiga precies werkt is een beetje duister.

De oorzaak hiervan is het niet bestaan van een originele, commerciële Wacom-driver voor de Amiga. De koper moet het doen met een shareware versie. Niet dat deze versie niet goed werkt... integendeel.

Degenen, die de shareware-versie heeft gemaakt, heeft zeker zijn best gedaan. Maar wie het tablet aan wil schaffen, heeft iets meer uitleg nodig. Bij deze wordt alvast aan dat verzoek gedaan.

Hete sleutel

Het 'commodity preferences' gedeelte van de driver zorgt voor de door de gebruiker gewenste aanpassingen van het kleine stukje software. Met de 'hotkey' kan worden ingesteld met welk commando het programma tevoorschijn floept. 'lalt w', dus de linker alttoets en de w, staan standaard als 'flooptoetsen' ingevoerd. Verder kan worden aangegeven of het driver-venster naar voren moet komen, als de driver wordt opgeroepen. Dit kan door bij 'Popup' yes te activeren. Een optie, die naar mijn mening een beetje overbodig is, is de mogelijkheid om het Wacom-tablet helemaal uit te schakelen. Staat de 'commodity' op 'not activated' dan werkt het tablet NIET. Met 'AppIcon' verschijnt een driver-icoontje in uw workbench en

met 'AppMenu' wordt een driver-commando in de menubalk van de workbench gezet. Een zeer belangrijke instelling is het device. Normaal en standaard is het serial-device met nummer (unit) 0. Heeft u echter een multi i/o kaart, dan moeten hier andere gegevens ingevoerd worden.

Andere 'invuloefeningen' slaan op het gebruik van het Wacom-tablet zelf. Zo kunt u kiezen uit twee commando-settings (Wacom 2 en Wacom 4; Wacom 2 is standaard en werkt prima).

Andere instellingen als multimode en buzzer kunnen naar eigen believen (zie handleiding) worden geactiveerd of gedeactiveerd. De laatste opties slaan op het gebruik van de muis of het potlood. Hier kunt u aangeven of de buttons gebruikt worden, of u een potlood of een muis wilt gebruiken enzovoort. Het activeren van de Pressure-mode maakt het mogelijk de drukgevoeligheid in een programma als TV-Paint actief te maken.

Met 'emulate LMB' wordt de stift van het tekenpotlood omgetoverd in een linker-muisknop.

Hoe groot?

De laatste optie is 'Set Working Area'. Klikte u deze button open, dan verschijnt er een nieuw venster. Hier geeft u aan of u het hele tablet wilt gebruiken als werktafel, of dat u een zelf aangegeven stukje wilt benutten. Door 'custom area' aan te klikken, kunt u zelf de coördinaten voor de linkerbovenhoek en rechteronderhoek intikken. Vindt u het gemakkelijker om meteen met het tekenpotlood aan te geven waar de hoeken zich moeten bevinden, dan kan dat ook.

Muis of potlood

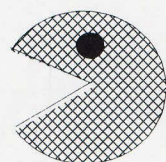
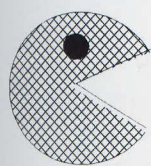
Na het tekentablet even geprobeerd te hebben, is er maar een conclusie mogelijk: Weg met de lastige muis bij het tekenen, weg met het schetsen en daarna scannen en weg met de trackball. Het uit de losse hand tekenen met het Wacom-tablet gaat grandioos. Eerlijkheid gebied mij te zeggen, dat het tablet getest is op een Amiga met 68040 processor. Het tekenen ging snel en verliep zonder horten of stoten. Hoe het tablet zich houdt op een langzame Amiga, weet ik niet. Waarschijnlijk zal het niet veel uitmaken, maar toch... onvermeld laten kan niet.

Wilt u weten of een programma geschikt is voor de drukgevoeligheid, lees dan de gebruiksaanwijzing hiervan goed. Soms moeten in het tekenpakket opties worden meegegeven om informatiemenu gebruik te maken van deze schitterende mogelijkheid.

Het Wacom tekentablet werd beschikbaar gesteld door Compart Print Service, tel: 010-4559702



COMPUTERSPEL & MULTIMEDIA '94



**DEN BOSCH
BRABANTHALLEN**

9, 10 en 11 december

Open vrijdag 14-21 uur
zat- en zondag 10-17 uur

Demonstraties en verkoop van multimedia
en computergames. Ook een grote ruilbeurs.

PC / Amiga / Atari / CD-ROM / CD-I / Sega / Nintendo / Lynx



Info en standverhuur : 071-144915



Om u helemaal in de Kerst sfeer te brengen heeft Rudie Jaspers voor u een kerstkaart gemaakt die u zelf kunt aanpassen op uw eigen wijze en bij ons kunt laten uitvoeren.

Rudie Jaspers

Gespiegeld geld.



3D tekenen - deel 7 - Kerstkaart

Als u wat heeft gemaakt met 'mappings' dan zult u ontdekt hebben dat het bitmapplaatje het hele object doorstraalt en aan de achterzijde in spiegelbeeld te zien is. Dit is natuurlijk handig als u een houten tafeltje hebt gemaakt, dan is namelijk meteen het hele tafeltje van hout en niet alleen de voorkant. Maar lastig is het als u bijvoorbeeld een animatie wilt maken van dwarrelend geld, dan ziet u steeds aan de achterkant de afbeelding in spiegelbeeld en dat is natuurlijk niet de bedoeling. (zie plaatje 1)

Het probleem lijkt eenvoudig op te lossen, gewoon aan de achterkant een 'mapping' van de afbeelding van de achterkant van het geld. Dit werkt helaas niet, de twee bitmapplaatjes gaan zich dan met elkaar vermengen en dan houdt u helemaal niets meer over. Het is mogelijk om meerdere materialen tegelijk aanwezig te laten zijn in een object, maar hier gaan we later op in. De enige oplossing blijkt te zijn het object, in dit geval een 'mesh' (het geld briefje), te kopiëren en dit object erachter te plakken. Hiervoor moet u heel sterk inzoomen op het object en met de 'move' functie het gekopieerde object (zonder de mapping) te verplaatsen. Vervolgens kunt u dit object voorzien van een 'mapping' namelijk de achterkant.

Sector mapping

Als u nu een blikje wilt voorzien van een etiketje (zie plaatje 2), moet u als volgt te werk gaan. Maak een blikje met Create/Visibles/Cylinder en vervolgens het object wat het etiketje gaat worden met Create/Sectors/Cylinder. Let er op dat u dezelfde as neemt, u kunt zelf de grootte aangeven.



Selecteer de 'Cylinder Sector' en kies Modify/Properties/Attributes (u kunt ook het icoontje YN aanklikken), activeer de 'Mapping' optie en klik op OK. Kies nu Modify/Properties/Tags en voeg de tag 'SMAT naam' toe. Uiteraard moet u in plaats van 'naam' de naam van het materiaal zetten. En klaar is het etiketje.



Multiple Materials

Het is heel simpel om meerdere materialen per object te gebruiken, bijvoorbeeld een plaatje voor de 'bumpmap' en een plaatje voor de 'colormap' zo kunt bijvoorbeeld een houten tafeltje voorzien van bobbeltjes.

Het is ook mogelijk om de bovenkant van een balletje te voorzien van marmer en de onderkant van hout (dit is bij een 'mesh' niet mogelijk, een 'mesh' heeft namelijk geen dikte).

Laad de materialen in. Maak een 'Sphere', druk op F4 (Material Editor) en laad vervolgens 'Wood'.

Activeer de 'Tile Gadgets' en klik op de Scope handler totdat er 'Local' staat en klik op apply. Ga nu uit de 'Material Editor'.

Create/Mappings/Sphere en kies Bumpy, dit materiaal moet dezelfde grootte hebben als de bol. Kies nu weer Mappings/Sphere en kies Wood. De top van de bol moet nu in het midden zijn van de mapping en de mapping zelf moet twee keer zo groot zijn als de bol. Doe nu hetzelfde met Marble maar dan aan de onderkant van de bol. Render het plaatje in 'Environment' mode.

Camera

Elke 'View Window' is als het ware een camera en bevat de volgende informatie: de positie van de camera (viewpoint), het punt waar de camera naartoe is gericht (aimpoint), de hoek, de schaalfactor en 'depth of field'.

Deze informatie kan worden opgeslagen door een 'Camera Object' te creëren. Dit maakt het mogelijk de camera te kunnen behandelen als gewoon object.

De camera maakt u met View/Camera/Create Camera. Er komt dan een nieuwe 'level' met daarin twee objecten, 'aimpoint' en 'viewpoint' en de huidige camerastand ligt hierin opgeslagen. Deze twee objecten maken het animeren met de camera vrij eenvoudig. U zit in de trein en u kijkt naar de kerktoeren. Het 'viewpoint' is dan in de trein en het 'aimpoint' is de kerktoeren. 'Field depth' is de scherptediepte. Hoe dichterbij het object bij het 'aimpoint', hoe scherper die wordt gerenderd.

Druk op de rechter Amigatoets gelijk met de x om een voor-aanzicht te krijgen en maak een 'cube'. Gebruik de cursortoetsen om een mooi aanzicht te krijgen. Kies nu View/Camera/Create Camera (hierin ligt nu de positie vastgelegd).

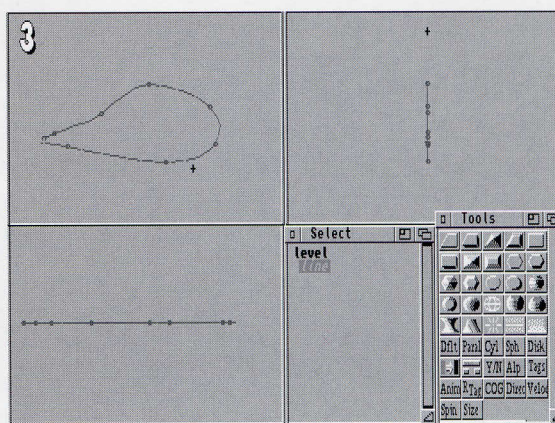
Druk nu op de rechter Amigatoets gelijk met de z om een bovenaanzicht te krijgen. Kies nu View/Camera/Camera->View en je ziet de camerastand weer. Verander de Camerapositie een beetje en 'record' de veranderingen door middel van View/Camera/View->Camera. Op deze manier kunt u camera-informatie opvragen, veranderen en weer vastleggen.

Het is ook mogelijk om meerdere camera's tegelijk aanwezig te laten zijn in één 'scene'. Dit is erg handig wanneer u een 'scene' aan het maken bent. U kunt dan snel even door verschillende camera's kijken hoe het eruit komt te zien. Of bij een animatie, waarbij u van de ene camera naar de andere wilt overschakelen, zoals bij een echte filmset.

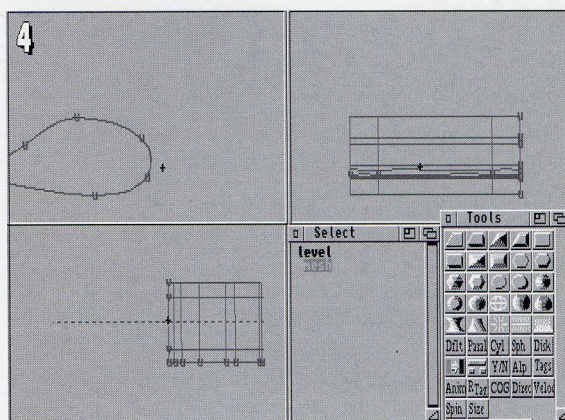
Strikje

Voor het maken van het strikje gaat u als volgt te

werk. We gaan eerst in het zijaanzicht werken aan de vorm van de lus. Maak met 'Controls' een 'curve' in de vorm van de lus (zie 3). Ga nu naar het bovenaanzicht en maak, ook weer met een 'curve' de breedte van het lint. Kies nu Create/Freeform/Orthogonal en de lus wordt gemaakt. Het kunt aan het begin van de lus, waar de knoop



komt, de lus wat smaller maken. Ga naar het bovenaanzicht en kies Bend/Local/Size 3D. Nu moet u een middellijn aangeven. Teken die door het midden van de lus en twee keer zo lang als de lus is (zie 4). Daarna moet u de plaats aanwijzen waar de grootte moet worden veranderd. Klik dus op het begin van de lus en houd de muisknop ingedrukt. Als u nu beweegt, ziet u die naar die plaats toe de lus geleidelijk aan kleiner worden. U kunt nu de lus kopiëren en met 'mirror' de tegenoverliggende lus maken.



Klokje

Voor het maken van het klokje zijn twee verschillende manieren. De meest geheugen-zuinige is met de 'lathe' tekenoptie. U tekent de contour van het klokje en die draait zich dan om de as die u eerst heeft aangegeven. Let er op dat een met 'lathe' getekent object, geen opening heeft. Hier-



MICROTECH™ ROOS

SUPER Voeding

(Voor Amiga aangepaste Commodore PC/AT-voeding)

SUPER STABIEL, 5V:12A, +12V: 4A, -12V: 0.3A, met blower

👉 Direct aansluitbaar op A5/6/1200 **159,-**

Nog zwaardere voeding (200 Watt!) 199,-

Standaard Voeding (45W, orig. CBM) A5/6/1200: 149,-

Gereviseerde voeding A500 met inruil defecte voeding: 75,-

Advanced Amiga Analyzer

Hardware/software diagnostic kit

Plm. 80% van alle Amiga-hardware-problemen, zoals modem-, printer-, drive-, muis/joystick-problemen, worden veroorzaakt door defecte data-poorten. Met de Analyzer is vast te stellen, wat er fout kan zijn. Test van alle data-poorten inclusief de muis/joystick-poorten en de RGB-poort. Simpel de diagnostic-connectors inpluggen, en de software vertelt, wat er fout is aan de poorten. Ook externe drives kunnen zeer eenvoudig op goede werking getest worden! De software is compatible met alle Amiga's onder Kickstart 1.2 t/m 3.0

normale prijs 129,-, Winter-prijs: **89,-**

Toetsje, veertje, kabeltje, knopje, plugje, schakelaartje, chipje: MICROTECH heeft 't (waarschijnlijk)

DISKDRIVES 3 1/2"

INTERN, 880Kb, naar keuze voor

A500/600/1200/2000: **159,-**

NIEUW: 1.7Mb. INTERN

voor A5/6/1200/3000/4000: **249,-**!

(kickstart 2.0 of hoger)

Extern 880Kb, alle Amiga's: **169,-**

GEHEUGENS:

A500: 512Kb/clock/accu/switch **79,-**

A500: 2Mb/clock/accu/switch enz. **249,-**

A600: 1Mb (4 SIMMs 256Kb) **89,-**

A600: 1Mb/clock/accu **129,-**

A590: 512Kb (=4x414256) **70,-**

A590: 1Mb (=8x414256) **130,-**

HARDDISKS

3 1/2" IDE voor A1200

340 Mb 499,-

540 Mb 649,-

Deze HD's worden geleverd compleet met inbouw materiaal & install software!

(Bij inruil 2.5" 20/40/60 of 80 Mb resp. 75,-/100,-/125,- of 150,- korting)

3.5" Harddisk inbouwen in A1200? Dat kan met de

2.5"-3.5" Harddisk Adapter 39,-

(dus van 44p. naar 40p. IDE, incl. 40p. kabel en power-kabel)

44p. kabel voor 2.5" Harddisk **25,-**, Extra lang **35,-**

Nog enkele stuks 2.5" Harddisks leverbaar! Vraag prijs!

Kick-switch

Kickstart omschakelprint voor A500/2000

Zelfbouw pakket met schak. (zonder ROM) **29,-**

Compleet gebouwd (zonder ROM) **49,-**

Kick-switch met ROM naar keuze **119,-**

Kickstart ROM (1.2, 1.3 of 2.0) **79,-**

3-voudige Kick-switch m. ROM's 3.0 **229,-**

REPARATIE

Wij repareren uw AMIGA met prijsopgave vooraf

en.. binnen 1 week weer terug!

EIGEN TECHNISCHE DIENST,

dus betaalbare prijzen!

Commodore ☹️ maakt 't u en ons wel moeilijk, maar 't lukt nog steeds:
Wij hebben de 'levensreddende' CHIPS voor uw Amiga bijna allemaal in voorraad!

AMSTRAD

14" (36cm) RGB Color TV CTV1414 met afst. bed., on-screen-display, timer en bijgeleverde 23p. Monitorkabel direct aansluitbaar op IEDERE Amiga!!

449,-

SOFTWARE

(alleen orig., zonder boeken)

DPaint IV AGA (3 disks) **25,-**

Wordworth + Print Manager (3 disks) **25,-**

OSCAR Game (3 disks + boek) **25,-**

LEMMINGS Game **10,-**

© Bart SIMPSON Game **10,-**

Captain PLANET Game **10,-**

Desktop Dynamite compleet **125,-**!!

AIR-BREAK

Uw 12v. ventilator in A590/2000 enz. thermisch geregeld, nu nog maar **19,-**

LEKKERE MUIS

🖱️ ERGONOMISCH GEVORMD! 🖱️

schitterend GRIJS, fantastisch ROOD

of gedistingeerd ZWART, nu **39,-**

GROTE SCHOONMAAK?

complete

Computer-reinigingsset **24,-**
(voor keyboard, monitor, drive enz.)

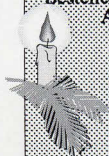
3.5" Reinigingsdisk
compl. met vloeistof **9.50**

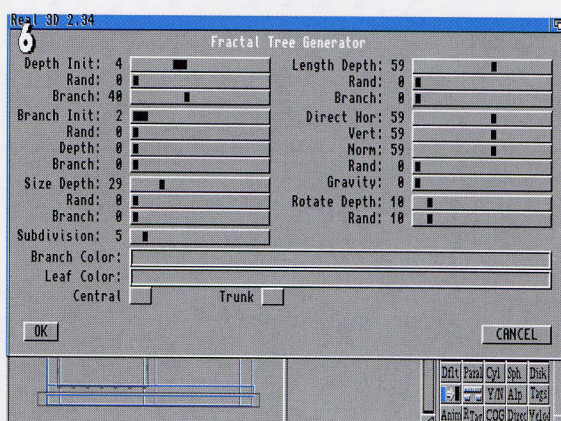
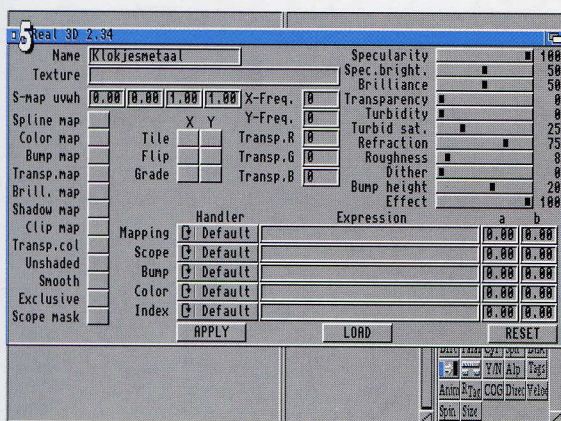
C64	6526 CIA	29,-	D-RAM	4164 (voor C64)	2,50	VOEDINGEN:			SERVICE MANUALS:			DIVERSE ARTIKELEN		
C64	6569 VIC	49,-	D-RAM	41464-80ns (C64-II)	12,50	AMIGA	500/1200 originele voeding	149,-	Service Manual A590 HD	49,-	PLCC extraction tool (Agnustrek)	29,-		
C64	6581 SID	45,-	D-RAM	41256-100ns (A500)	8,-	AMIGA	590 HD orig. voeding	139,-	Service Manual A2088	49,-	Surge Protector RS232-poort	29,-		
C64	6510 CPU	35,-	D-RAM	414256-70/80ns	19,-	AMIGA	2000 (met inr. oude voed.)	300,-	Service Manual A2286	49,-	Auto-fire module Joystick-poort	25,-		
C64	906114 PLA	25,-	D-RAM	511000-70ns	19,-	AMIGA	2000 voed. (zonder inr.)	350,-	Service Manual 1084/8833	35,-	50Hz-TICK-print(voeding A2000)	49,-		
C64	901225 U5	25,-	AMIGA	5719 GARY	39,-	AMIGA	1000 voeding origineel	125,-	Schematics A3000 of A4000	39,-	Amiga Electron. Muis/Joyswitch	49,-		
C64	901226 U3	35,-	AMIGA	6242 CLOCK	29,-	AMIGA	500/1200 Extra Zw. voeding	199,-	Schematics A600 of A1200	39,-	Amiga Bootselector A500/2000	24,-		
C64	901227 U4	35,-	AMIGA	6570 KEYB. IC	59,-	C128	Originele voeding C128	129,-	Service Manual A2090A	49,-	Amiga 500 behuizing origineel	50,-		
C64	8701 OSC.	24,-	AMIGA	8362 DENISE	59,-	1541-2	Orig. voeding 1541/1581	69,-	Serv.Man. PC1 of PC10/20	49,-	A500/600/1200 Keyboard ASCII	129,-		
C64-II	8500 CPU	35,-	AMIGA	8364 PAULA	69,-	C64/64-II	Originele voeding C64	69,-	Repairbook A500 Nederlanders	49,-	A 500/600/2000 int. 3.5" Diskdrive	159,-		
C64-II	8580 SID	45,-	AMIGA	8367 AGNUS A1000	119,-	PC	Minitower-voeding	115,-	C64/C64-II Serv. Manual	75,-	Mooie Disk.doos voor 80x3.5"	15,-		
C64-II	8565 VIC	49,-	AMIGA	8371 FAT AGNUS	89,-	Amiga/Scart	Monitor kabel + sound	49,-	1541 of 1571 of 1581 Serv. Man.	49,-	23pol. D-connector M of F compl.	10,-		
C64-II	PLA U8	49,-	AMIGA	8373 Hi-Res Denise	69,-	Amiga/Scart	TV-kabel + sound	49,-	Technical Manual A500	69,-	Adapter Amiga > VGA Multisync	39,-		
C64-II	251913 U4	35,-	AMIGA	8375 Agnus Iof2 Mb	89,-	Amiga/6pol.	monitorkabel + sound	39,-	Technical Manual A2000	89,-	IC-voet CIA SMD A600/1200	12,-		
C128	8502 CPU	35,-	AMIGA	8520 CIA I/O-chip	69,-	Amiga	Printerkabel 25p-Centronics	29,-	Technical Manual A600	69,-	IC-voet Fat Agnus 84p/PLCC	12,-		
C128	8563 CRCT	78,-	AMIGA	Kickstart ROM Iof2	79,-	Amiga	500 kabelset v. int. diskdrive	15,-	Technical Manual A1200	69,-	3.5" Reinigingsdiskette	9,50		
C128	8566 VIC	79,-	AMIGA	Kickstart ROM 3.0	149,-	Amiga	Powerplug (vierkant/5pol.)	10,-	Technical Manual A4000	89,-	14" RGB Monitor/TV voor Amigas	449,-		
C128	8721 FPLA	49,-	AMIGA	VIDEOHYBRIDE	39,-	86 polige conn.	expansie poort A500	19,-	Technical Manual CDTV	39,-	Omschakelaar XT/AT-keyboard	129,-		
C128	8722 MMU	59,-	AMIGA	OSC. 28.375 Mhz	35,-	SCSI	flatcable 50pol.3 connectors	25,-	Schematics A500 rev. 5/6a/7	29,-	Interne Metalen afscherming A500	18,-		
1541	901229 UB4	29,-	AMIGA	Super Buster A3/4000	119,-	AT-IDE	flatcable 40pol.3 connectors	16,-	Set Startdisks WB1.3(2disks)	18,-	ARTEC PC-muis echt compleet	69,-		
1541	325302 UB3	29,-	AMIGA	5721 Buster A2000	39,-	PC-keyboard	verlengkabel (krulsnoer)	15,-	Set Startdisks WB2.0(3disks)	27,-	Micro-fan A590 zeer stil	29,-		
1541	325572 UC1	35,-	AMIGA	68000-8Mhz CPU	39,-	Serial	kabel 6p. voor 1541 diskdrive	19,-	Set Startdisks WB2.1(5disks)	45,-	8x8 Fan voor A2000-voeding	29,-		
1541	251853 R/W	59,-	AMIGA	RS232:1488+1489	9,-	Monitor	kabel 5p/2ulp voor C64/128	12,-	Set Startdisks WB3.0(6disks)	54,-	Adapter 2.5"-3.5" Harddisk (A1200)	39,-		
1541	2871 R/W	39,-	Eprom	27C64 of 27C128	9,-	NULL-MODEM	Kabel 25F/25F	35,-	Set-up/installdisk A590/2090	12,-	C64-Emulator - kabel/software	39,-		

Microtech Roos - Postbus 95338 - 2509 CH - den Haag - Telefoon 070-3475317 - Fax 070-3475319 - Giro 431672
Bestellen: Telefonisch of schriftelijk voor toezending onder rembours (kosten 12.50). Bij vooruitbetaling (giro 431672) of cheques e.d. 8,- verzendkosten.
Afhalen mogelijk na telefonische afspraak. Openingsuren: dinsdag tot en met zaterdag, 11.00 tot 18.00!! Diskettes afwijkende portokosten!
Alle prijzen in Hfl. en incl. BTW, prijswijzigingen voorbehouden. Alle voorgaande prijslijsten zijn hiermee vervallen
EIGEN TECHNISCHE DIENST VOOR SNELLE REPARATIES!

Telefoon : 070-3475317

Wij leveren vrijwel alle AMIGA-onderdelen uit voorraad!!





voor moet u het object kopiëren, een fractie kleiner maken, en vervolgens zo plaatsen dat dit object het 'dichte' klokje kan uithollen. Dit uithollen gaat, zoals bekend, met Boolean/AND NOT.

Een klokje kunt u ook maken met twee curves, één as en één contour. En het aanklikken van Create/Freeform/Rotate maakt het klokje. De twee overgebleven lijnen kunt u nu verwijderen.

Klokjesmetaal

Het klokje heb ik een gele kleur gegeven. En een textuur. Voor de instellingen hiervan zie 5. Let vooral op de 'Roughness'. Bij het materiaal van de kerstballen heb ik dezelfde instellingen gebruikt, alleen zonder de 'Roughness' op nul te zetten.

Takje

Het takje heb ik gemaakt met de 'Fractal/Tree' tekenoptie, zie 6 voor de instellingen.

Voor F 15,- all inn uw eigen Kerstkaart

Wat zou u zeggen van een eigen gemaakt kerstkaartje met Real3, dat kan.

1) Maak zelf een 'scene', zoiets als ik heb gedaan in het voorbeeldje (u doet dat natuurlijk veel mooier). Zorg ervoor dat het beeld in een briefkaartformaat past. Render het plaatje in, bij voorkeur, 750 bij 500 pixels.

2) iPlaats uw eigen naam, wens of groet in de daarvoor bestemde ruimte en render het geheel volgens bovenstaande omschrijvingen.

3) Stuur de file op floppie of op het Amiga.X bbs naar ons toe en sluit F 15,- bij of stort F 15,- op onze PostBankrekening (zie pag 40). Wij maken dan voor u een professionele kleurenprint (300 dpi), die u per omgaande opgestuurd wordt. Hiervan kunt u weer kleur-copiën laten maken, eventueel op zwaarder papier.



COURBOIS SOFTWARE

AMIGA CD TITELS

Fresh Fish CD 7 - "November/December 1994" Fl. 59.00
Deze CD bevat : 193MB Archived, 187MB GNU source codes, 81MB nieuw materiaal, 78MB Utilities, 62MB GNU Utilities, 15MB CD-Rom utilities en nog veel meer.

17Bit CD Phase Four van 1994 Fl. 59.00
Op deze CD staat het vervolg van de 17Bit CD's. Op de CD staat meer dan 350MB aan gepackte software van 1994. Via een menu kunt u makkelijk alle titels en hun uitleg bekijken. Alle software moet ontpakt worden naar diskette.

Animationen van TGV/CVS Fl. 49.00
Dit is een schitterende CD voor mensen die van animaties houden. Op deze CD staan meer dan 600MB animaties.

Gamers Delight Fl. 59.00
Op deze CD staan meer dan 30 commerciële spelen van de Duitse uitgever Stefan Ossowski's Schatzruhe.

Gigantic Games Fl. 59.00
Op deze CD staan meer dan 1000 spelletjes voor uw Amiga. U kunt de meeste spelletjes starten via de WorkBench. Ook staan op deze CD diverse spelen die eerst ontpakt moeten worden naar diskette.

Gold Fish Dubbel CD 2 Fl. 79.00
Op deze 2 CD's staan alle nieuwe programma's die Fred Fish heeft uitgegeven naar de 1000 diskettes. Alle files staan op deze 2 CD's gepackt en ongepackt.

Imagine 3.0 Enchanter Fl. 149.00
Een collectie van meer dan 300 objecten, Texturen en achtergronden in 24Bit voor Imagine.

LSD Compendium Fl. 69.00
150 Legal tool diskettes van LSD. Aangevuld met prg's van 17Bit. Een mooie collectie als u van utilities houdt.

MegaHits 3 Fl. 89.00
Een Duitse PD-verzameling met de serie Northlicht Spiele Serie 30. Deze serie bestaat uit meer dan 340 diskettes. Op deze CD staan meer dan 1200 spelen.

R-H-S DTP Kollektion Fl. 89.00
Een CD vol met IFF-Desk Top plaatjes, karaktersets, achtergronden en een uitgebreid print-prg met de naam PrintDLuxe.

DemoMania CD 1 Fl. 39.00
Deze CD is speciaal gemaakt voor iemand die van demo's houdt. Op de CD staan een groot aantal animaties, Intro's, MegaDemo's en diverse SoundTracker-Modules.

Express PD Galore "The Amiga PD & ShareWare CD" Fl. 69.00
Op deze CD staan diverse Animaties, Demo's, Spelen, Utilities, Tekeningen, Muziek stukken en nog veel meer. Op de CD staan meer dan 420 DMS-files van diverse prg's voor AGA en ECS Amiga's. Een mooie uitbreiding van uw CD-collectie.

Aminet CD 4 - November 1994 Fl. 29.00
330MB nieuwe software sinds Aminet CD 3. Op deze CD staat het volgende : 330MB Nieuwe software, 230MB Mods en 100MB de populairste software. Zoals : 1700 liedjes, 1600 Utilities, 250 Spelen, 100 Demo's, 100 Plaatjes en 80 Animaties.

Saar & AMOK II Fl. 65.00
Op deze CD staan 2 series uit Duitsland. Zoals : Saar 1 t/m 800, AMOK 1 t/m 106 en diverse hulpprogramma's.

Amiga Raytracing CD 1 Fl. 69.00
Op deze CD staan de volgende onderwerpen : Nieuwe 3D objecten, 3D Font-objecten, 24Bit Texturen, goede plaatjes en Vectorfonts voor de Spline-Editor in Imagine. De plaatjes en objecten kunt u inlezen in b.v. Imagine, Maxon Cinema, Real 3D, Reflection, Caligari, Lightwave, Sculpt en DXF.

CD-ROM VOOR A1200

Eindelijk een CDROM-drive voor de Amiga 1200. Met deze CDROM kunt u de vele CD's met hulpprogramma's gebruiken. Ook veel CD32 spelen zijn op te starten via de CD32-emulator. Natuurlijk inclusief Foto-CD- en Audio-CD-software. Gemakkelijk te installeren en aan te sluiten op de PCMCIA-poort van de Amiga 1200.

Fl. 599.00

Amiga Tools Fl. 59.00
Een CD met veel utilities. Geheel WorkBench-klaar. Met o.a. programma's voor : Modems, DiskDrives, Printers, DeskTop, CD's, CadCam, Bestanden en WorkBench. Daarnaast 7MB kleuren fonts, 14MB vector-fonts en 141MB muziek.

Audio Resource Library van Knowledge Fl. 59.00
Honderden programma's voor geluid, Mod-files, Midi-files en Samples. Meer dan 10.000 files. U moet de CD bekijken via de Shell/CLI. Alle files zijn gepackt.

CD Exchange Vol 1 Fl. 59.00
Op deze CD staan diverse programma's zoals : IFF Clip-Art, Adobe/CompuGraphic Fonts, Classic Animations, Mean Music Modules, Games, Utilities en NetWork Support.

GigaPD v3.0 (3 CD's) Fl. 115.00
Op deze 3 CD staan de volgende Series : Fred Fish 1-1000, Kickstart 1-550, NetBSD, 300 Adobe Type 1, 100 CompuGraphic Outline Fonts, 500 Amiga Fonts, 100 Printer drivers, 100 Achtergronden en ook honderden spelen, utilities, enz...

EuroScene 1 Fl. 49.00
600 MB met Amiga Demo's en muziek, allemaal uit Europa. Op deze CD staan honderden demo's, muziekstukken en plaatjes van de bekende groepen.

Gold Fish Dubbel CD 1 Fl. 79.00
Op deze 2 CD's staan de Fred Fish Diskettes 1 t/m 1000 ongepackt, bereikbaar via de WorkBench, en gepackt.

Graphics 1 van Knowledge Media Inc. Fl. 59.00
Honderden grafische hulpjes, plaatjes, objecten en animaties. Meer dan 16.000 files. Alle animaties van Eric Schwartz staan op deze CD.

NetWork CD Fl. 69.00
Op deze CD staan de volgende programma's : ParNet, Sernet, NComm, Term, Twin Express, Fred Fish Disks 800 tot 975, Amos PD Disk 478 tot 603, TBAG disks 1 tot 74, 500 plaatjes in 256 kleuren, PhotoCD conversie utilities.

Wierd Science - ClipArt CD Fl. 59.00
De CD staat vol met het volgende : 15.000 Zwart/wit Clips, 1367 Kleuren clips. Ook tekeningen in de volgende formaten: 522 EPS, 6929 IMG, 290 PageStream, 93 Pagesetter, 86 Pro-clips, 120 Corell Draw, 98 Printshop, 641 Kleuren IFF brushes. Alle cliparts zijn in het IFF-formaat.

Wierd Science - Fonts CD Fl. 59.00
Op deze CD staan meer dan 18.000 files in de volgende formaten : 2000 karaktersets in Adobe en CG formaat, 512 Amiga Bitmap Fonts, 139 PageStream, 24 ProDraw, 240 IFF, 132 PCX, 300 GDos, 511 TrueType en 193 Color Fonts.

Wierd Science - Sound Terrific CD (Dubbel CD) Fl. 79.00
Deze CD's staan vol met : 14138 Amiga Samples, 1552 VOC Samples, 642 WAV Samples, 1190 Midi-files, 568 Sonic, 4536 instrumenten voor Sonic, 302 Octamed en MED modules en natuurlijk 4789 MOD-files. Ook nog diverse utilities.

The Professional Fonts & Cliparts	Fl. 59.00
Clip Art & Fonts CD	Fl. 59.00
17Bit Dubbel CD	Fl. 119.00
17Bit CD The Continuation 1993	Fl. 59.00
AMOS PD CD	Fl. 69.00
CDPD 1 t/m 4	per stuk Fl. 59.00
DEMO CD 1 en 2	per stuk Fl. 59.00
Deutsche Edition Vol. 1	Fl. 79.00
Emerald Mine CD	Fl. 49.00
FreshFish CD 2 t/m 6	per stuk Fl. 59.00
Grafik CD Volume 1 en 2	per stuk Fl. 39.00
Imagine CD	Fl. 99.00
Quikforms	Fl. 59.00
The Ultimate MOD Modules	Fl. 75.00
Lock -n- Load	Fl. 69.00
Meeting Pearls Volume 1	Fl. 29.00
MegaHits 1 t/m 3	per stuk Fl. 89.00
Now That What I Call Games 1 t/m 3	per stuk Fl. 69.00
Pandora MultiMedia CD	Fl. 29.00
The MultiMedia Toolkit	Fl. 69.00
Space & Astronomy	Fl. 59.00
Aminet CD 3 - Juli 1994	Fl. 29.00
Amiga Raytracing CD 2	Fl. 69.00

**BEL VOOR PRIJZEN EN LEVERTIJDEN
ALLE CD'S ZIJN UIT VOORRAAD LEVERBAAR**

CDTV/A570 TITELS

A Bun for Barney	Fl. 10.00	A Long Hard Day On Ranch	Fl. 10.00
Advanced Military Systems	Fl. 39.00	All Dogs go to Heaven	Fl. 39.00
American Heritage	Fl. 49.00	American Vista	Fl. 29.00
Animals in Motion	Fl. 25.00	Asterix & Son 1	Fl. 29.00
Asterix & Son 2	Fl. 29.00	Barney Bear goes Camping	Fl. 25.00
Barney Bear goes to School	Fl. 25.00	Battle Chess	Fl. 39.00
BattleStorm	Fl. 49.00	Bridge 1	Fl. 25.00
Bridge 2	Fl. 25.00	Caddy voor A570/CDTV	Fl. 20.00
CD Remix	Fl. 29.00	Cinderella Fairy Tale	Fl. 10.00
Classic Boardgames	Fl. 29.00	Connoisseur of Fine Art	Fl. 49.00
Curse of Ra	Fl. 29.00	Defender of the Crown	Fl. 49.00
Demo CD	Fl. 10.00	Fun School 3 5-7 jaar	Fl. 25.00
Fun School 3 5 jaar jonger	Fl. 25.00	Fun School 3 7 jaar ouder	Fl. 25.00
Garden Fax - Fruits & Herbs	Fl. 35.00	Garden Fax - Garden plants	Fl. 35.00
Garden Fax - Indoor Plants	Fl. 35.00	Garden Fax - Trees & Shrubs	Fl. 35.00
Grolier Electronic Encyclop.	Fl. 59.00	Insight Dinosaurs	Fl. 99.00
Insight Technology	Fl. 109.00	Japan World	Fl. 29.00
Moving Gives Me A Stomach	Fl. 10.00	My Paint	Fl. 39.00
Nasa the 25th Year	Fl. 59.00	Now What I Call Games 1	Fl. 69.00
Now What I Call Games 2	Fl. 69.00	Now What I Call Games 3	Fl. 69.00
Labyrinth of Time	Fl. 69.00	Language TV English	Fl. 39.00
Lemmings	Fl. 39.00	Le Monde	Fl. 19.00
Lock -n- Load	Fl. 69.00	Logical	Fl. 39.00
Mind Run	Fl. 29.00	Mud Puddle	Fl. 10.00
Music Maker	Fl. 39.00	Prehistorik	Fl. 59.00
Psycho Killer	Fl. 25.00	Raffles	Fl. 39.00
Scary Poems for Rotten Kids	Fl. 10.00	Sim City	Fl. 39.00
Snoopy	Fl. 39.00	Team Yankee	Fl. 39.00
The Case of Cautious Condor	Fl. 35.00	The Hound of the Baskerville	Fl. 25.00
The Hutchinsons Encyclopedia	Fl. 59.00	The Electronic Cookbook	Fl. 45.00
The Illustrated Holy Bible	Fl. 29.00	The Works of Shakespeare	Fl. 25.00
The Paper Bag Princess	Fl. 10.00	The Tale of Benjamin Bunny	Fl. 10.00
The Tale of Peter Rabbit	Fl. 10.00	Thomas Snowsuit	Fl. 10.00
Tie Break	Fl. 39.00	Timbres de France	Fl. 29.00
Time Table of Business	Fl. 49.00	Time Table of Science	Fl. 49.00
Town With No Name	Fl. 25.00	Welcome To CDTV Multimedia	Fl. 10.00
Women in Motion	Fl. 29.00	World Vista	Fl. 35.00
Wrath of the Deamon	Fl. 39.00		

CD32 TITELS

Titels van Fl. 69.00 : Alfred Chicken, Alien Breed & Qwak, Arabian Nights, Fire & Ice, Naughty Ones, Banshee, Battle Toads, Fury of the Furries, Beavers, Brain The Lion, D/Generation, Kid Chaos, Total Carnage, Brutal Football, Humans, Chambers of Shaolin, Dangerous Streets, Deep Core, Donk, Fire Force, Elite II, Labyrinth of Time, Legacy of Sorasil, Lock -n- Load, Project X & F17 Challenge, Prey, Zool 2, Photo Lite, Premiere, Sabra Team, Sensible Soccer European Champ, Whale's Voyage.

Titels van Fl. 79.00 : Battle Chess, Bubba N Stix, Ultimate Body Blows, Castles2, Chuck Rock II, Lotus Trilogy, Global Effect, Disposable Hero, GunShip 2000, Lost Vikings, Impos. Mission 2025, Liberation, Nigel Mansell's, Ryder Cup Golf, Chaos Engine, Wild Cup Soccer, Wembley Int. Soccer, Bubble & Squeek, Fields of Glorie, Guardian, Jet Strike, Litali Divil, U.F.O..

Titels van Fl. 49.00 : Fly Harder, Int. Karate, Super Frog, Super Putty, Seek & Destroy, Surf Ninja's, Trivia Prusuit, Striker, Sensible Soccer, Arcade Pool, Dizzy Adventure Games.

Titels van Fl. 89.00 : Der Clou, Heimdall 2, James Pond 3, Pinball Fantasies, Jet Strike, Pirates Gold, Simon the Sorcerer, Universe, Cannon Fodder, Kid Chaos.

Titels van Fl. 99.00 : Insight Dinosaurs, Microcosm, Sexual Fantasies, Nick Faldo Golf, Video Creator.

Titels van Fl. 39.00 : Dennis, Sleepwalker, Morph, Overkill & LunarC, Chuck Rock, J. Barnes Football, Trolls, Mean Arenas, Gates of Jambala, James Pond 2, Zool 1.

ADULT GIF CD'S

AniMazing CD 1 of 2 p.st.	Fl. 29.00	Asian Dream Girls 1-2 p.st.	Fl. 25.00
Erotic Quality Pic 1-5 p.st.	Fl. 15.00	Erotic Pleasure Nr 3-5 p.st.	Fl. 10.00
Special CD-Rom 2 - Adultware	Fl. 10.00	GIF Galaxy (Dubbel CD)	Fl. 109.00
Lesbian Lovers	Fl. 25.00	Lusty Ladies	Fl. 25.00
Porn Birds 1	Fl. 25.00	Ropes & Chains	Fl. 25.00
Sexual Ecstasy (Dubbel CD)	Fl. 40.00	Sweet Cheeks	Fl. 25.00
Women of Venus	Fl. 49.00	World of PinUps	Fl. 39.00
Adult Ware 1 Secret Desire	Fl. 19.00	Adult Ware 2 Deep Inside	Fl. 19.00
Adult Ware 3 Forbidden Games	Fl. 19.00	Adult Ware 4 Steamy Hot	Fl. 19.00
Travel Adventure	Fl. 59.00	Visions	Fl. 59.00
Red Hot - Luscious Lips	Fl. 39.00	Red Hot - Climax	Fl. 39.00
Red Hot - Tight Squeeze	Fl. 39.00	Red Hot - Eruption	Fl. 39.00
Red Hot - Wide Open	Fl. 39.00	Red Hot - Pussy Galore	Fl. 39.00
Red Hot - Erotic Ecstasy	Fl. 39.00	Red Hot - Cheeky Chics	Fl. 39.00

SERNET KABEL CD32

Eindelijk een goedkoop en eenvoudig netwerk zodat u de CD32 kunt gebruiken als CD-speler voor uw Amiga. Deze kabel wordt aangesloten op de seriele poort van de Amiga en de toetsenbord-poort van de CD32. Dan heeft u nog een CD nodig (Network CD) om de software op de CD32 beschikbaar te hebben. Via TwinExpress kunt u snel programma's overzetten naar de Amiga en met SerNet kunt u een echt netwerk opzetten zoals Parnet. U kunt dan met uw directory-programma rechtstreeks op de CD. Wisselen van de CD's is mogelijk.

Fl. 129.00

AMIGA PAKKETTEN

Beach Babes 1 t/m 3 per stuk ALLEEN A1200/4000 Fl. 29.00

Op 10 diskettes staan 41 foto's van de mooiste Beach Babes. De foto's op deze disks zijn in het AGA-formaat.

Miss Swimsuit 93 ALLEEN A1200/4000 Fl. 29.00

Op 10 diskettes staan 43 foto's van de mooiste in bikini. De foto's op deze disks zijn in het AGA-formaat.

Nude Girls 1 t/m 9 per stuk ALLEEN A1200/4000 Fl. 29.00

Op 10 diskettes staan 45 foto's van de mooiste meisjes. De foto's op deze disks zijn in het AGA-formaat.

Animals 1 en 2 per stuk ALLEEN A1200/4000 Fl. 29.00

Op 10 diskettes staan 31 foto's van de dieren in het wild. De foto's op deze disks zijn in het AGA-formaat.

Fantasy 1 en 2 per stuk ALLEEN A1200/4000 Fl. 29.00

Op 10 diskettes staan 45 foto's van fantasie figuren. De foto's op deze disks zijn in het AGA-formaat.

Japanese Akira Tekeningen ALLEEN A1200/4000 Fl. 29.00

Op 10 diskettes staan 72 foto's van Japanse Akira tekeningen. De foto's op deze disks zijn in het AGA-formaat.

Star Trek 1 en 2 per stuk ALLEEN A1200/4000 Fl. 29.00

Op 10 diskettes staan 54 foto's van de serie Star Trek. De foto's op deze disks zijn in het AGA-formaat.

AmiGazette Jaargang 3

In dit pakket zitten 12 diskettes van de derde jaargang "AmiGazette", het Nederlands diskette tijdschrift. Elke diskette start zelf op en laat een menu zien waar u de programma's kunt kiezen.

In het boekje, dat bij dit pakket hoort, staan de handleidingen van de hoofd-programma's. Meer informatie over kleine utilities, grapjes, plaatjes, cursussen en andere zaken kunt u lezen als u het programma "Tekst Lezer" start.

- * Met meer dan 87 spel-programma's.
- * Met meer dan 50 utiliteit-programma's.
- * Met meer dan 21 WorkBench grapjes.
- * Met meer dan 60 nieuwe CLI-commando's.

12 Diskettes vol met software. Inclusief Nederlands-talige handleiding.

Fl. 49.00

AmiGazette Speciaal Jaargang 2
AmiGazette Speciaal is een Nederlandstalig Amiga-magazine op diskette. Elke diskette bevat een aantal programma's over 1 onderwerp.

In dit pakket vindt u :

1. Printer Programma's.
2. Schiet Spelen (1MB).
3. Muziek Programma's.
4. Kickstart 2.0 Utilities.
5. Diverse Kaartspelen.
6. Desk Top Publisher.

6 Diskettes vol met software. Inclusief Nederlandstalige handleiding.

Fl. 49.00

PARNET KABEL

ParNet is een echt netwerk tussen twee Amiga's. Vanaf de ene Amiga heeft u volledige toegang tot alle diskettes en harddisks van de andere Amiga. U kunt zo met twee Amiga's 1 harddisk gebruiken. Werkt samen met alle bestaande software.

Het pakket bevat een ParNet-kabel van 2 meter plus de benodigde drivers.

Fl. 49.00

Bij toezending onder rembours wordt Fl. 12.50 verzendkosten berekend.
Bij vooruitbetaling wordt Fl. 6.00 verzendkosten berekend.

U kunt bestellen bij : Courbois Software
Fazantlaan 61-63
6641 XW Beuningen

Telefoon : 08897-72546
Fax : 08897-71837
BBS-Modem : 08897-78806
Postbank : 43.03.695



Ongefrankeerde
zendingen
worden niet
geaccepteerd

Door lezers gemaakte software is vaak zeer de moeite waard. Arie Luiten leverde een dijk van een video-programma aan.

Aart-Jan Moerkerke

Letters en plaatjes verwerken in een video is niet moeilijk met 'AJA Video Logo'.

Video met actie

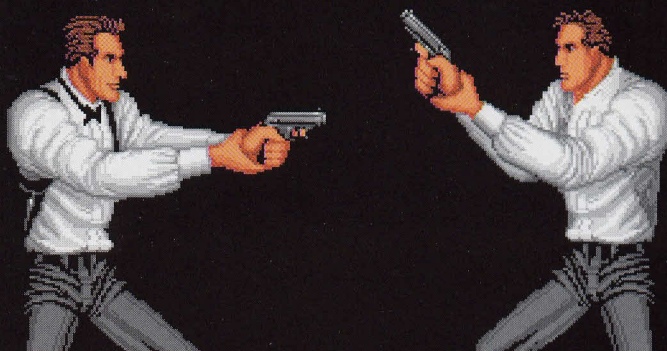
Als je eigenaar bent van een Amiga en een videocamera, kom je al snel op het idee om zelf videotitels te gaan maken met je Amiga. Er zijn wel videotitelprogramma's verkrijgbaar, maar die zijn duur, vragen veel geheugen en er zit niet zo veel beweging in. Tenminste niet met een Amiga 500 met geheugenuitbreiding tot 1 megabyte. En wat actie in de titel was wat ik wilde...

Met deze woorden begint de introductie van Arie Luiten over zijn zelfgemaakte video-programma 'AJA Video Logo Manipulator v1.0'. Voor ons reden genoeg om het programmaatje, dat in AMOS is gemaakt, eens onder de loop te nemen. De verrassing was groot. Luiten heeft een zeer bruikbaar, bijna professioneel ogend titelprogramma de Amiga-wereld in weten te brengen. Gefeliciteerd van ons Arie en waarschijnlijk een bedankje van de Amiga.X-lezers. Zij kunnen het programma downloaden van ons BBS of apart bestellen (voor gegevens zie de colofon). Maar over tot de orde van de dag: een testje van het AJA programma.

Plaatjes en tekst

Wie van AJA Video Logo Manipulator verwacht dat het een soort public domain Scala is, komt bedrogen uit. De vele opties die de professionele multimedia programma's presenteren, zijn juist niet in het programma van Arie Luiten te vinden. Waarom niet? Omdat het op de meest eenvoudige Amiga moet werken. En dat doet het. Een eenvoudige 500tje werd blootgesteld aan de AJA-proef en slaagde met vlag en wimpel. Zowel

VRIENDEN VOOR HET LEVEN



plaatjes als tekst kunnen prima in videobeeld gebracht worden met verschillende 'wipe-en scroll' effecten. Om het geheugen zo 'vrij' mogelijk te houden, heeft het programma beperkingen. Zo kunnen maximaal vier plaatjes tegelijk worden verwerkt. Als we het over de letters hebben, valt iets op. AJA kan geen standaard-lettertypes gebruiken, maar maakt gebruik van font-plaatjes. Het nadeel is, dat voor elk lettertype een apart plaatje gemaakt moet worden. Het grote voordeel is, dat we heel gemakkelijk zelf lettertypes kunnen maken. Het inzetten van een aantal kleuren is hierbij geen probleem.

De tijd dringt

Een zeer leuke optie is het 'belletje' van het AJA video-programma. Wanneer de diverse mogelijkheden zijn uitgekozen en u bent klaar om op video op te nemen, gaat er een belletje. Nu kunt u de video-recorder starten en op de spatiebalk drukken. Wanneer het scriptje is afgewerkt, gaat er weer een belletje. Tijd om de videorecorder stop te zetten.

Al met al

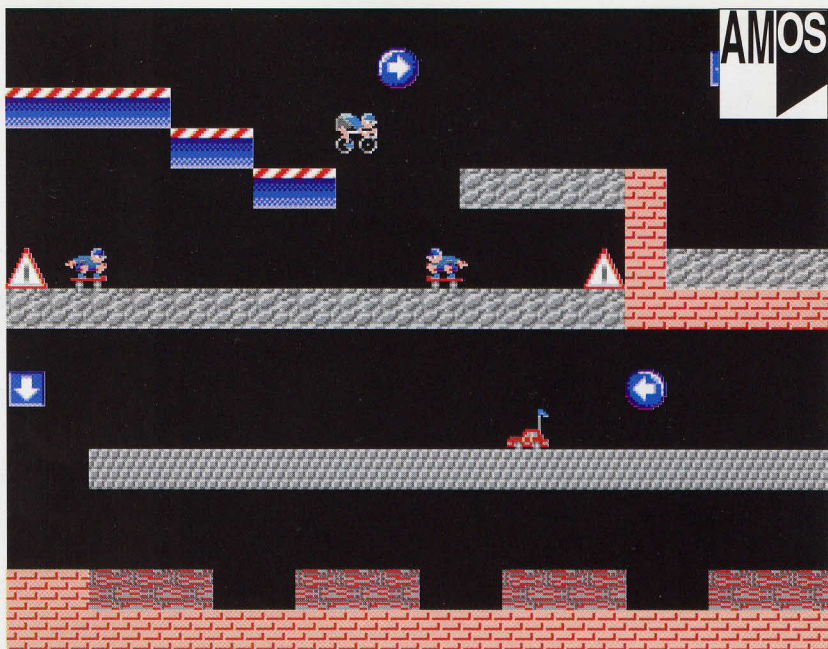
De AJA Video Logo Manipulator is een leuk presentatie/titel-programma, dat de harten van een Amiga500 bezitters met een klein geheugen (niet de bezitter, maar de computer) wat sneller zal laten kloppen. Vooral voor beginnende video/Amiga-gebruikers is het bijzonder geschikt. Arie Luiten verdient zeker een pluim. Niet alleen omdat hij het programma geschreven heeft, maar ook omdat hij alle lezers van Amiga.X mee wil laten genieten van zijn kunsten.



In het vorige nummer van Amiga.X werd het al aangekondigd, we gaan beginnen met het maken van een spel. Niet een shoot-em-up zoals werd gezegd, maar een combinatie van een platform/behendigheid spel.

Jurgen Valks

Het hoofdscherm staat ook op de coverdisk.



AMOS cursus - deel 8

Toen Corstiaan vroeg of ik de cursus wat meer op gang wilde brengen met het maken van een spel zei ik dat de enigste belemmering de graphics waren. Ik ken niemand die behoorlijk kan tekenen. Zelfs de oproep in een van de vorige nummers heeft niet geholpen! Gelukkig verwees Corstiaan mij door naar Rudie Jaspers, die onder anderen de cursus schrijft over 3D tekenen. Na een korte uitleg te hebben gegeven kreeg ik al na een paar dagen het resultaat te zien en daar ben ik zeer tevreden over. De tekeningen staan op de diskette in IFF formaat en al in Amos formaat. De naam van de tekening is 'TEKENINGEN.IFF', de naam van de Bobs/Sprites & Icons banks zijn 'Cyclist_Sprites' en 'Cyclist_Icons'.

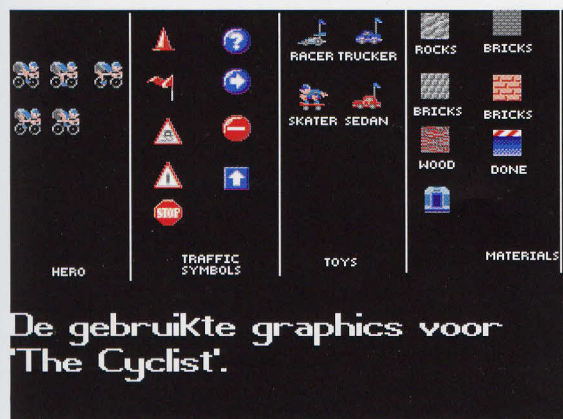
LET THE GAME BEGIN

De titel van het spel is The Cyclist (de fietser), wat is de bedoeling? U bestuurt een fietser die alle stenen moet veranderen in een andere kleur. Als

dat is gedaan dan kan hij door naar een volgend level. Het beeld is opgebouwd uit verschillende verdiepingen. U kunt van verdieping veranderen door te springen of heel simpel gewoon door u te laten vallen. Overal wordt u gehinderd door verkeer in de vorm van auto's, skateboards etc. Hoe het spel er uit komt te zien ziet u op plaatje 1. Alle graphics die we gaan gebruiken staan afgebeeld in plaatje 2.

TOOLS

Voordat we echt aan het programmeren raken gaan we eerst bekijken hoe we bijvoorbeeld een Map maken en hoe we een collision (botsing) kunnen opvangen met de map. Dit is heel belangrijk, want de fietser beweegt zich voort over de map en mag zich natuurlijk niet door bepaalde objecten heen bewegen. Om de maps te tekenen heb ik een simpele mapeditor geschreven. De source code staat gewoon op de diskette, inclusief de icons en bobs (deze zitten aan het programma gelinkt). Even een korte uitleg voor de mapeditor:



De gebruikte graphics voor 'The Cyclist'.

TOETSEN:

Cursor Links/Rechts.
Cursor Omhoog/Omlaag.
Linker Muis-toets.
Rechter Muis-toets.

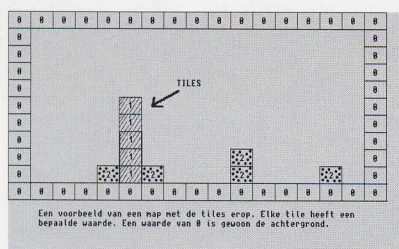
FUNCTIE:

Scroll scherm links/rechts.
Scroll door objecten.
Plaats object op scherm.
Wis object op het scherm.

Druk op een willekeurige toets om in het Edit menu te komen, in dit menu kunt u de keuze maken om de map te bewaren, een andere map in te lezen, de map te wissen, en natuurlijk te stoppen met ontwerpen. Een map wordt opgebouwd uit 'tiles' ofwel Icons. Elk icon in de memory bank heeft een eigen nummer. Een voorbeeld van zo'n



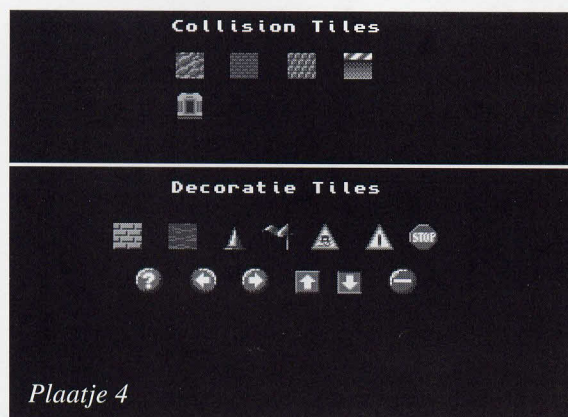
map kun je zien in plaatje 3. Door middel van die nummers kunnen we bepalen welk blokje zich om of onder de fietser bevindt. Deze methode noemen we in computer termen 'collision checking'. We krijgen via die collision detection een nummer terug, die weer aangeeft welk blokje het is en wat we er mee moeten doen. Als we in ons spel een waarde van 0 terug krijgen dan betekent dat het de achtergrond is (geen blokje dus). Als het 4 is, dan is het bijvoorbeeld een gedeelte van een stenen muur.



Plaatje 3

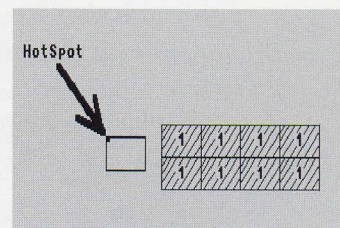
TILES & COLLISIONS

We gebruiken in ons spel twee soorten tiles, collision tiles en decoratie tiles. Deze tiles kunt u zien in plaatje 4. De collision tiles is de weg waarover de fietser rijdt en dan van kleur verandert. Ook ziet u nog een poortje. Die wordt gebruikt om naar een volgend level te gaan, maar alleen wanneer u alle stenen van kleur hebt veranderd. De afmetingen van de tiles zijn 16x16. Hierdoor krijgen we al een probleem als we collision detection gaan uitvoeren. Een bob heeft



Plaatje 4

een HotSpot. Dit is niet meer als het punt waarmee we de coördinaten bepalen van een bob. Vanuit dit punt wordt de bob getekend en ook de collision berekend. Bij ons spel zit de HotSpot in de linker bovenhoek van de bob (zie plaatje 5). Aangezien de bob 16 pixels breed is, moeten we bij het uitvoeren van een collision check ook rekenen met de breedte en hoogte van de bob, gezien vanuit de hotspot. Op plaatje 6 staan de vier bewegingen van de bob afgebeeld. Hieronder een tabel met de



Plaatje 5

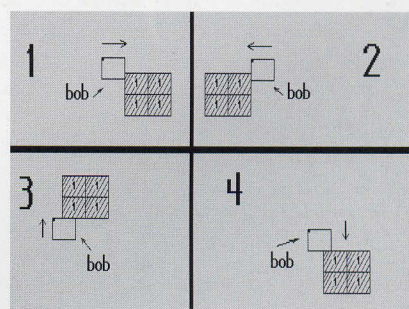
collisions die we moeten uitvoeren:

	X1	Y2	X2	Y2
Situatie 1:	X+17	Y	X+17	Y+16
Situatie 2:	X-1	Y	X-1	Y+17
Situatie 3:	Y-1	X	X+17	Y-1
Situatie 4:	X	Y+17	X+17	Y+17

Laat ik even een situatie uitleggen (situatie 1). Als we hier alleen maar de collision X+17,Y uitvoeren dan krijgen we de waarde 0 terug. Waarom? Omdat de bob net een stukje boven de tile is. Dus krijgen we de waarde terug exact op die positie. Als we bij de tweede collision check zijn dan krijgen we uit de tweede de waarde 1 terug, wat resulteert dat de bob niet meer naar rechts kan.

FORMATEN

Het scherm waarop het spel zich afspeelt is 640x256 groot. We maken dus gebruik van een scrollend scherm. We moeten voor dit scherm een array variabele reserveren waarin de waarden



Plaatje 6

komen te staan van de map. De variabele heb ik MAP genoemd en heeft een dimensie van (39,15). De nul tellen we mee, dus is de dimensie eigenlijk 40 bij 16. Hoe komen we aan deze getallen? Het beeld is 640 pixels breed. Dit getal delen we door 16 (de breedte van een tile) en dan komen we uit op 40. Omdat we de 0 ook meetellen, wordt dit dus 39. Hetzelfde doen we met de hoogte van het scherm: $256/16 = 16 - 1 = 15$. De grootte van een map is dus 16x40 bytes en dan komen we uit op 640. Als we de grootte van de file 'Level1.Map' bekijken, zien we dat deze inderdaad 640 is. Met de mapeditor vullen we de variabele MAP met de nummers van de tiles. Als we een tile wissen,



komt er een nul op die positie te staan. De positie in de variabele bepalen we zo:

```
Xpos=(X Mouse-112)-(X Mouse mod 16)
Ypos=Y Mouse-48-(Y Mouse mod 16)
```

Met deze formule krijgen we altijd een getal tussen de 0 en 39 voor de Xpositie en een waarde van 0 en 15 voor de Ypositie. Als we klaar zijn met het tekenen van de map gaan we de data bewaren. Hiervoor reserveren we eerst een bank van 640 bytes en gaan we daarna de variabele MAP doorlopen en de waarden in de bank zetten met een Poke opdracht. Hieronder staat de routine:

```
Reserve As Work 7,640
BPOS=Start(7)
For Y=0 To MAPYMAX
  For X=0 To MAPXMAX
    Poke BPOS,MAP(X,Y)
    Inc BPOS
  Next X
Next Y
F$=Fsel$("*.*map","", "Save Map")
Bsave F$,Start(7) To Start(7)+Length(7)
Erase 7
```

De variabele MAPYMAX heeft een waarde van 15, en duidt de hoogte aan van de map. De variabele MAPXMAX heeft de waarde 39 en duidt de breedte aan van de map. De routine loopt gewoon de variabele MAP door en zet de waardes die daarin voorkomen in de bank weg, die daarna wordt bewaard. Om een map in te laden doen we precies het tegenovergestelde:

```
F$=Fsel$("*.*map","", "Load Map")
Reserve As Work 7,640
Bload F$,Start(7)
BPOS=Start(7)
For Y=0 To MAPYMAX
  For X=0 To MAPXMAX
    MAP(X,Y)=Peek(BPOS)
    Inc BPOS
  Next X
Next Y
Erase 7
```

In dit geval lezen we de bank uit door middel van een Peek opdracht. De waarde die we daarvan terug krijgen, zetten we weer terug in de variabele MAP.

De volgende keer gaan we een simpele MAP maken en een Bob besturen met de joystick. We zullen dan ook de collision detection aan het werk zien. Tot die tijd heb ik weer wat tijd om verder te werken aan het eindproduct: The Cyclist met een tiental levels om mee te beginnen.

Amos & Blitz Nieuws!

Eindelijk: de Amos Intuition Extensie.

- 120 commandos om het Amiga intuition systeem te gebruiken.
- Compatible met Amos, Amos Pro, Amos Compiler, Amos Pro Compiler.
- Maak en gebruik gadgets, windows, schermen, menu's etc. op de workbench voor al uw programma's. Maak een stijlvolle 3D gebruikers interface.
- Eindelijk kunt u uw programma's een professioneler uiterlijk geven. Nu hoeft u geen 'C' te leren om over te stappen op BlitzBasic. Amos is nu een echte applicatie & utiliteit ontwikkel taal.
- Geeft uw programma met gemak een professioneler uiterlijk.

De kosten voor deze extensie zijn: 30 pond (ongeveer 85,-). Het volgende systeem heeft u nodig: Kickstart 2.xx of hoger, 1Mb geheugen, Amos of Amos Professional. Te bestellen bij: OTM 2000, Publications & Promotions Ltd. 5 Albert Road, Tarnworth, Staffordshire, B79 7JN, U.K.

Blitz User Group Nederland

Is ook al in het vorige nummer vermeld, maar nu wat uitgebreider. Bent u Blitz2 gebruiker (geregistreerd of niet) dan kunt u zich in laten schrijven. Er zijn geen kosten aan de inschrijving gebonden. Bij de User Group kunt u terecht met al uw vragen over Blitz2. Als de belangstelling groot is, zal er een Blitz Magazine verschijnen. Bij ons kun je het Blitz2 pakket voor slechts F150,- bestellen (winkelprijs 200,-). Als u interesse hebt, stuur dan een kaartje naar: BUG N.L., Kerkeind 8a, 5293 AB, Gemonde, telefoon: 04105-12466.

Meer informatie over beide artikelen is te verkrijgen bij bovenstaand telefoon nummer.



KLEURENPRINTSERVICE

Kleurenprints vanaf Fl. 15,= per A4

Postbus 81186 - 3009 GD Rotterdam

Telefoon: 010 - 4559702

BBS:010 - 4559351



*De workbench op zijn
Nederlands; en dan?
Hieronder volgt een serie over
het installeren en gebruik van
de Workbench 3.0, met
toestemming van J.P.C. te
Genk (België).*

Corstiaan Breedveld

*Het formatteren van harddisks is
nou niet altijd eenvoudig. Is ie niet
schoon te vegen dan vegen we de
hele harddisk wel weg.*



Workbench 3.0 - deel 7

In een computerblad heb ik gelezen dat het formatteren van een IDE harddisk met behulp van de HDtoolbox in de tools directory ten strengste af te raden is. De HDToolbox denkt met een SCSI te maken te hebben. Uw harddisk is dan nergens meer voor te gebruiken. Zie ook onze strip op pagina 8, welke gerelateerd is aan dit fenomeen.

Het formatteren van een harddisk

U moet een harddisk formatteren als:

- * u een nieuwe ongeformatteerde harddisk aan uw systeem koppelt
- * u een onherstelbare fout heeft op de harddisk
- * de harddisk gefragmenteerd is
- * als u een nieuwe partitie heeft gemaakt
- * als u een nieuw operating system heeft gekregen.

Maak eerst een backup van de harddisk voordat u hem formateert.

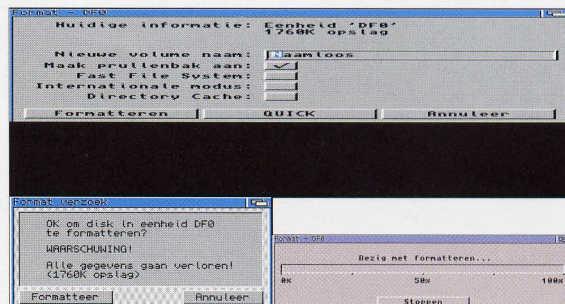
De RAM Disk kan niet geformatteerd worden. Als u toch de RAM Disk selecteert om te formatteren dan krijgt u een requester waarin staat dat het niet gaat.

Het formatteren van diskettes

Een Amiga herkent een diskette niet als die nog niet geformatteerd is. Lege diskettes moeten dus eerst geformatteerd worden voordat u ze kunt gebruiken om data naar toe te save. Om te controleren of een diskette geformatteerd is, stopt u hem in de diskdrive en kijkt u op het Workbench scherm. Als de Amiga de diskette niet herkent dan komt er een icoon te staan met '???' eronder. Als u

de disk wilt formatteren dan moet u:

1. Het disk icoon aanklikken
 2. In het Ikonen menu de optie *Formateer disk* aanklikken
 3. Als uw Amiga een harddisk heeft, kunt u verder gaan met punt 6. Als u geen harddisk heeft, dan moet u de Workbench disk erin doen als daarom gevraagd wordt.
 4. Als het format programma geladen is dan kunt u de Workbench disk eruit halen.
 5. Doe de te formatteren diskette in de drive en klik op "Doorgaan"
 6. Kies de naam voor de disk in het Format venster en selecteer de opties waarmee de harddisk geformatteerd moet worden.
 7. Er komt een requester met de waarschuwing dat alle data verloren zullen gaan. Selecteer formateer of Annuleer. Als u een harddisk gaat formatteren die groter is dan 5 MB dan krijgt u nog een requester.
 8. Tijdens het formatteren kunt u zien hoeveel procent van de harddisk geformatteerd is. In dit venster staat ook een Stop gadget. Hiermee kunt u het formatteren stoppen.
- Gedeeltelijk geformatteerde disks zijn niet te gebruiken.



Leeg prullenbak

Met Leeg Prullenbak kunt u de inhoud van de prullenbak verwijderen. De programma's die u in de prullenbak gesleept heeft, zullen permanent verwijderd worden.

Icon Tooltypes

Met Tooltypes kunt u parameters geven aan een programma. Tooltypes worden meestal in de vorm KEY WORD=argument geschreven. Gebruik geen spaties bij een Tooltype entry.

Om een Tooltype te veranderen:

1. Selecteer het te veranderen ikoon
2. Kies Informatie uit het Ikonen menu

Als het venster verschijnt, kunt u Tooltypes toevoegen, veranderen of verwijderen.

Het veranderen van een Tooltype

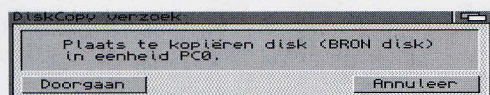
1. Klik op de Tooltype dat u wilt veranderen. U krijgt de tekst te zien in een tekst gadget.
2. Verander de tekst in het tekst gadget en druk op return.
3. Klik op Save als u klaar bent. Als u de veranderingen niet weg wilt schrijven moet u op Annuleer drukken.

Het verwijderen van een Tooltype

1. Klik op het Tooltype dat u wilt verwijderen. U krijgt de tekst te zien in een tekst gadget.
2. Klik op Wis.
3. Klik op Bewaar als u klaar bent. Als u de veranderingen niet weg wilt schrijven, moet u op Annuleer drukken.

Actie requesters

Een actie requester vraagt u een handeling uit te voeren of af te breken. U doet dit door op OK, Afbreken of Opnieuw te klikken. U kunt dit ook doen via het toetsenbord. Voor OK of Opnieuw kunt u op de Linker Amiga + V drukken. Voor Afbreken kunt u op de Linker Amiga + B drukken.



Bericht requesters

Een bericht requester vertelt u iets over wat gebeurde met het systeem of met een programma.

Tekst requester

Een tekst requester vraagt u tekst in te tikken in een gadget.

File requester

Via een file requester kunt u een file selecteren dat

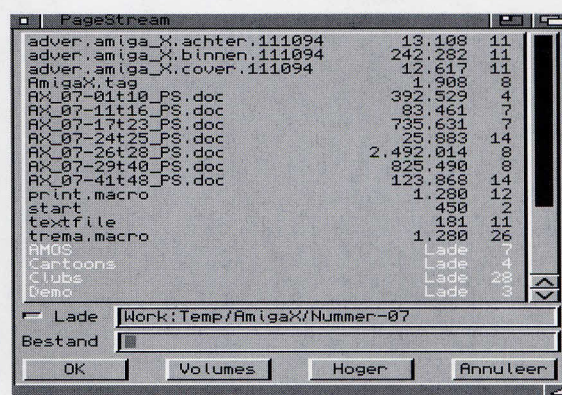


u wilt wegschrijven of laden.

Een file requester bevat een scrollende lijst met files en lades (directories) plus enkele gadgets om volumes of de vorige lade te kiezen. Kijk in de lijst door de scroll bar op en neer te bewegen.

Klik op het Volumes gadget om een lijst met beschikbare diskettes, harddisk partities of geasignde directories te verkrijgen.

Als u een file heeft gekozen (of heeft ingetypt in het tekst gadget) klik dan op OK of druk op return. U kunt ook een naam dubbel aanklikken.

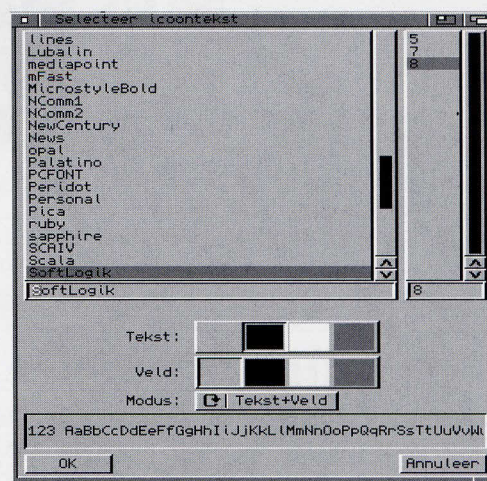


Font requesters

Een font requester laat de beschikbare fonts zien. Hier kunt u een font en zijn grootte aanklikken.

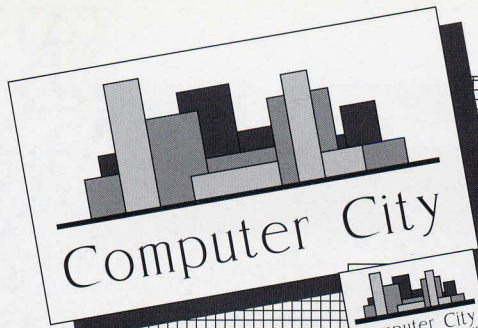
ScreenMode requesters

De ScreenMode (Scherm mode) requester werkt hetzelfde als de ScreenMode preferences editor en wordt later besproken.



Wilt u alles in één keer weten, dan kunt het WorkBench 3.0 boek bestellen. Zie pagina 48).





Postorder **010-4512507**



Computer City
Planciusstraat 57bg
1013 MG Amsterdam

020-6267898

Openingstijden:
di-wo 10-18, do 10-21, vr 10-18, zat 10-17u



Computer City
IJsselmondselaan 250
3064 AV Rotterdam

010-4517722

Openingstijden:
di-do 9:30-18, vr 9:30-21, zat 9:30-17u



Computer City
Oude Arnhemseweg 177a
3702 BD Zeist

03404-39225

Openingstijden:
di-do 10-18, vr 10-21, zat 10-17u

**Computer City
Wholesale**

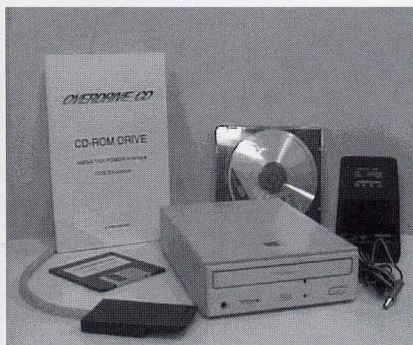
010-4514029

Uitsluitend voor wederverkopers



*Wij wensen alle lezers
Dreftige Kerstdagen en
een voorspoedig 1995!*

Overdrive CD1200



Externe CD-rom speler voor de
Amiga 1200, inkl. CD-32 emulatie
software, PhotoCD software, audio-
menger, kabels, behuizing en
voeding.

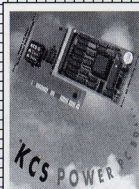
fl. 599,00

Amiga CD32



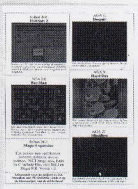
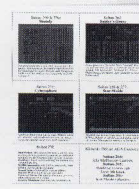
Inkl. voeding, TV-kabel, joypad en 2
spellen

bel!



**KCS
Power
PC
Board**
Amiga 500
fl. 99,00

GRATIS MAILING!



Geef ons uw naam en adres op, en u ontvangt voortaan twee-maandelijks GRATIS onze nieuwsbrief met daarin een volledige en actuele **prijslijst**, informatie over de **nieuwste PD software** (met omschrijving en beeldschermfoto's) en berichten over de allernieuwste producten en ontwikkelingen voor de Amiga op soft- en hardware gebied

Public Domain Software

Ruim **7000** diskettes vol met Public Domain software voor de Amiga, onderverdeeld in o.a. de volgende series: ACS, AGA, Amateur Radio, Amok, Amos, Bavarian, Daug, Daug Musik, Erotika, Franz, **Fred Fish** (=AmigaLibDisk), Kickstart, Killroy, MIDI Songs, NewsFlash FreeWare, RHS DTP ClipArt, RHS Fonts, RHS Icons, RHS Porno, RPD, Saar, SACC, **Sultan**, TBAG, **Time**, UGA, en veel meer!

Wij hebben ook een katalogus beschikbaar, waarin alle PD diskettes omschreven staan!

Bel voor meer informatie!

Uw administratie groeit
tot aan het plafond?



VOLAD biedt uitkomst!
Een volledig
Nederlandstalig
boekhoudprogramma
voor slechts **fl. 159,00**

Alle prijzen zijn inkl. BTW. Prijzen en levertijd zijn
onder voorbehoud.

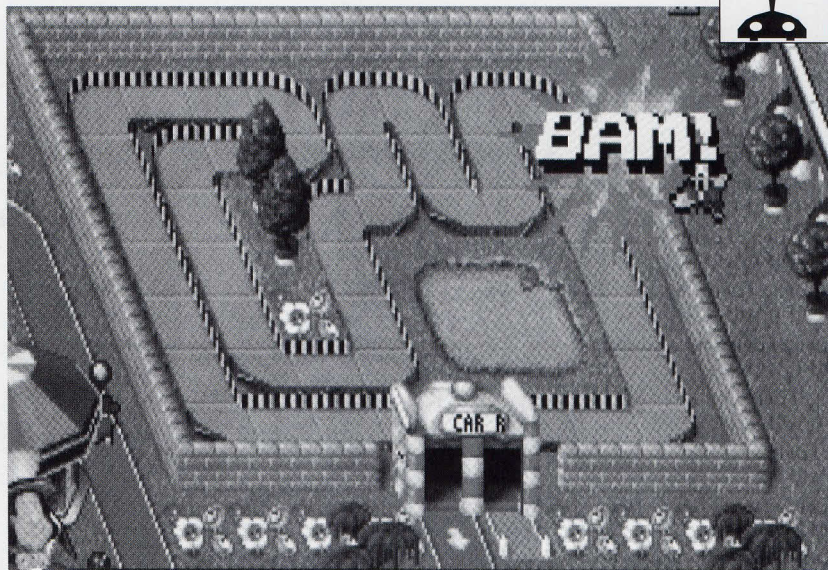


Welkom Hier

Een heel nieuwe lijn in simulatie-spelletjes. Geen vliegtuigen, geen sport, geen werelden maken, maar de baas worden van een attractie-park.

Aart-Jan Moerkerke

Theme Park geeft de speler een blik achter de schermen van een zelfgemaakt spel.



Bouw uw eigen Disney World

Simulatie-spelen om werelden mee op te bouwen, doen het al jaren heel goed bij de wat oudere Amiga-gebruikers. Zo zijn Simcity en Populous voorbeelden van erg geliefde spelletjes. Bullfrog heeft na Populous weer een nieuw simulatie-spel uitgebracht: Theme Park. De speler krijgt met dit spel de gelegenheid om een amusementspark na te bouwen. Alle mogelijke attracties en bouwstenen worden vrijgegeven, tenminste als de gebruiker genoeg geld weet te verzamelen.

Bouwstenen

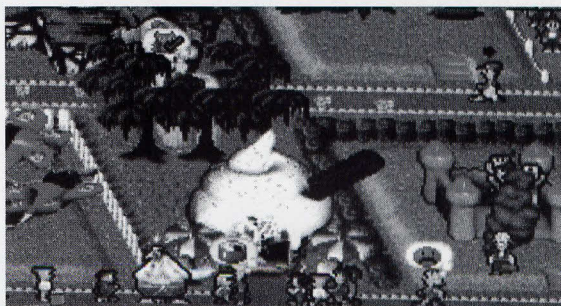
Om de beginnen moet een netwerk van voetpaden over het park worden aangelegd. Hiermee is het zaak te letten op de 'verdwaalkans'. Moeilijke wegen laten kinderen verdwalen en zorgen voor de nodige klachten. Zijn eenmaal de eerste bouwstenen gelegd, dan kan aan de attracties en eettentten worden gewerkt. Het klinkt allemaal gemakkelijk, maar wacht maar tot het eigen park de deuren opent. Constant moet in de gaten worden gehouden wat de bezoekers ervan vinden en wat ze nodig hebben. De entreprijzen aanpassen, de consumptieprijzen aanpassen, zorgen dat de kinderen niet verdwalen, de kwaliteit van het eten in de gaten houden, genoeg 'groen' planten en ga zo maar eindeloos door. Als beheerder van een attractie-park heb je het niet gemakkelijk. Kunst is uiteindelijk om als beste park-eigenaar uit de bus te komen. De grootte van het park, het amusementsgehalte, de opbrengsten zijn onderdelen, die meewegen in de strijd.

Spelvreugde

Het spel Theme Park zal de speler zeer lang bezighouden. Het spel van Bullfrog is tot in de laatste puntjes verzorgd. Niet alleen hebben alle attracties leuke animaties, maar ook achter de schermen moet hard gewerkt worden. Zo zijn reparateurs nodig om de boel op tijd te herstellen voor er ongelukken komen en eventuele schadeclaims. Het geluid en de kleurenpracht zijn zondermeer goed te noemen. Vooral de AGA-versie oogt goed. Alleen de intro van het spel valt wat tegen. De speelbaarheid is zelfs zonder dat het spel op de harddisk wordt overgezet bijzonder goed. Een muis en een toetsenbord zijn voldoende om eigenaar van een amusementspark te worden. De eerste keer lijkt de veelvoud aan mogelijkheden op je af te komen. Na enkele minuten doorzetten, vervaagt dit gevoel en waan je je al snel een park-gigant of grote verliezer.

De cijfers:

Grafisch 8
Geluid 7,5
Speelbaarheid 8
Verslavingsniveau 9
Prijis/prestatie: 8.



Amiga.X

52 pagina's Amiga.eXtra met gratis diskette
Het enige Nederlandstalige maandblad voor de Amiga gebruiker

Voor Nederland:

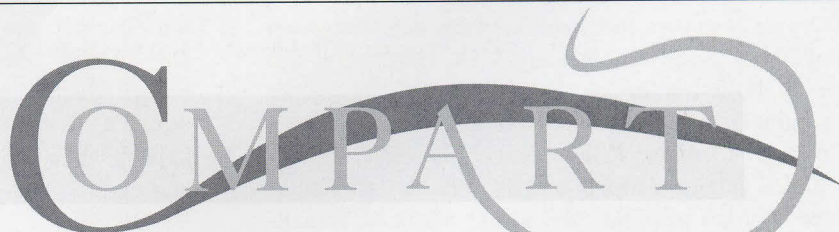
U kunt abonnee worden van ons maandblad door Fl. 95,00 over te maken op ons Postbank
nummer:
5634770
t.n.v. Uitgeverij Magazien
Postbus 81186
3009 GD Rotterdam

Voor België:

U kunt abonnee worden van ons maandblad door BF. 1950
over te maken op ons PostGiro nummer:
000-1680590-65
t.n.v. Uitgeverij Magazien
Laurensbaai 43
2904 AK Capelle a/d IJssel

(Vermeld altijd uw naam, adres en vanaf welk nummer u abonnee wilt worden).

Postbus 81186
3009 GD Rotterdam
Telefoon: 010-4559702
BBS 010 - 4559351



KLEURENPRINTSERVICE

- * Schitterend Wacom tekentablet
- * Drukgevoelig
- * Hoogste kwaliteit
- * Professionele software
- * Met pen
- * Type UD - 0608M (met pen)
- * Type UD - 1212M (met pen en cursor)

F 1.170,-

F 1.695,-

Font CD's met 500 fonts

F 189,-

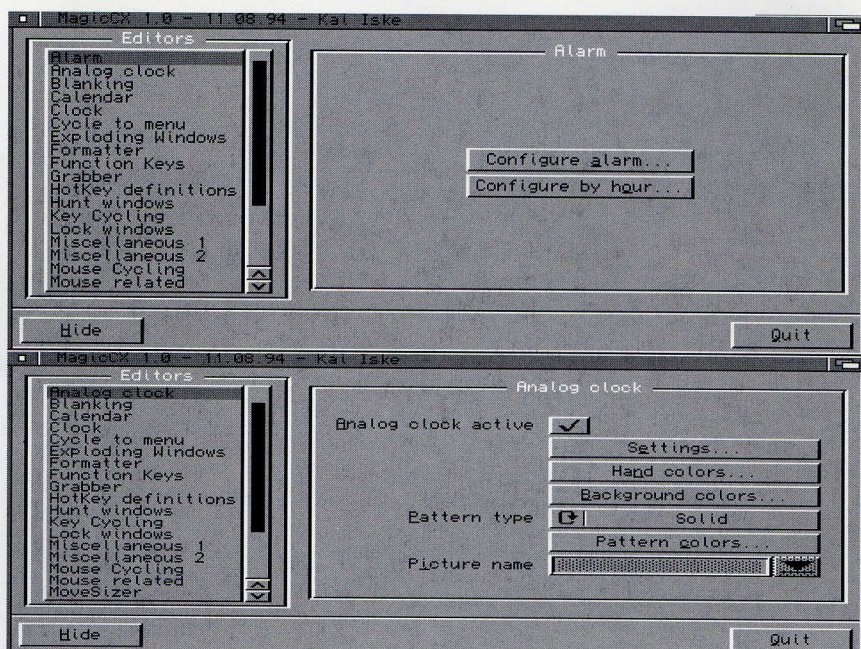
(Franco, incl BTW)



*Een schitterend werkende
nieuwe Workbench voor
weinig geld vol met opties en
vele nieuwe mogelijkheden.*

Hans van Leeuwen

*De alarm functie maakt het mogelijk
om op een bepaalde tijd een bepaald
geluid en/of tekst te laten
horen/verschijnen. De klok biedt ook
veel opties.*



MagicCX v 1.0 door Kai Iske

MagicCX is shareware maar dan van een verbluffende kwaliteit. Er is op dit gebied ook een commercieel produkt verkrijgbaar dat al vele fans kent, Maxon-Magic. Ik had het geluk beide produkten te kunnen uittesten en ik moet zeggen dat ik MagicCX nu permanent heb geïnstalleerd. MagicCX is eigenlijk een soort vergaarbak van verschillende programma's die het leven met de Amiga op een ongekennde wijze veraangenamen.

Wat kan MagicCX allemaal

Alarm: De alarm functie maakt het mogelijk om op een bepaalde tijd een bepaald geluid en/of tekst te laten horen/verschijnen. Het is ook mogelijk om dit elk uur, half uur en/of kwartier te laten gebeuren, uw eigen Big Ben. U kunt uiteraard zelf ingeven welke tekst u wilt laten verschijnen. Het geluid is instelbaar op de standaard Display-Beep of een sample (8SVX-Sound).

Analog clock: Bij het actief maken van deze functie verschijnt op het scherm een venster met daarin een klok met wijzers. U kunt zelf bepalen of de klok alleen op het Workbench scherm verschijnt of zich altijd voor de aanwezige schermen plaatst. De klok is verplaatsbaar met de muis. Een seconde wijzer is optioneel. Verder kunt u het uiterlijk van de klok naar smaak instellen. Ook kunt u een achtergrond uitkiezen. Dat is een leuke optie voor de gebruikers van de MagicWorkbench.

Blanking: Als gedurende lange tijd hetzelfde beeld op een monitor wordt vertoond, loopt u kans

op het inbranden van dat beeld op uw beeldscherm. Kijk maar eens naar het beeldscherm van pin-automaten. Dit is tegenwoordig gelukkig niet meer zo snel het geval, dus is het eigenlijk alleen nog gewoon leuk.

De verschillende opties zijn o.a.: 1) De wachttijd voor het beginnen met blanken is instelbaar van 5 seconden tot en met 1 uur. Het onderbreken van een blanker is instelbaar op elke denkbare manier. 2) Dimmer: het beeld wordt gedimd na een bepaalde tijd, de dimfactor is instelbaar van helemaal zwart tot iets donkerder.

extern: Fractals: laat fractals verschijnen.

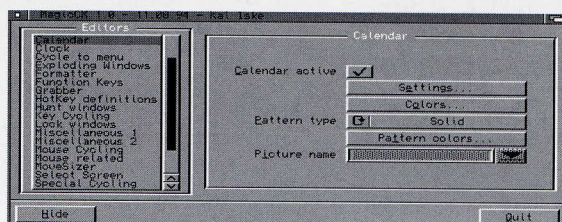
- Interference: laat interference vormen verschijnen en color-cycled deze.

- Life: genereert een spelletje "life".

- LineDawn: leegt het voorste scherm d.m.v. het tekenen van lijnen.

Er is o.a. keuze uit: 1) Plasma, genereert plasmaschermen en color-cycled die. 2) Puzzle: deelt het voorste scherm in vierkantjes en gooit die door elkaar. 3) Worms: laat wormen uit uw monitor komen, die het scherm leeg eten (een vies idee).

Calendar: Dit is hetzelfde als de analoge klok optie, alleen verschijnt er dan een kalender.



Clock: Met deze optie kunt u een klok in de Workbench-balk rechts boven laten plaatsen of in

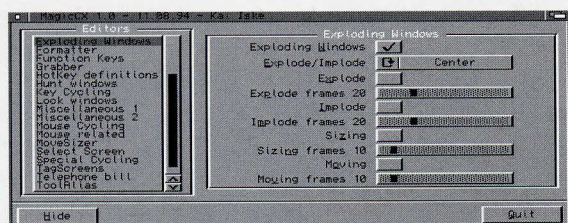




een eigen venster laten verschijnen.

Cycle to menu: Dit verandert Cycle Gadgets in een menu, zoals in de Workbenchbalk. Cycle Gadgets zijn de buttons die, als u erop klikt veranderen van tekst. Dit is niet zo vervelend als er maar 2 of 3 opties zijn, maar kan bij meer opties heel irritant worden. Instelbaar is de manier waarop het menu eruit ziet en hoe het verschijnt.

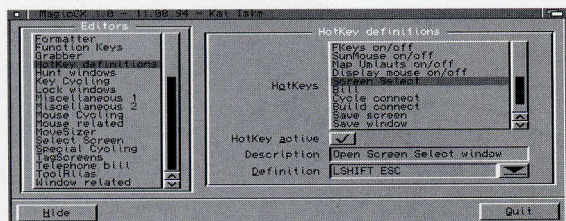
Exploding Windows: Deze optie geeft het effect alsof een te openen explodeert en een te sluiten venster implodeert. Hoe dat gebeurt kunt u zelf instellen.



Function Keys: Opdrachten plaatsen onder functietoetsen.

Grabber: Hiermee kunt u schermen/vensters wegschrijven als IFF-ILBM tekening of rechtstreeks naar de printer sturen om af te drukken.

HotKey definitions: Elke optie van MagicCX kan aangeroepen worden door het gebruik van combinaties van toetsen. Hier kunt u zelf bepalen welke toetsen wat (de)activeert, of kijken welke toetsen wat doen. HotKeys zijn uit/aan te zetten.



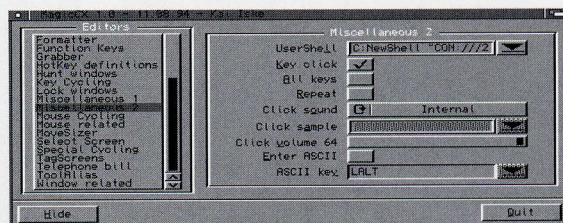
Hunt windows: Als uw Workbenchscherm groter is als uw monitorscherm, moet u normalerwijze over uw scherm scrollen tot u het actieve venster vindt. Deze optie centreert, als u hem aanroept, het scherm op basis van het actieve venster.

Key Cycling: Hiermee kunt u schermen/vensters naar voren/achterhalen d.m.v. een toetsencombinatie. Standaard heeft de Amiga deze optie alleen voor schermen 'AMIGA-M' maar hier kunt u ook de vensters mee bedienen.

Lock windows: Dit is een aanvulling op de vensteractiveringsoptie die ik verderop zal bespreken. U kunt bepaalde vensters uitsluiten van de vensteractiveringsoptie.

Diversen

MMB Shift: Als u een muis met 3 buttons bezit kunt u nu de middelste muisbutton als Shifttoets



laten fungeren.

No Drive Click: Schakelt het geklik van de diskdrives uit.

No DisplayBeep: Schakelt het piep geluid uit wat de Amiga standaard maakt als er bijvoorbeeld een fout ontstaat.

Wild Star: Geeft de asterisk (*) de functie van #? in de Shell. Dus in plaats van 'Dir #?.info' kunt u nu ook 'Dir *.info' gebruiken.

Upper PubScreen: Maakt automatisch het voorste PublicScreen tot standaard PublicScreen.

Map Umlauts: Zet umlauts om naar de normale letters dus 'ss', 'ae', 'ue', etc. Handig voor Duitsers of mensen die duitse teksten schrijven.

Menu wrap: Plaats de muis naar een menu als u deze wilt openen met de rechter muisbutton. U hoeft de muis dus niet zelf meer te verplaatsen.

System wild star: Dit is een aanvulling op de Wild Star optie. Hiermee geef je aan de Wild Star (*) niet alleen in de Shell maar overal in het hele systeem te willen gebruiken.

Double X: Dit is een AGA optie. Het zorgt ervoor dat NTSC/PAL schermen worden gepromoveerd naar DBLNTSC/DBLPAL.

UserShell: Defineert waarop een Shell geopend wordt als de daarvoor gedefinieerde HotKey wordt gedrukt.

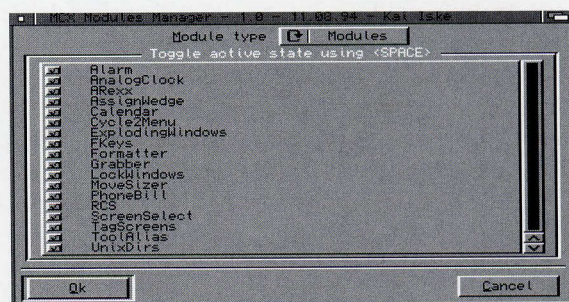
Key click: Geeft de mogelijkheid om als u op een toets drukt een klik of een sample te laten horen. Alsof u op een oude typemachine typt.

Mouse Cycling: Hiermee kunt u met behulp van de muis door schermen en vensters switchen.

Mouse related: Lefty Mouse: Draait de linker en rechter muisbutton om.

Mouse Acceleration: Versnelt/vertraagt de bewegingen van de muis-pointer. Ook de bewegingsvrijheid van de muis-pointer is te beperken.

MoveSizer: Een venster is te verplaatsen, te





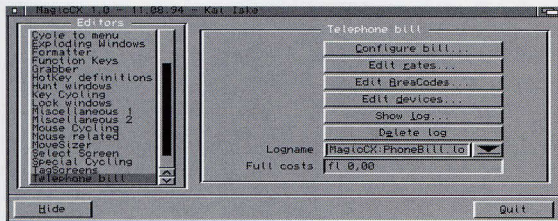
verkleinen /vergroten met de muis, door ergens op de rand van het desbetreffende venster te klikken.

Select Screen: Voegt een menu optie toe aan de Depth Gadget van een scherm. U kunt dan uit een menu het scherm kiezen wat u wilt activeren.

Special Cycling: Hier kunt u bepaalde schermen aangeven waar u met een speciale HotKey tussen wilt switchen. Niet gedefinieerde schermen worden uitgesloten.

TagScreens: Hier kunt u programma's die openen in een oude, of niet gewenste schermmode, dwingen te openen in een andere mode.

Telephone bill: Hiermee kunt u de telefoonrekening in de gaten houden.



ToolAlias: Het aanroepen van een programma doorsturen naar een ander programma. Ik gebruik het bijvoorbeeld om, als er een tekstviewer wordt aangeroepen door een programma, dit door te verwijzen naar PPMore.

Window related

Window activation: Het venster dat onder de muispointer ligt wordt altijd geactiveerd als de juiste HotKey wordt gebruikt. Met gebruik van de eerder beschreven Lock Windows optie kunt u hierop uitzonderingen aangeven.

Sun mouse: Activeert het onder de muispointer liggende venster op het moment dat de muispointer op dat venster ligt. Er kan een vertraging worden ingesteld.

Bring to front: Haalt het geactiveerde venster naar voren.

Window reactivation: MagicCX onthoudt welk venster op welk scherm actief was en als er dan wordt overgeschakeld naar een ander scherm wordt het laatst actieve venster op dat scherm opnieuw geactiveerd.

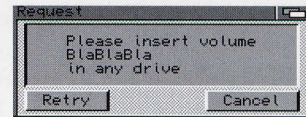
Close window by key: Door een toets te definiëren kan een venster gesloten worden.

Zo, dat lijken mij toch meer dan voldoende opties voor zelfs de meest veeleisende gebruiker. Toch zijn er nog 3 niet te verwaarlozen opties:

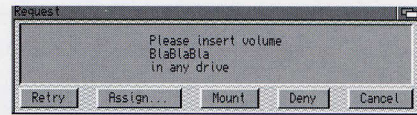
ARexx

MagicCX bezit uiteraard een ARexx optie. Met behulp van een externe module kan ARexx worden gebruikt.

AssignWedge: Iedereen kent natuurlijk de requester:



De AssignWedge module vervangt dit met:



UnixDirs: Nu kunt u de "." en ".." gebruiken in de Shell, net zoals bij Unix systemen de gewoonte is. I.p.v. "/" zoals bij de Amiga gebruikelijk is. De "/" blijft overigens wel gewoon werken. MagicCX is localized en je kunt dus onder OS3.x een taal naar keuze gebruiken. (Mits bijgeleverd, anders zult u zelf moeten vertalen.)

Op welk systeem kan MagicCX

Een Amiga met minstens OS2.x en 1MB RAM. Sommige opties zijn alleen zichtbaar onder OS3.x.

MagicCX is verkrijgbaar bij elke goede PD distributeur, via Amiga.X of rechtstreeks bij de maker:

Kai Iske Brucknerstrasse 18
63452 Hanau Germany
Tel. : +49-(0)6181-850181

INTERNET: iske@informatik.uni-frankfurt.de
USENET: kai@iske.adsp.sub.org
FIDO: Kai Iske, 2:244/6302.11
ZNET: KAI@SWEET.RHEIN.MAIN.DE

Een ongeregistreerde versie kan de door de gebruiker veranderde instellingen niet wegschrijven. De geregistreerde versie kost 30DM.

Conclusie:

Handig en nuttig pakket wat iedere gebruiker zal kunnen waarderen.

Minpunten:

Ik kan de klok niet aan het tikken krijgen, d.w.z. alleen de sample die ik als alarm laat afspelen werkt, de sampleafspeeloptie in de andere modules kreeg ik niet aan de praat ! Gebruikt +/- 200Kb geheugen, maar als er modules worden uitgezet kan dit tot 50Kb worden teruggebracht.

Pluspunten:

Installatie door bijgeleverd installatieprogramma door iedereen te gebruiken. Handleiding zeer uitgebreid. Geeft de Amiga een extra meerwaarde.



Persbericht

Nieuwe Amiga club in oprichting.

Een enthousiast Amiga-gebruiker is bezig met het oprichten van een nieuwe Amigaclub in de regio Rotterdam. De bedoeling is om een aantal Amiga-gebruikers bijeen te brengen, die dan gezamenlijk de diverse problemen te lijf gaan, waarmee een serieus Amiga-gebruiker zoal geconfronteerd wordt. Het gaat hierbij niet om een club, waarin de leden zoveel mogelijk onderling kopiëren, maar om een club waarin een aantal vrienden samen elkaars problemen oplossen.

Hiervoor zoekt de oprichter zoveel mogelijk enthousiaste Amiga-gebruikers. Wie kunnen zich opgeven? In de eerste plaats moeten het Amiga-gebruikers zijn. De ervaring leert, dat Amiga-gebruikers en pc-gebruikers in één club vaak tot wrijvingen leidt; en we willen het graag gezellig houden. PC-gebruikers richten zelf maar iets op. In de tweede plaats gaat het om mensen, die serieus met hun Amiga bezig zijn. Vanzelfsprekend moet er daarbij ook wel eens tijd voor een spelletje zijn. Dit laatste is echter niet de hoofdzaak. Ten derde gaat het om alle serieuze Amiga-gebruikers. D.w.z. het maakt niet uit, of je veel of weinig weet: we zijn tenslotte allemaal met niets begonnen. Ten vierde zou het best praktisch zijn als de geïnteresseerden in de regio Rotterdam wonen, anders lopen de reistijden zo uit de hand.

De locatie waarop de nieuwe club, voorlopig de Big City Amiga Club, bijeen gaat komen is nog niet bekend. Te zijner tijd zal er een zo centraal mogelijke locatie gekozen worden. Ook over de tijden, waarop de club bijeen gaat komen, is nog niets bekend. Geïnteresseerden kunnen hun wensen hierover duidelijk maken. Er zal zoveel mogelijk rekening gehouden worden met iedereen.

De Big City Amiga Club ondervindt bij de oprichting veel steun van de firma Computer City te Rotterdam. De oprichter is deze firma dan ook zeer erkentelijk voor alles, wat de firma al gedaan heeft en nog zal doen.

Geïnteresseerd in de Big City Amiga Club? Neem contact op met Jan Poldermans, tel. 010-4166645.



Problemenhoek

Even Voorstellen

Hallo, ik ben Frank Hoen, hoofd ontwikkeling en eigenaar van Eureka. Eureka is een van de weinige overgebleven Amiga Hard & software ontwikkelaars in de Benelux.

Als hoofd ontwikkeling van Eureka ben ik altijd geïnteresseerd geweest in nieuwe toepassingen voor de Amiga. Dit doel had ik natuurlijk niet alleen voor ogen, maar deelde het samen met een enthousiast jong team van ingenieurs en programmeurs.

De Amiga is uiteraard ook professioneel ingezet en er werden grote projecten gerealiseerd zoals b.v. bij Rijkswaterstaat en vele Nederlandse en Belgische gemeenten. Steeds opnieuw werd de concurrentie met de PC en Mac aangegaan. Ondanks de hevige concurrentie 'snoepten' we regelmatig projecten af van grote softwarehuizen en lieten we zien dat de Amiga meer kon, meestal ook nog tegen een fractie van de prijs.

Eén van onze meest spectaculaire acties was tijdens de watersnoodramp in Limburg in Kerstmis 1993. Tijdens deze watersnoodramp hebben we door het razendsnel installeren van een noodkabelkrant menig stuk vee, auto en interieur kunnen redden. Meer hierover waarschijnlijk in een volgende uitgave van Amiga X.

Nu iets over de toekomst van de Amiga. Ondanks de strubbelingen over de resten van Commodore ben ik er van overtuigd dat de Amiga zal overleven. Er valt eenvoudigweg veel geld te verdienen door diegene die de Amiga weer gaat produceren.

Ook technisch is er ondanks Pentium en Powermac nog steeds geen goed alternatief voor de Amiga. Doordat de Amiga 'van de grond af' video compatibel is en echte multitasking heeft, blijft de Amiga de meest logische keus voor video en multi-media toepassingen. Als Amiga ontwikkelaar zie ik de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet!

In de problemenhoek ga ik voortaan in op probleem-vragen die door lezers van Amiga X gesteld worden en ga ik dieper in op de Amiga apparatuur- en software. Dus schrijf ons waar u mee zit en u krijgt altijd (persoonlijk) antwoord.
Met vriendelijke groet, Frank Hoen - Eureka

COMPUTER

HARDWARE

BARLAGE

Openingstijden :

Kerkrade	Dinsdag t/m Vrijdag	: 10.00 t/m 13.00 en 14.00 t/m 18.00
	Zaterdags	: 10.00 t/m 17.00
Den Haag	Dinsdag t/m Vrijdag	: 10.00 t/m 13.00 en 14.00 t/m 18.00
	Zaterdags	: 10.00 t/m 17.00
Dokkum	Dinsdag t/m Vrijdag	: 9.00 t/m 12.00 en 13.00 t/m 18.00
	Vrijdagavond	: Koopavond 19.00 t/m 21.00
	Zaterdags	: 9.00 t/m 12.00 en 13.00 t/m 17.00

G.V.P

G-Force A2000 030 40/40/4	1495,-
G-Force A2000 040 33mhz,4MB	295,-
G-Force 040 A3/4000 , 33mhz,0MB	2395,-
G-Force 040 A3/4000 , 33mhz,4MB	2795,-
G-Force 040 A3/4000 , 40mhz,0MB	2795,-
G-Force 040 A3/4000 , 40mhz,4MB	3195,-
G-Force A1230 S-II 40/0/0	495,-
G-Force A1230 S-II 40/0/1	599,-
G-Force A1230 S-II 40/0/4	895,-
SCSI kit A1291	

Bij aanschaf van A1230 slechts

1 MB voor G-Force	129,-
4 MB voor G-Force	449,-
16 MB voor G-Force	2225,-
GVP IO extender	259,-
GVP G-Lock	669,-
GVP EGS28/24 spectrum 1MB	679,-
GVP EGS28/24 spectrum 2MB	849,-
GVP DSS 8+	149,-
GVP Phone pack	649,-
Cinemorph	149,-
Image FX	495,-
Image FX voor EGS	125,-
EGS-Graphic pack IV-24	129,-
EGS-Graphic pack Retina	199,-
EGS-Graphic pack Standard Amiga	89,-
EGS-Graphic pack Visiona	299,-
EGS-Graphic pack Domino	199,-
EGS-Graphic pack Picasso	199,-
EGS-Graphic pack Piccolo	199,-
EGS-Graphic pack Merlin	199,-
EGS-Graphic pack Rainbow	249,-

Stunt van de maand....

G-Force A1230,40mhz

al vanaf

FL. 495,-

Diversen

Harddisk Seagate 260 MB	595,-
Harddisk Seagate 425 MB	695,-
Harddisk SCSI-2 1 GB	1695,-
NEC CD-ROM dual speed	549,-
Modem 14.400	449,-
Modem 28.800	649,-

Geachte klant ,

Helaas kunnen wij niet alle artikelen vermelden welke wij kunnen leveren. Staat er een artikel niet vermeld , bel ons dan even,wij kunnen U vertellen wat de prijs en levertijd is.

GVP A4008

Fl. 349,-

Vector Falcon 8000

Fl. 329,-

WARP ENGINE :

4028/3028 z.CPU	1995,-
4040/3040 40 mhz	3095,-
32MB simm	2995,-

DKB

4091 controller	849,-
A1228 68030-28 mhz	549,-
A1240 68030-40 mhz.....	749,-

Klanten opgelet**!!!!**

Bij bestedingen vanaf Fl. 500,- , krijgt U een extern 2400 modem gratis.



Uit voorraad leverbaar !!

- Amiga 1200 = 17.900 bf/fl 985
- Amiga1200 + 360MB Harddisk
26.400 bf/fl 1450

Unieke aanbieding !!!

- Harddiskcontroller A500
+ Harddisk 50Mb
+ 2Mb Fast ram geheugen
12.950 bf/fl 710

A2000 = 12.900 bf/fl 699

**XT, AT, HD 'S, Geheugen enz...
aan uitzonderlijk lage prijzen !!**

**EPSON Flatbed scanner
29.995 bf/ 1.650**

**HP Scanjet IIc Flatbed
Scanner 39.995 bf/fl 2.199**

HARDWARE

Overdrive 250Mb A1200	17.900 bf/fl	985
Fastlane Z3 fast SCSI 2 contr.	16.900 bf/fl	930
DKB 4091 fast SCSI 2 contr.	16.900 bf/fl	930
Oktagon scsi controller A2/4000	6.500 bf/fl	359
CD-Rom FX001D d. sp. IDE	7.500 bf/fl	412
CD-Rom Zappo A1200	11.900 bf/fl	655
Tandem controller	3.900 bf/fl	215
Tandem controller PCMCIA	3.900 bf/fl	215
Asim CDFS cd-rom contr. softw.	3.550 bf/fl	195
CDx Xetec cd-rom interface soft	3.850 bf/fl	210
SyQuest 105 Mb IDE	11.950 bf/fl	659
SyQuest 105 Mb SCSI	12.950 bf/fl	715
SyQuest 270 Mb SCSI/IDE	18.900 bf/fl	1.039
Medium 105 Mb	2.600 bf/fl	143
Medium 270 Mb	3.900 bf/fl	214
Externe behuizing SyQuest	5.450 bf/fl	299
Hand Scanner	7.900 bf/fl	435
Hand Scanner met OCR software	9.990 bf/fl	549
Hand Scanner Collor	16.900 bf/fl	929
Modem US R Dual Courier HST	26.900 bf/fl	1.480
Modem USR Sportster	11.950 bf/fl	659
GP Fax software	2.795 bf/fl	153
C-Net (BBS Software)	9.850 bf/fl	545
Ethernet kaart ASDG	15.900 bf/fl	875
Ethernet PCMCIA kaart	12.900 bf/fl	710
Enlan DFS netwerk software	10.995 bf/fl	599
A4000/1200 Tower behuizing	14.900 bf/fl	820
Zware voeding A5/6/1200 250W	3.995 bf/fl	220
Drive 3.5" Intern 1.76 Mb HD	4.950 bf/fl	275
Drive 3.5" Extern 1.76 Mb HD	5.995 bf/fl	329
Geheugen A500	1.650 bf/fl	90
Geheugen A500+	2.400 bf/fl	132
Kickstart 3.1 + Workbench 3.1		
A500/2000	4.650 bf/fl	255
A3000	5.400 bf/fl	299
Parnet kabel + soft	795 bf/fl	45
snd digi.: Megalosound	1.895 bf/fl	105
Amas 2 + Midi	5.400 bf/fl	295
Clarity + Midi 16bit	8.100 bf/fl	445
GVP DSS8+	4.500 bf/fl	229
Technosound Turbo 2	3.495 bf/fl	195

CD 32

SX1 = 9.900 bf/fl 545
CD 32 = 8.900 bf/fl 489
CD32 + SX1 = 17.900 bf/fl 985

**STEEDS MEER DAN 60 CD 32
TITELS IN VOORRAAD**



**Fargo Primera Color Printer
35.990bfr / fl 1.985**

**ALLE
GVP PRODUCTEN
LEVERBAAR !**

**NEDERLANDS
GEBRUIKERS HANDBOEK**

WERKBANK 3.0 + AMIGADOS 3.0

**995 bf
fl 55** Uitgegeven door: **J.P.C.**



MACROSYSTEM

VLab gewoon	7.500 bf/fl	415
VLab YC	12.500 bf/fl	689
VLab Par	11.900 bf/fl	655
VLab Par YC	15.900 bf/fl	875
VLab Motion	42.995 bf/fl	2.365
WarpEngine 040/40mhz	59.950 bf/fl	3.295
Warp Engine 0/28mhz	39.900 bf/fl	2.195
Grafische 24bit kaarten:		
Retina BLT Z2 4Mb	15.950 bf/fl	879
Retina BLT Z3 4Mb	19.950 bf/fl	1.100
VCode intern	1.950 bf/fl	109
VCode extern	4.900 bf/fl	269
Auto monitor switch Retina	4.500 bf/fl	249
Auto mon. switch + VCode	6.200 bf/fl	340
Toccat	12.950 bf/fl	710
Maestro Professional	20.950 bf/fl	1.150
Maestro Professional met DAT recorder + MR Backup	34.995 bf/fl	1.925

MEMORY

Microbotics:		
MBX 1200Z/klok/68881/1Mb	7.900 bf/fl	435
Hawk:		
A1200/klok/2Mb	7.500 bf/fl	415

TURBOKAARTEN

M-Tec:		
Turbo68030/28Mhz/klok/0Mb	7.990 bf/fl	439
Turbo68030/28Mhz/klok/4Mb	15.995bf/fl	879
Microbotics:		
M1230XA/50/50 (50MHZ/MMU + 50MHZ Coprocessor + klok) 0Mb	19.950 bf/fl	1.095
M1230XA/50 4Mb	27.950 bf/fl	1.535
GVP:		
A1230 Turbo+ 40Mhz/4Mb	16.295 bf/fl	895
A1291 SCSI contr. voor A1230	2.750 bf/fl	150

GENLOCKS

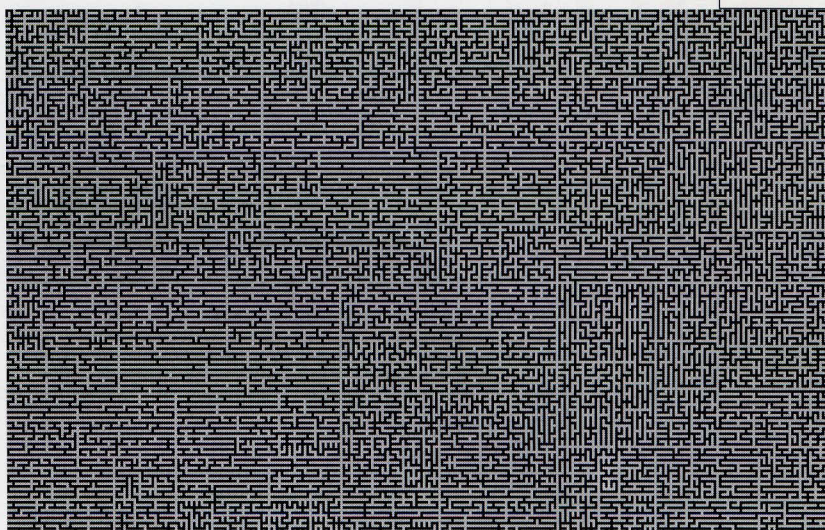
Pal genlock	11.900 bf/fl	655
YC genlock	15.900 bf/fl	875
Neptun	26.900 bf/fl	1.479
Sirius	24.900 bf/fl	1.369
Video converter II	7.990 bf/fl	439
Frame machine incl. prisma 24	31.500 bf/fl	1.730



Elke maand plaatsen we nieuwe programma's, PD en utilities op onze coverdisk.

Corstiaan Breedveld

Er is slechts één ononderbroken zwarte lijn van de ene kant naar de andere kant van dit foolhof. Print de file vergroot vanaf de coverdisk, of copieer hem vergroot en zend ons de goede oplossing.



Amiga.X - coverdisk nummer 7

Coverdisk 6 was toch weer een succes, wat kopiëren betreft. We hebben maar 8 meldingen van beschadigingen gehad. Treft u zo'n beschadigde disk, aarzel niet, maar stuur hem op. U krijgt per omgaande een goede toegestuurd.

Coverdisk nummer 7

Kies met één van de vier functietoetsen de F1, F2, F3 of F4 naar welke drive u de file wilt laten gaan: Df0, Df1, Df2 of Df3. Met de Esc(ape) toets verlaat u onze disk. Let op, u kunt niet op deze buttons klikken. Nu klikt u met de linkermuistoets op één van de buttons links onderin het scherm op de DMS file die u uit wilt laten pakken. DMS is een programma dat er voor zorgt, dat u een diskette krijgt vanaf een ingepakte file. Net als de gehele coverdisk zelf zijn sommige uitgepakte diskettes zelf-startend. Dit houdt in, dat u de diskette in de drive moet stoppen en de computer moet resetten. Daarna komt het programma in beeld!

Veel Succes!

1.DMS

Op deze disk hebben wij drie muziekstukjes geplaatst, te weten: Jjinnngglllebelllss, Sinterklaas in the House and Eightballs. Met de muziek player kunt u de modules afspelen. Deze player (een betere dan de oude) kunt u op onze algemene WorkBench disk over de oude player heen plaatsen. Het is de bedoeling dat u deze algemene disk goed bewaart. Van de programma's die erop staan, zullen wij in de toekomst steeds gebruik gaan maken. Het leek ons namelijk onzinnig om elke keer een viewer, player enz. op onze

coverdisk te plaatsen. Op deze manier kunnen wij namelijk nog meer programma's op de coverdisk kwijt. Mocht u hem later kwijtraken. Hij staat ook op ons BBS nummer 010-4559351. Hulp bij de tekst viewer vindt u door, als het programma gestart is, op help te drukken. Ook de Real3D cursus files staan in een eigen lade.

2.DMS

Op deze diskette zetten wij de files die bij de Amos platform spel cursus gebruikt worden. Dan kunt u gelijk aan de slag. Deze disk kunt u voor het verdere verloop van de Amos cursus gaan gebruiken. Bewaren dus.

3.DMS

Puzzel mee met Amiga.X. Wij vonden het wel een aardig idee om een puzzelrubriekje toe te voegen aan ons blad. Elk gerenommeerd blad heeft per slot van rekening een strip en een puzzel. Maandelijks zetten wij een of twee op te lossen puzzels op de coverdisk. Eén van de puzzels is een IFF legpuzzel. Een andere is de doolhof puzzel. De goede oplossing plaatsen wij steeds een maand later in Amiga.X. Stuur het totale plaatje als file op flop of via ons bbs of als print naar ons toe. Uiterste inzenddatum van deze puzzel(s) is 30 december 1994. Doe mee en maak kans op F 25,-. Ons volgende nummer verschijnt 3 januari 1994.

Corstiaan.

De puzzelspelletjes werden opgezocht en ter beschikking gesteld door Computer City. Veel plezier met de coverdisk. Heeft u problemen of vragen, dan kunt u deze schriftelijk kwijt via Uitgeverij Magazien..



Voor Amiga gaat u graag naar een specialist, da's logisch én veilig.
Maar wat nu als u Acorn hard- en software zoekt?
En mensen die verstand hebben van deze zaken?
Die er bovendien zelf enthousiast full-time gebruikers van zijn?



Desk heeft jarenlange ervaring
maar ook als officieel Acorn
én kwaliteitsdealer bovendien.
briefkaartje onder vermelding
even en u ontvangt onze gratis
in uw brievenbus. Langskomen
room staat bomvol Acorn hard-

met Acorn. Als liefhebbers,
software-ontwikkelaar.
Meer weten? Stuur ons een
van 'Nieuwsbrief' of bel ons
Newsdesk de volgende dag al
kan natuurlijk ook. Onze show-
en software. Tot ziens!

desk

Het Mekka Voor Elke Acorn Liefhebber

Kerklaan 27 3121 KC Schiedam Tel: 010-4715556 Fax: 010-4715616
Openingstijden: ma t/m vr: 9.00 - 17.00 za: 13.00 - 17.00

Acorn RiscPC vanaf F3695,-

Tevens alles op gebied van MIDI en Soundsampling.

Serenade 16 Kanaals Sequencer programma F349,-

Kurzweil VTX 2000 synthesizer uitbreidingskaart
16 Kanaals GM met meer dan 700 samples en 15 drum kits

F1550,-

Acorn Computershop leerdam
Achter de Kerk 19
4141CJ Leerdam
Tel 03451-11605
Fax 03451-15127



Macro System



ACORN HARDWARE

A4-Portable, 4 Mb RAM, 120 Mb HD	2995
RiscPC 601, 2 Mb RAM, 210 Mb HD	3695
RiscPC 602, 5 Mb RAM, 210 Mb HD	4195
RiscPC 603, 9 Mb RAM, 420 Mb HD	5295
14" MicroVitec 1438 (alleen met RiscPC!)	775
17" Trinitron monitor, 30-82 KHz	2795
17" IDEK MF-8617, 23.5-86 KHz	1995
Quantum harddisken 170 Mb - 4.3 Gb	bell
CD-ROM, SyQuest, MO-drives	bell

ACORN SOFTWARE

 PhotoDesk, 24 bit foto-retouche	619
 PhotoView, PhotoCD software	Bell
 ArtWorks, vector teken programma	589
 Publisher, professioneel DTP pakket	589
 Eureka, Excell comp. spreadsheet	419
 ArchiTech, 3D-ontwerp programma	635

Alle bedragen zijn inclusief 17.5% BTW, prijswijzigingen voorbehouden. U bent uiteraard (na afspraak) welkom voor een demonstratie van de RiscPC.

Acorn RiscPC

Bennebroekerdijk 187, 2136 LX Zwaanshoek
telefoon 023-296166, fax 023-470973
Tromplaan 1, 3951 CL Maarn
telefoon 03432-1323, fax 03432-3103

Een andere computer in Amiga.X? Verraad aan de Amiga of gewoon een bredere kijk op de computerwereld?

Zei d'r iemand EEKHOORN ?!



Aart-Jan Moerkerke



Een eikeltje kraken is wel wat anders dan even in een appeltje bijten.

Houdt Acorn snelheid niet op?

Voor het eerst in de (nog maar korte) geschiedenis van Amiga.X wordt overgegaan op het beschrijven van een ander computer-merk. Vanaf deze maand zal in elke nieuwe uitgave aandacht aan de Acorn-computer worden geschonken. Voor Amiga-gebruikers lijkt deze overgang misschien een beetje op verraad. Niets is echter minder waar. Steeds meer Amiga-dealers hebben de Acorn-computer gebroederlijk naast de Amiga in hun schappen staan. Daarnaast heeft de Acorn veel gelijkenissen met de Amiga. De werkbank ziet er ongeveer hetzelfde uit, de grafische krachten van de Acorn zijn groot en veel soortgelijke programma's zijn verkrijgbaar.

Twee grote verschillen kunnen echter meteen aan worden gegeven. Ten eerste is de Acorn duurder dan de Amiga. Ten tweede krijgt de gebruiker voor de hogere prijs veel terug. Vooral de snelheid van de Acorn is onnavolgbaar. Nog even terugkomen op het 'duurder' zijn van de Acorn. Net als bij de Amiga is de software voor de computer zeer goed te betalen. De prijzen van Amiga-software en gelijke Acorn-software liggen op dezelfde lijn. En die prijzen zijn veel lager dan vergelijkbare software voor bijvoorbeeld Macintosh en MS-DOS-pakketten.

Toekomst

Ook aan de toekomst is gedacht met de extra aandacht voor de Acorn. Sinds Commodore in bijna alle landen failliet is gegaan, lijkt de toekomst van de Amiga steeds onzekerder. Of er nog nieuwe Amiga's zullen worden gemaakt en geproduceerd, is een vraag, waarop nog geen antwoord gegeven

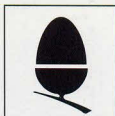
kan worden. Ook daarom besteden we voortaan aandacht aan de Acorn.

Tenslotte kunnen we de Amiga-gebruikers van nu niet in de kou laten staan, als hun werkpaardje niet verder wordt ontwikkeld en er dus ook geen nieuwe software meer zou worden gemaakt. Geen pessimisme, maar gewone realiteit. We hopen allemaal, dat de Amiga nog lang en gelukkig zal leven. Zelfs dan is het kijken naar een 'collega-computer' niet nutteloos. Het kan zelfs versterkend werken voor beide computers. 'Afkijken' is misschien een groot woord, samenwerken ligt meer voor de hand. En aan die samenwerking werken wij graag mee. Maar genoeg uitleg over de reden voor onze Acorn-aandacht. Een kennismaking lijkt ons op z'n plaats.

Beurs

Een van de eerste echte kennismakingen met de Acorn kregen we op de beurs in Keulen in het weekend van 4, 5 en 6 november. Om maar even te laten zien hoe dicht de Amiga en de Acorn naast elkaar staan: de Acorn-stand was tussen de Amiga-stands te vinden op de 'oude' plaats van Commodore. Eenmaal de stand binnengewandeld kregen we een demonstratie om van te watertanden. Sinds 1987 worden door Acorn al RISC-computers gemaakt en wie weet dat RISC staat voor de processor weet dat de Acorn snel moet zijn. De snelheid is ook meteen het grootste voordeel van de Acorn RISC PC's. Zien doet geloven, is het enige wat we hiervan kunnen vertellen. We zouden kunnen zeggen, dat bij desktop publishing de beeldopbouw met het blote oog bijna niet te volgen is, of dat in 'realtime' 24-bit plaatjes geroteerd kunnen worden op het beeld. We zouden ook kunnen zeggen, dat het uitrekenen van bijvoorbeeld driedimen-

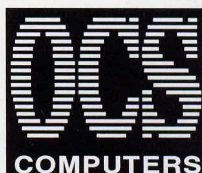




sionale grafieken ongelooflijk snel gaat, maar dat doen we allemaal niet. De vraag is of we geloofd zullen worden. We houden het er even op, dat de Acorn gebruik maakt van milieuvriendelijke ARM RISC-processors. Deze chips geven het grootst mogelijke aantal instructies per seconde (ook wel MIPS genoemd). Bovendien kan de snelheid van de computer nog verder op worden gevoerd door het toevoegen van RISC-processors. De vraag die bij ons opkwam was: 'Houdt Acorn-snelheid niet op?'

Een van de eerste opmerkingen, die wij richting Acorn-dealers worpen was: 'Mmmja, maar de Amiga is tenminste multi-tasking en kan diverse programma's zonder problemen tegelijkertijd draaien'. Die opmerking hadden we niet moeten maken. Een beetje beledigd werden we aangekeken. Multitasking is dus niet alleen voor de Amiga weggelegd.

Uit een demonstratie werd duidelijk dat de Acorn net zo gemakkelijk het ene na het andere programma tevoorschijn toverde en tegelijkertijd liet draaien. Onze interesse groeide... 'En hoe zit het met het aantal kleuren'. Tot onze verbazing bleek de Acorn RISC PC standaard over 16,7 miljoen kleuren te kunnen beschikken. De interesse groeide nog meer...



V.Goghstraat 1-5
3331 VM Zwijndrecht
TEL. 078-197070
FAX 078-195788



**Officieel
Acorn Dealer
Voor RISC-PC 's
uitbreidingen
en toebehoren
Zie onze advertentie
elders in dit blad
voor meer informatie**

Drag 'n drop

Iets wat de Acorn wel heeft en de Amiga niet (tenminste niet standaard) is een zogenaamd drag 'n drop systeem. Hoe dit werkt is het gemakkelijkst uit te leggen met een voorbeeldje. Stel u maakt in een tekenprogramma een schitterende tekening en u wilt dit plaatje verder bewerken in een image-processing programma. In de meeste gevallen werkt dit als volgt: plaatje wegschrijven, het tekenprogramma verlaten, een image-processing-programma opstarten en het plaatje inladen. Bij de Acorn is dit eenvoudiger. We moeten eerst even uitleggen, dat diverse programma's in een soort menubalk onder aan de Acorn-workbench kunnen worden gezet. Meestal wordt dit al ingevoerd in een soort startup-sequence, zodat bij het opstarten van de computer deze balk automatisch gevuld is. Nu de uitleg van het drag 'n drop. Terug naar het tekenpakket: het plaatje wegschrijven, het icoon naar de 'menu-balk' slepen en het icoon op het image-processing-icoon laten vallen. De computer doet de rest. Het image-processing programma wordt automatisch met het goede plaatje opgestart. Deze taak was echter eenvoudig. Wat nu als we een plaatje vanuit een desktop publishing pakket willen veranderen? Geen probleem. Het icoontje vanuit het DTP-pakket op bijvoorbeeld een tekenpakket laten vallen, en ga maar aan het werk. Het mooiste komt nog: als het plaatje veranderd is en het wordt weer weggeschreven, dan verandert het automatisch in het dtp-pakket mee. Op de Amiga was dit mogelijk met PageStream en Hotlinks, maar dat was een van de weinige 'link-mogelijkheden'. Bij de Acorn is deze link-mogelijkheid standaard aanwezig. We hadden het even moeilijk, maar weer moesten we toegeven.... dit is te gek. Om nog maar te zwijgen over het feit, dat de Acorn alles met de muis kon doen. Weer een pluspunt van de Amiga, dat door de Acorn met vlag en wimpel werd aangevochten. Zeer gebruikersvriendelijk... dat geldt voor de Acorn.

Weinig software

Haha, dachten we, nu hebben we ze tuk. 'Is er wel voldoende software voor de Acorn?' was onze vraag. Weer konden we in het stof bijten, want netjes werd een boekwerk voorgeschoteld met een enorme software-lijst, die varieerde van de meest krachtige professionele pakketten tot spelletjes. 'Op video-gebied lopen we nog wat achter op de Amiga', werd ons gezegd, 'maar we zijn bezig met een inhaalrace'. En inderdaad... goede digitisers zijn er al, multimedia-pakketten zijn geen probleem meer en geluid was er al.

Toren

Beslist de moeite van het noemen waard, is ook de uitbouwbaarheid van de nieuwe Acorn RISC

Op de valreep

Eureka meldt dat er nu ook een kickstart 3.1 update pakket voor de A1200 bij hen leverbaar is. Computer City meldt dat de twee filialen Amsterdam en Zeist gesloten zijn.

KickStart 2.0 update kit

De actie KickStart-update-kit is voorbij, er waren toch nog aardig wat lezers die hier gebruik van maakten. Wij danken Microtech Roos voor de ondersteuning in deze.

Wedstrijd

De winnaars van de lustrum wedstrijd krijgen binnen twee weken bericht van ons waar de prijsuitreiking plaats zal vinden

BBS: 010-4559351

Van ons BBS wordt druk gebruik gemaakt inmiddels er hebben zich als meer dan 50 vaste gebruikers gevestigd. Tip: Zet achter elk file een comment waarin uw naam staat vermeld, zodat wij bij het verloren gaan van de naam link, toch kunnen zien vanwaar die file vandaan kwam.

Acorn

Ik heb de Acorn Risc-PC meegemaakt op de beurs in Keulen. Een onvoorstelbare mooie machine, die misschien wel de opvolger van de Amiga kan worden. Binnenkort staat er op ons BBS ook Acorn-PD software en vanaf nummer 8 kunt u bij ons een soort Acorn coverdisk bestellen. Daarover leest u meer in nummer 8.

Corstiaan Breedveld

Inhoud coverdisk 3

Empire_soccer: Voetbalspel.

Muziekmodule: Pianohuis.

ParM: Menu maker voor op de WorkBench.

SuperDuper: Copieerprogramma.

Inhoud coverdisk 4

Diverse listings: Arexx, AMOS, Blitz.

Utilities: Iconian

Communicatieprogramma: Ncomm.

Spel: SlideIt 2, schuifspel.

Arexx: RxShow, een klok gemaakt.

Inhoud coverdisk 5

Diverse listings: Arexx, AMOS, Blitz, alsmede de ontbrekende files van Ncomm van disk 4.

Utilities: Kingcon, een nieuwe shell waarin veel meer mogelijk is.

Programma: Post (gevonden op een Fishdisk), een postscript programmeertaal, waarin u ook o.a. postscript op uw scherm kan zetten, of naar uw printer, of naar disk.

Gimmic's Waggler: een joystick spel waarmee u kunt laten zien hoe snel u met een joystick overweg kunt.

Inhoud coverdisk 6

WorkBench disk algemeen: Handige files om tekst, plaatjes en muziek te laten horen en om plaatjes en tekst te laten zien. Deze disk is zelfstartend, bewaar hem goed, we gebruiken hem steeds opnieuw.

Diversen en utilities: Muziekmodules en GuiArc. GuiArc is een crunch programma, met een op diskmaster gelijkende interface. En het plaatje clown.tif gebruikt bij onze DTP cursus.

Schietspel: Galaga

Nummer 0 is weer leverbaar. Wij hebben hem in zwart/wit gecopieerd. Van **Amiga.X** nummer 1 t/m 6 zijn er nog voldoende. Te bestellen door per nummer Fl. 9,95 over te maken op ons postbanknummer in Nederland of België.

Werkbank 3.0 op zijn Nederlands

Werkbank 3.0 is in het Nederlands geschreven door Ivo Vandermarliere en uitgegeven door J.P.C. te Genk, België.

U kunt dit boek bij ons bestellen door Fl. 75,00 over te maken op onze postbank-rekening. (Fl. 65,00 en Fl. 10,00 porto) onder vermelding van WB3. U krijgt van ons na ontvangst van het bedrag het boek compleet met een aardige attentie toegestuurd.

Onze postbankgegevens staan op pagina 40.

Adverteerders index

ACL	Pagina 48
Amiga.X	Pagina 40
Barlage	Pagina 6, 45
Barlage	Cover Pagina 4
CompArt printservice	Pagina 35, 40
Computer City	Pagina 38
Courbois	Pagina 30, 31
Datamarkt	Pagina 14
Desk	Pagina 48
ECD Computers	Cover Pagina 3
Eureka	Cover Pagina 2
J.P.C.	Pagina 46
MacroSystem	Pagina 14, 48
Microtech Roos	Pagina 28
O.C.S.	Pagina 22, 50
Transform	Pagina 14
Two-Expo	Pagina 25



N


 $2(n)+1$

N2

THE DIFFERENCE ENGINE. CHARLES BABBAGE



Op het gebied van computers wordt door sommige van onze geachte collegae nogal kwistig met superlatieven gestrooid. Maar al te vaak blijken dit lofzangen te zijn op 'meer-van-'t-zelfde' en slechts hoogstzelden betreft het een wèrkelijk revolutionaire ontwikkeling op informaticagebied.

Het was de Engelsman Charles Babbage (1792-1871) die de allereerste computer ontwierp. Hij leefde helaas te kort om hem in werking te zien. Pas na meer dan 100 jaar kon met behulp van de modernste CAD/CAM systemen aangetoond worden dat 'ie 't altijd al bij het rechte eind had. Z'n opvolgers bij Acorn Computers, Online Media en ARM Ltd. in Cambridge, tonen nu vol trots hùn originele interpretatie van Babbages ideeën. Die laten zich niet echt omschrijven in een advertentie. Wat bij anderen nú pas wereldnieuws is ('Drag 'n' Drop', RISC, anti aliased schermfonts en, hoe bestáát 't, een

Iconbar[!]) wordt door Acorn **al meer dan zeven jaar** achteloos op de markt gezet tot genoeg van de wereldwijd meer dan 400.000 gebruikers die ruim 3500 zeer betaalbare professionele en educatieve softwarepakketten tot hun beschikking hebben.

Bij de nieuwe RiscPC-serie gaat het om wèrkelijk vernieuwende computersystemen, voorzien van milieuvriendelijke (*grootste aantal MIPS per milliwatt*) ARM RISC-processoren, een volledig multitasking en multimedia OS in ROM, voorbereid op de nieuwste (*multiprocessing*) technologie en modulair uitbreidbaar met standaard periferie, het geheugen zelfs tot 256 MB RAM. De belangrijkste resultaten? Een enorme snelheidswinst, uiterst grote gebruikersvriendelijkheid, **en 486 hardware compatibiliteit indien gewenst**. Elk systeem im- en exporteert PostScript. X-Window emulatie (met 16 miljoen kleuren) is ook leverbaar. Wij nodigen kenners, freaks, leken en computerhaters uit om zich te laten overtuigen van de unieke kwaliteiten die Acorn te bieden heeft.

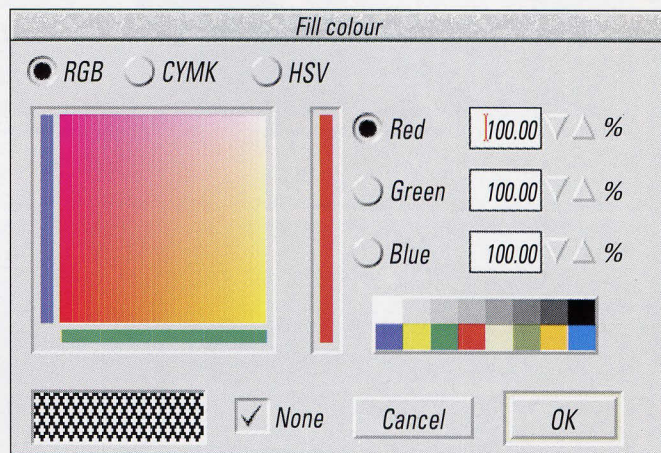
U kunt de RiscPC brochure aanvragen. Maar nog beter: zèlf gaan proberen. Uiteraard wordt Acorn niet op elke straathoek verkocht. Uitsluitend bij zorgvuldig geselecteerde specialisten. Bel ons



Acorn

voor het verkrijgen van adressen of een vrijblijvend bezoek aan onze showroom. *U kunt er niet omheen: de Acorn RiscPC-serie maakt alle andere systemen rondit ouderwets.*

Dat kunnen we bewijzen...



Acorn 
RISC PC's sinds 1987...

Naam:

Straat:

Postcode:

Plaats:

m/v

Stuur deze coupon in open enveloppe (zonder postzegel) aan: Acorn Support Center, antwoordnummer 10231, 2280 WB Rijswijk. Tel. 070-3194002, fax 070-3194963
Showroom: Patrijsweg 76 Rijswijk (direct aan afslag 8 op de A13 Den Haag-Rotterdam)

 **KERKRADE** Tel. 045-425881 / 045-425043 / 045-425044 Fax 045-424411
Kaalheidersteenweg 262 6467 AH Kerkrade

 **DEN HAAG** Tel. 070-3684748 Fax 070-3688992
Rabarberstraat 142A 2563 RP Den Haag

 **DOKKUM** Tel. 05190-20274 Fax 05190-95800
Boterstraat 6 9101KG Dokkum



VECTOR

Vector sounddigitizer	239,-
Vector sounddigitizer	
.....incl. samplitude jr.	295,-
Vector micro sound sampler	125,-
Vector mini-midi	89,-
Vector midi plus	159,-
Sequencer software Mignon jr.	59,-
Vector Mouse/joy adaptor	39,-
Vector Trackdiskplay	139,-
Vector mouse	59,-
Vector multi IO card	369,-
Vector Ram A1200/4MB	699,-
Vector ram A600,1MB	129,-
Vector ram A500,2MB	269,-
Vector ram A500 512 KB	79,-
Vector ram A500+ ,1MB	89,-
Vector Falcon controller 8000 ...	295,-
Vector Falcon + CD-rom drive ..	1199,-

Electronic design

PAL Genlock	595,-
YC Genlock	795,-
Sirius Genlock	1249,-
Neptun Genlock	1295,-
Pegasus PC	595,-
Video Converter II	395,-
Frame store	795,-
Frame machine	795,-
Frame machine incl. Prism 24 ..	1495,-
Prism 24 module los	795,-
Scala MM2.11 bij aanschaf van	
een electr. Design Genlock	195,-
Flicker fixer genlock compatible	549,-
Y-kabel voor Frame machine ...	69,-
Videoscan	2795,-

Macrosystems

Retina BLT Z2 4MB	895,-
Retina BLT Z3 4MB	1295,-
V-Lab A2/3/4000	619,-
V-Lab YC A2/3/4000	749,-
V-Lab PAR	749,-
V-Lab motion	2395,-
V-Code extern	295,-
Toccata	729,-
Maestro Professional	1295,-

Blitzbasic 2 V1.9
Fl. 189,-

Alfa Data

Alfa Power 500	325,-
Oktagon 2008 AT/IDE	199,-
Oktagon 2008 SCSI	379,-
Alfascan 256 greyscale	449,-
Tandem controller	179,-
Tandem+CD 1200 controller ...	179,-
meerprijs voor mitsumi cd r-om	195,-
Alfa data Mouse 260 dpi	29,-
Alfa data mouse 400 dpi	49,-
Alfa optical mouse	89,-
Multiface card III	249,-
Trackball MT-A	79,-
Trackball MT-AC	109,-

Village Tronic

Picasso II RTG	749,-
Pablo	349,-
Liana + envoy	109,-
Mainactor professional	119,-
Ariadne , ethernetkaart voor	
..... de Amiga 2/3/4000	599,-

COMPUTER

BARLAGE

HARDWARE

Digimaster profesional stereo

Fl. 75,-

Syquest cartridge 270MB

Fl. 169,-

Nederlands handboek Werkbank 3.0

Fl. 59,-

Nieuw !!!

TBC enhancer 1895,-

Beter dan ooit goedkoper dan ooit sneller dan ooit

Syquest 270MB intern +
catridge

Fl. 949,-

G-Force A1230 II 40mhz 030
40 / 0 / 4MB

Fl. 895,-

SCSI kit A1291 voor
G-Force A1230 II
bij aanschaf van A1230 II
Fl. 149,-

Modem 2400 extern

Fl. 79,-

GVP DSS 8+ soundsampler

Fl. 149,-

Merlin 4MB grafic board

Fl. 499,-.

Kickstart 3.1 + Workbench 3.1 voor Amiga 500/2000 Fl. 199,-

Kickstart 3.1 + Workbench 3.1 voor Amiga 3000/4000 Fl. 239,-

 **BARLAGE COMPUTER HARDWARE** 